7

Ewa Kościelniak-Walewska

Deutschtour FIT

PODRĘCZNIK DO JĘZYKA NIEMIECKIEGO
DLA KLASY SIÓDMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

OZNACZENIA W E-PODRĘCZNIKU

Ikona na górze strony sygnalizuje zmiany, które obowiązują od 2024 r.

W ten sposób oznaczono treści, które nie są już wymagane.

Uczniu! Pamiętaj,
żeby nie pisać w książce.
Rób notatki w zeszycie.

Nagrania do podręcznika
dostępne na docwiczenia.pl

Kod:
E7GRAL

nowa era
Twoje mocne strony

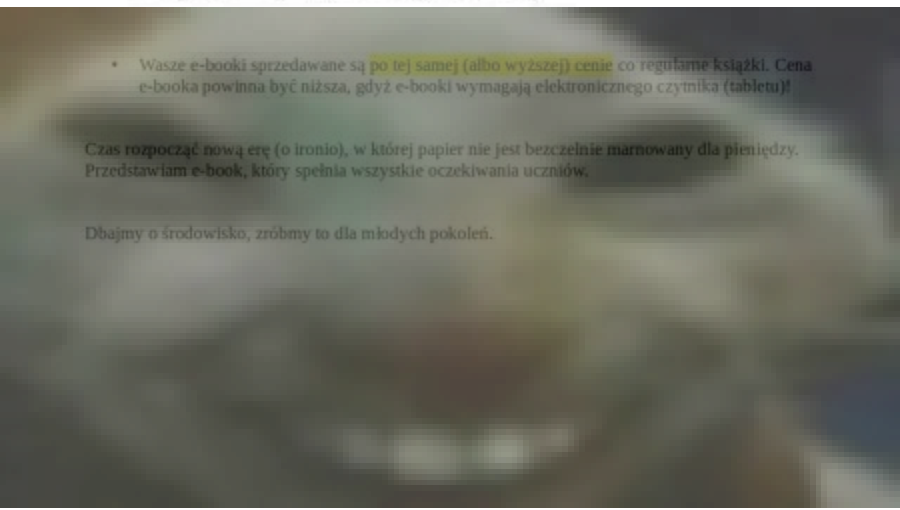
Droga Nowa Ero,

Nigdy bym nie publikowała publicznie książek wydawnictw, które działają na uczciwych zasadach.

Wasza firma jednak promuje masowy dodruk, całkowicie niepotrzebnych książek, które mogłyby zastąpione wersjami elektronicznymi!

Co prawda e-booki są dostępne na waszej stronie, jednak:

- W przeciwieństwie do fizycznej książki, licencja na e-book kończy się po roku. Oznacza to, że jeżeli moja córka chciałaby powtórzyć sobie całą wiedzę do matury, musiałabym jej kupić wszystkie wasze książki od nowa.
- Waszych e-booków nie da się pobrać! Wymagają one dostęp do internetu, co uniemożliwia ich użycie na naszej wsi, gdzie zasięg jest ograniczony.

- Wasze e-booki sprzedawane są po tej samej (albo wyższej) cenie co regularne książki. Cena e-booka powinna być niższa, gdyż e-booki wymagają elektronicznego czytnika (tabletu)!

Czas rozpocząć nową erę (o ironio), w której papier nie jest bezczelnie marnowany dla pieniędzy. Przedstawiam e-book, który spełnia wszystkie oczekiwania uczniów.

Dbajmy o środowisko, zróbmy to dla młodych pokoleń.

Deutschtour FIT

Główna część podręcznika składa się ze **Startera** (ciekawe informacje o krajach niemieckojęzycznych) oraz **6 rozdziałów** o zróżnicowanej tematyce.

24–25

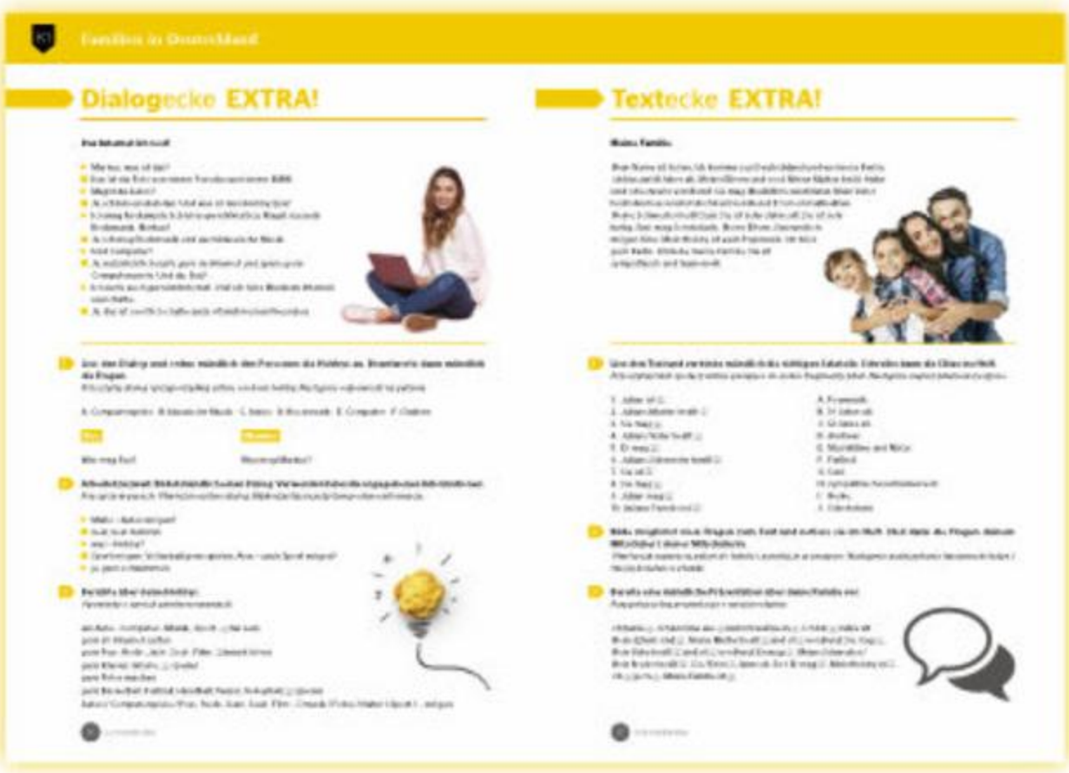
Każdy rozdział składa się z **6 lekcji** – **2 strony** = **1 lekcja**.

36–37

Dialogecke EXTRA! – **materiał dodatkowy** do pracy z dialogiem (ćwiczenie i doskonalenie umiejętności rozumienia, tworzenia i przetwarzania wypowiedzi oraz reagowania na nie)

Textecke EXTRA! – **materiał dodatkowy** do pracy z tekstem (ćwiczenie i doskonalenie umiejętności rozumienia, tworzenia i przetwarzania tekstów)

38–40

Aktivwörterbuch – **aktywny słownik** wraz z sekcją **Vor der Klassenarbeit** stanowi powtórzenie słownictwa wprowadzonego w danym rozdziale

Grammatik FIT – **reguły i tabele gramatyczne** wraz z sekcją **Vor der Klassenarbeit** stanowią powtórzenie gramatyki wprowadzonej w danym rozdziale

PRZEWODNIK PO KSIĄŻCE

Na końcu podręcznika znajdują się materiały związane tematycznie i treściowo z głównymi częściami podręcznika.

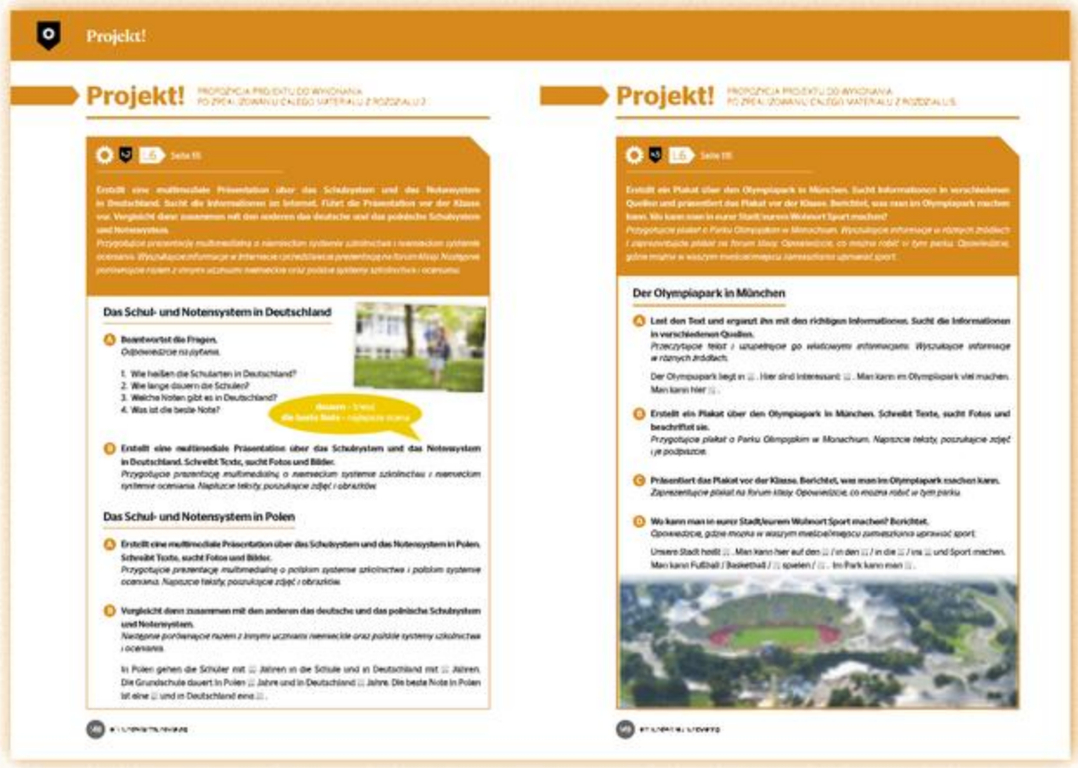
144–145

Landeskunde – 2 lekcje o tematyce realioznawczej prezentują aktualne zagadnienia z życia niemieckich nastolatków

148–149

Projekt! – 2 projekty przewidziane do realizacji po rozdziale 2. i 5., zawierają tematykę realioznawczą i interkulturową

150–152

Aussprache – trening fonetyczny zawiera nagrania wsparte przystępnym opisem, który ułatwia naukę wymowy

Wörterbuch – alfabetyczny słownik niemiecko-polski

Rozdział	Temat	Słownictwo i komunikacja	
S! **Starter!** 10	Język niemiecki „w pigułce” Alfabet języka niemieckiego Internacjonalizmy Kraje DACHL DACHL – Quiz		
K1 **Familien in Deutschland** 22 **Dialogecke EXTRA!** s. 36 **Textecke EXTRA!** s. 37 **Aktivwörterbuch** s. 38 **Grammatik FIT** s. 40	L1 Hallo! Mein Name ist Klaus L2 Grüezi! Grüß Gott! L3 Ich und meine Clique L4 Das ist meine Familie L5 Familien in Deutschland L6 Was ist er von Beruf?	L1 witanie i żegnanie się, przedstawianie się, liczenie do 12 L2 przedstawianie znajomych i siebie L3 pytanie o imię, pochodzenie, miejsce zamieszkania i hobby oraz informowanie o tym, liczenie do 100 L4 nazywanie członków rodziny, rozmawianie o rodzinie L5 opowiadanie o rodzinie L6 nazywanie zawodów, wyrażanie upodobania	
K2 **Deutsche Schule** 42 **Dialogecke EXTRA!** s. 56 **Textecke EXTRA!** s. 57 **Aktivwörterbuch** s. 58 **Grammatik FIT** s. 60	L1 Das ist meine Schule! L2 Wie ist dein Stundenplan? L3 Was ist dein Lieblingsfach? L4 Das ist meine Schultasche! L5 Was hast du in deiner Schultasche? L6 Unsere AGs und Schulfeste	L1 nazywanie pomieszczeń szkolnych i czynności w nich wykonywanych L2 nazywanie dni tygodnia i przedmiotów szkolnych L3 wyrażanie opinii o przedmiotach szkolnych i pytanie o ulubiony przedmiot L4 nazywanie przyborów szkolnych L5 nazywanie przyborów szkolnych, które są i których nie ma w szkolnej torbie L6 mówienie o kołach zainteresowań i imprezach szkolnych	
K3 **Alltag in Deutschland** 62 **Dialogecke EXTRA!** s. 76 **Textecke EXTRA!** s. 77 **Aktivwörterbuch** s. 78 **Grammatik FIT** s. 80	L1 Wie heißen die Tageszeiten? L2 Wann beginnt die Schule? L3 Was machst du in deiner Freizeit? L4 Wohin gehen wir heute? L5 Hast du Zeit? L6 Katrins Berlin	L1 nazywanie pór dnia i czynności codziennych, opowiadanie o rozkładzie dnia L2 podawanie godziny i pytanie o nią, nazywanie kontynentów i wybranych państw L3 opowiadanie o czasie wolnym L4 nazywanie wybranych miejsc w mieście L5 proponowanie wyjścia, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, pytanie o samopoczucie i informowanie o nim L6 nazywanie atrakcji turystycznych Berlina i wyrażanie opinii o nich	

	Gramatyka	Wiadomości realioznawcze	Realizacja NPP
		• kraje niemieckiego obszaru językowego: Niemcy, Austria, Szwajcaria i Liechtenstein – nazwy, położenie, stolice, znane miasta, waluta, ciekawostki o miejscach i ludziach	IX.1, IX.2X, X, XIII, XIV
	• czasowniki regularne w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • czasownik *sein* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • czasownik *heißen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • liczebniki główne do 100 • zaimki dzierżawcze *mein* / *meine*, *dein* / *deine* w mianowniku • pytania rozstrzygające i pytania szczegółowe • czasownik *mögen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej	• powitania typowe dla krajów niemieckiego obszaru językowego	I.1, I.4, I.5, II.1, II.2, II.4, II.5, III.3, III.4, IV.1, IV.4, VI.1, VI.2, VI.3, VIII.1, IX.1, IX.2, XI, XII, XIII
	• szyk wyrazów w zdaniu • czasownik *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • rodzajniki określone i nieokreślone w mianowniku i bierniku • przeczenie *kein* / *keine* w mianowniku i bierniku • czasownik *finden* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • rzeczowniki złożone • zaimki dzierżawcze	• szkoła na łódce w Bangladeszu • niemieckie forum młodzieżowe w Internecie • system oceniania w Niemczech • niemiecka szkoła Hundertwasserschule • koła zainteresowań i imprezy szkolne	I.3, II.1, II.5, III.3, III.4, IV.1, IV.2, IV.4, V.1, V.4, V.5 VI.3, VI.4, VI.5, VIII.1, VIII.3, IX.1, IX.2, X, XI, XII, XIII, XIV
	• czasowniki rozdzielnie złożone w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • czasowniki nieregularne w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej • przyimki *in* i *auf* z dopełnieniem w bierniku • przyimki związane z określaniem czasu: *um*, *vor*, *nach*	• godziny rozpoczynania lekcji w szkołach w wybranych krajach na świecie • miejsca, w których kierowca wyścigowy Sebastian Vettel spędza czas wolny • wybrane atrakcje turystyczne Berlina • popularne formy komunikacji młodzieży: SMS, blog, e-mail	I.1, I.3, I.5, I.8, I.10, II.1, II.5, III.1, III.2, III.3, III.4, IV.1, IV.2, IV.4, IV.5, V.1, V.2, V.5, VI.2, VI.3, VI.5, VI.8, VI.12, VI.13, VII.2, VIII.1, VIII.3, IX.1, IX.2, XII, XIII

Rozdział	Temat	Słownictwo i komunikacja
K4 **Essen in Deutschland** 82 Dialogecke EXTRA! s. 96 Textecke EXTRA! s. 97 Aktivwörterbuch s. 98 Grammatik FIT s. 100	L1 Was isst und trinkt man zum Frühstück? L2 Wie schmeckt das Schulessen? L3 Mittagessen im Restaurant L4 Vor der Imbissbude L5 Gabi, kauf bitte ein! L6 In einem Wiener Geschäft	L1 nazywanie artykułów spożywczych, informowanie, co się jada i pija na śniadanie w Niemczech L2 nazywanie potraw w stołówkach szkolnych w wybranych krajach, wyrażanie opinii na temat jedzenia L3 zamawianie posiłku, dialogi w restauracji, nazywanie potraw z krajów DACH L4 nazywanie ulubionych lokali gastronomicznych L5 udzielanie rad i wydawanie poleceń L6 nazywanie atrakcji turystycznych Wiednia, tworzenie scenki tematycznej „W sklepie”
K5 **Sport und Rekorde nicht nur in Deutschland** 102 Dialogecke EXTRA! s. 116 Textecke EXTRA! s. 117 Aktivwörterbuch s. 118 Grammatik FIT s. 120	L1 Machst du Sport? Bist du aktiv? L2 Er muss Sport machen L3 Was brauchen wir fürs Fußballspielen? L4 Wer ist am besten? L5 Weltrekorde L6 Besuch in München	L1 nazywanie dyscyplin sportowych, informowanie o uprawianych dyscyplinach sportowych L2 mówienie, co umie się dobrze robić L3 nazywanie sprzętów sportowych L4 porównywanie osiągnięć sportowych L5 liczenie do 1 000 000, informowanie o rekordach świata L6 nazywanie atrakcji turystycznych Monachium
K6 **Natur, Wetter und Sommerferien in Deutschland** 122 Dialogecke EXTRA! s. 136 Textecke EXTRA! s. 137 Aktivwörterbuch s. 138 Grammatik FIT s. 140	L1 Monate und Jahreszeiten L2 Wie ist das Wetter? L3 Heute ist der vierte Juni L4 Tiere zu Hause L5 Das Hundeleben ist interessant! L6 Ferien in Bayern und anderswo	L1 nazywanie miesięcy, pór roku oraz elementów krajobrazu L2 opisywanie pogody L3 podawanie dat L4 nazywanie i opisywanie zwierząt domowych L5 nazywanie wybranych ras psów L6 nazywanie i opisywanie zwierząt żyjących w zoo oraz atrakcji turystycznych Bawarii, redagowanie pocztówki z wakacji

L **Landeskunde** 144

ä **Aussprache** 150

Projekt! 148

W **Wörterbuch** 152

	Gramatyka	Wiadomości realioznawcze	Realizacja NPP
	• zaimek nieosobowy *man* • rzeczowniki złożone • forma *möchte*... • czasowniki zwrotne • tryb rozkazujący • czasownik *nehmen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej	• potrawy w stołówkach szkolnych w wybranych krajach na świecie • potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych • atrakcje turystyczne Wiednia • niemieckie forum młodzieżowe w Internecie	I.6, I.7, I.8, II.1, II.2, II.3, II.4, II.5, III.1, III.2, III.3, III.4, IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, V.2, VI.3, VI.5, VI.10, VI.11, VI.13, VII.3, VIII.1, VIII.3, IX.1, IX.2, X, XII, XIII, XIV
	• czasowniki modalne • przymiotniki i przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym • zdania porównawcze ze spójnikami *als*, *so*... i *genauso*... *wie*... • liczebniki główne do 1 000 000	• niemieckie forum młodzieżowe w Internecie • rekordy świata • atrakcje turystyczne Monachium	I.8, I.10, II.1, II.2, II.3, II.5, III.3, III.4, IV.1, IV.2, IV.3, IV.4, V.1, V.2, V.3, VI.2, VI.3, VI.5, VI.13, VIII.1, VIII.3, IX.1, IX.2, X, XI, XII, XIII, XIV
	• czasownik *werden* • zaimek nieosobowy *es* • liczebniki porządkowe • zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego • zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego	• niezwykłe psy z krajów niemieckiego obszaru językowego • atrakcje turystyczne Bawarii • zamek Neuschwanstein	I.1, I.5, I.8, I.12, II.1, II.5, III.1, III.3, III.4, IV.1, IV.2, V.1, V.2, VI.3, VI.5, VI.12, VII.3, VII.4, VII.5, VII.12, VIII.1, VIII.2, IX.1, IX.2, XI, XII, XIII, XIV

S!

Starter!

Korzystając ze startera, nauczę się:

- alfabetu języka niemieckiego
- internacjonalizmów

oraz poznam:

- kraje niemieckojęzyczne, a w szczególności ich położenie, stolice, waluty, miasta i różne ciekawostki z nimi związane.

Język niemiecki **w pigułce**

PO PIERWSZE:

JĘZYK NIEMIECKI:

Deutsch
German
allemand
alemán

PO DRUGIE:

101 mln ludzi na świecie używa języka niemieckiego jako języka ojczystego, co daje **12. miejsce** wśród wszystkich języków świata.

PO TRZECIE:

Niemcy (D), Austria (A), Szwajcaria (CH) oraz Liechtenstein (L) to cztery kraje niemieckojęzyczne w skrócie nazywane **DACHL**.

Państwo niemieckojęzyczne to takie, w którym niemiecki jest nie tylko językiem urzędowym, ale także narodowym oraz – dla większości rdzennych mieszkańców – ojczystym. Język niemiecki jest również jednym z języków urzędowych w Luksemburgu i Belgii. Ponadto języka niemieckiego używa się w Danii, Namibii, północnej części Włoch, Lotaryngii i Alzacji.

PO CZWARTE:

dla 24% mieszkańców Unii Europejskiej język niemiecki jest językiem ojczystym.

PO PIĄTE:

ponad **14 mln** ludzi na świecie uczy się języka niemieckiego jako języka obcego.

PO SZÓSTE:

Wy, drodzy Uczniowie, stajecie się teraz jednymi z tych ponad 14 milionów uczących się języka niemieckiego! Chociaż Wasza przygoda z językiem niemieckim dopiero się zaczyna, okazuje się, że znacie już alfabet tego języka oraz rozumiecie wiele słów.

Przekonajcie się o tym sami!

Alfabet języka niemieckiego

Ważna informacja: Alfabet języka niemieckiego jest bardzo podobny do polskiego alfabetu – tylko niektóre zapisane za jego pomocą głoski wymawia się inaczej.

2 **1** **Posłuchaj i powtórz.**

Aa A	**Ff** Eff	**Ll** Ell	**Qq** Qu	**Üü** U-Umlaut
Ää A-Umlaut	**Gg** Ge	**Mm** Emm	**Rr** Rr	**Vv** Vau
Bb Be	**Hh** Ha	**Nn** Enn	**Ss** Ess	**Ww** We
Cc Ce	**Ii** I	**Oo** O	**ßß** Eszett	**Xx** Iks
Dd De	**Jj** Jott	**Öö** O-Umlaut	**Tt** Te	**Yy** Ypsilon
Ee E	**Kk** Ka	**Pp** Pe	**Uu** U	**Zz** Zett

Głoski charakterystyczne tylko dla języka niemieckiego:

Ä ä – a z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska **e**

Ö ö – o z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska **e**, ale przy zaokrąglonych ustach

Ü ü – u z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska **u**, ale przy zaokrąglonych ustach

ß [Eszett, scharfes S] – wymawiane podobnie jak głoska polska **s**.

2 **Przeliteruj podane wyrazy.**

Komödie • Restaurant • Volleyball • Polizei

Internacjonalizmy

Ważne informacje: Internacjonalizmy są to wyrazy, które podobnie brzmią w wielu językach. Są wśród nich przede wszystkim rzeczowniki. Zapamiętaj, że rzeczowniki w języku niemieckim piszemy zawsze wielką literą!

3 **1** **Posłuchaj i powtórz.**

Auto • Rockmusik • Basketball • Bar • Hotel • Internet • Marmelade • Kakao • Radio • Tennis • Kaffee • Computer • Restaurant

2 **Powiedz, który wyraz nie pasuje do pozostałych.**

1. Kino • Radio • Thriller • Film
2. Rockmusik • Popmusik • Jazz • Internet
3. Sauna • Fußball • Volleyball • Basketball
4. Bar • Hotel • Auto • Restaurant

3 **Powiedz po niemiecku, co przedstawiają zdjęcia. Napisz niemieckie nazwy w zeszycie.**

Deutschland – Niemcy

Nazwa państwa	Niemcy (Republika Federalna Niemiec, RFN) – Deutschland (die Bundesrepublik Deutschland, BRD)
Położenie	Europa Środkowa
Stolica	Berlin
Podział administracyjny	16 landów (krajów związkowych)
Język urzędowy	język niemiecki
Liczba ludności	83 019 200 (5.08.2019)*
Kod telefoniczny (nr kierunkowy)	+49
Domena internetowa	.de

**nach: www.destatis.de*

1 **Przeczytaj informacje w tabeli powyżej i odpowiedz ustnie na pytania.**

1. Gdzie leżą Niemcy?
2. Jak nazywa się stolica Niemiec?
3. Z ilu krajów związkowych składa się państwo niemieckie?
4. Ilu mieszkańców liczy ten kraj?
5. Który język jest jego językiem urzędowym?

2 **Powiedz, co przedstawiają zdjęcia.**

A. flaga • B. waluta • C. międzynarodowy kod samochodowy • D. domena internetowa • E. godło • F. herb Berlina

1

2

3

4

5

6

3 **Popatrz na zdjęcia i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj im ustnie polskie tłumaczenia.**

1

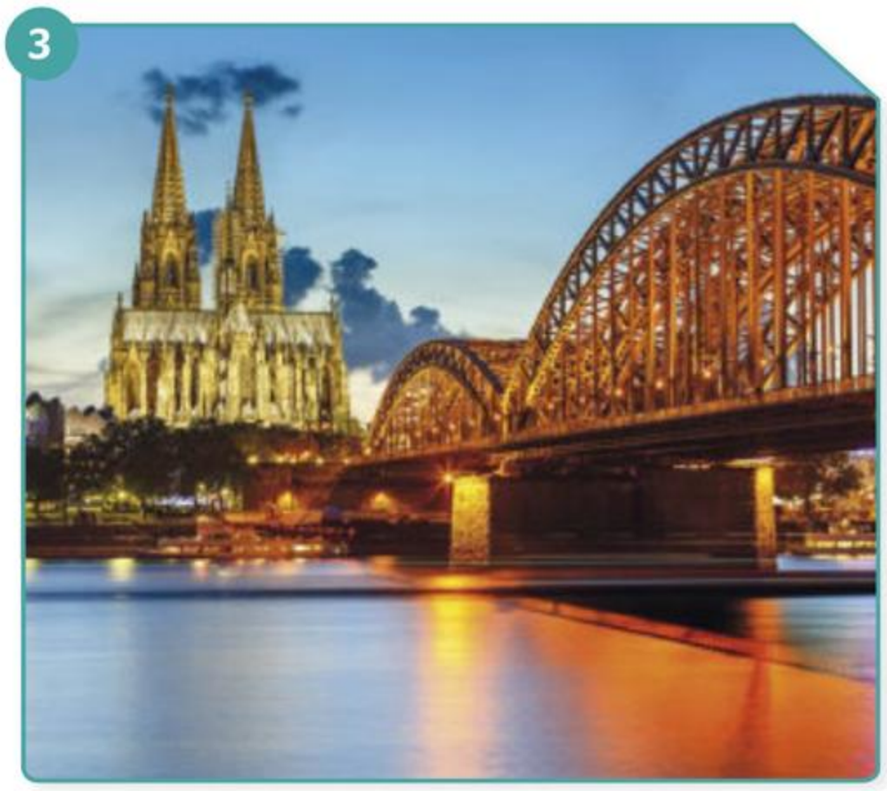
Berlin – Brandenburger Tor

2

München – Olympiastadion

3

Köln – Kölner Dom

4

Hamburg – Hamburger Hafen

A. Kolonia – kolońska katedra
B. Berlin – Brama Brandenburska
C. Hamburg – hamburski port
D. Monachium – stadion olimpijski

4 **Wskaż na mapie Niemiec zamieszczonej na 3. stronie okładki miasta z zadania 3.**

5 **Przyporządkuj ustnie nazwiskom i nazwom podane pojęcia nadrzędne. Jedno pojęcie zostało podane dodatkowo.**

A. sportowcy • B. marki samochodów • C. kluby sportowe • D. wynalazcy • E. miasta • F. kompozytorzy

1. Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Felix Mendelssohn Bartholdy
2. Audi, Volkswagen, Porsche
3. Wilhelm Conrad Röntgen, Werner von Siemens, Carl Friedrich Benz
4. FC Bayern München, Borussia Dortmund, FC Schalke 04
5. Hamburg, München, Dortmund

Österreich – Austria

1 **Przeczytaj tekst i podaj informacje według haseł.**

Położenie | Podział administracyjny | Język urzędowy | Liczba ludności

Jednostka monetarna | Kod samochodowy | Kod telefoniczny (nr kierunkowy)

Domena internetowa | Stolica

Austria leży w Europie Środkowej i nie graniczy z Polską. Stolicą tego kraju jest Wiedeń. Republika Austrii składa się z 9 landów (krajów związkowych) i liczy 8 859 992 (21.05.2019)* mieszkańców, których językiem urzędowym jest język niemiecki. Walutą Austrii jest euro. Dzwoniąc do Austriaków, należy wybrać numer kierunkowy +43, a szukając informacji na ich stronach internetowych, należy pamiętać o domenie .at. Na austriackich samochodach umieszczony jest kod samochodowy A. Krajobraz kraju jest malowniczy: góry Alpy, jeziora, rzeki.

**nach: www.statistik.at*

2 **Znane osobistości z Austrii. Przyporządkuj ustnie podanym opisom właściwe imiona i nazwiska. Jedno imię i nazwisko zostały podane dodatkowo.**

A. Wolfgang Amadeus Mozart • B. Friedensreich Hundertwasser • C. Johann Strauss • D. Gustav Klimt • E. Arnold Schwarzenegger • F. Georg Friedrich Händel

1. Austria to kraj muzyki i walca. Żyli tu i tworzyli znani kompozytorzy.
2. Z Austrii pochodzą znani aktorzy, graficy, malarze.

3 **Przeczytaj teksty i przyporządkuj im właściwe zdjęcia.**

Wiedeń (Wien) jest znany m.in. z wesołego miasteczka Prater ze słynnym diabelskim młynem Riesenrad. Prater jest jednym z największych parków rozrywki w Europie.

Salzburg, znane centrum sportów zimowych, jest jedną z najczęściej odwiedzanych przez turystów miejscowości w Austrii. Stare miasto w Salzburgu o dużych walorach historycznych zostało wpisane w 1996 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Innsbruck to miasto znane jako organizator zimowych igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata w narciarstwie klasycznym oraz jako jedno z miast organizujących Euro 2008. Na skoczni Bergisel organizowany jest co roku trzeci konkurs Turnieju Czterech Skoczni. Oficjalnym rekordem obiektu Bergisel uznawanym przez Międzynarodową Federację Narciarską jest skok Michaela Hayböcka na odległość 138 metrów oddany 4 stycznia 2015 r.

4 **Wskaż na mapie Austrii zamieszczonej na 3. stronie okładki miasta z zadania 3.**

5 **Przeczytaj teksty i ich tytuły. Tytuły zostały przyporządkowane niewłaściwie. Zatytułuj poprawnie teksty. Zadanie wykonaj ustnie.**

1

Kryształki Swarovskiego (Swarovski Kristalle)

Jest jedną z najbardziej znanych kolęd na świecie. Została po raz pierwszy wykonana podczas pasterki w 1818 r. w austriackim Oberndorfie koło Salzburga.

2

Tort Sachera (Sachertorte)

Są stosowane na całym świecie m.in. do zdobienia biżuterii, garderoby, artykułów dekoracyjnych i pochodzą z Austrii.

3

„Cicha noc, święta noc" („Stille Nacht, heilige Nacht")

Określany jest przez wiele osób mianem „króla deserów". Został stworzony przez Franza Sachera w Wiedniu w XIX wieku.

Die Schweiz – Szwajcaria

1 **Przyporządkuj do podanych haseł właściwe informacje.**

Język urzędowy	Położenie	Jednostka monetarna	Kod samochodowy	Liczba ludności
Domena internetowa	Podział administracyjny	Nazwa państwa	Numer kierunkowy	Stolica

8 526 932 (19.12.2018)*	niemiecki, francuski, włoski, retoromański		CH	26 kantonów
frank szwajcarski CHF	.ch	+41	Europa Zachodnia	Berno – Bern

SZWAJCARIA, KONFEDERACJA SZWAJCARSKA – DIE SCHWEIZ (SCHWEIZERISCHE EIDGENOSSENSCHAFT)

**nach: www.bfs.admin.ch*

2 **Przeczytaj tekst i zdania. Powiedz, które z podanych informacji są zgodne z treścią tekstu.**

Szwajcaria jest jednym z najmniejszych państw Europy, ale za to bardzo wysoko rozwiniętym i jednym z najbogatszych na świecie. Długotrwała neutralność od 1815 r. i zasada nienaruszalności tajemnicy bankowej ugruntowały zaufanie do Szwajcarii jako finansowego centrum Europy i świata. Szwajcarskie rezerwy złota są ogromne. Działa tu ponad 250 banków, z których 5 należy do największych na świecie. Bardzo duże znaczenie mają branże zegarmistrzowska i jubilerska. Produkuje się tu ekskluzywne zegarki. Szwajcarzy słyną z produkcji serów i czekolady. Szwajcarskie koncerny produkują całą gamę produktów spożywczych, które są znane łasuchom na całym świecie.

1. W Szwajcarii znajdują się banki, które należą do największych na świecie.
2. Szwajcaria słynie z produkcji zegarków.
3. Szwajcarskie wyroby czekoladowe są znane tylko w Szwajcarii.
4. Szwajcaria jest jednym z najbiedniejszych krajów na świecie.
5. Szwajcaria słynie jako producent sera.

3 **Popraw ustnie błędne informacje w zadaniu 2., tak aby zgadzały się one z treścią tekstu.**

4 **Popatrz na zdjęcia i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj ustnie zdjęciom niemieckie nazwy.**

1

Zurych – Jezioro Zuryskie

A. Genf

2

Genewa – siedziba ONZ

B. Basel

3

Lozanna – siedziba MKO

C. Zürich

4

Bazylea – czerwony ratusz

D. Lausanne

5 **Wskaż na mapie Szwajcarii zamieszczonej na 3. stronie okładki miasta z zadania 4.**

Liechtenstein – Liechtenstein

Alpy	frank szwajcarski	Ren	**38 114** (31.12.2017)*
FL	małe górskie państwo	.li	Vaduz	160 km²

Liechtenstein – Księstwo Liechtensteinu jest małym górskim państwem, które leży w Europie Środkowej, pomiędzy Austrią a Szwajcarią. Księstwo to należy do 10 najmniejszych państw na świecie. Liechtenstein ma jeden język urzędowy – język niemiecki – i nie jest członkiem Unii Europejskiej. Liechtenstein nie graniczy z Niemcami.

**nach: www.liechtenstein.li*

1 **Przeczytaj informacje oraz tekst na temat Księstwa Liechtensteinu i powiedz, które zdania są zgodne z ich treścią. Następnie popraw ustnie błędne zdania.**

1. Liechtenstein jest dużym górskim państwem.
2. Państwo nie ma własnej domeny internetowej.
3. W Liechtensteinie mieszka mniej ludności niż w Szwajcarii.
4. Walutą Liechtensteinu nie jest euro.
5. Liechtenstein graniczy ze wszystkimi krajami niemieckojęzycznymi.
6. Na samochodach z Liechtensteinu jest kod FL.

2 **Przyporządkuj ustnie zdjęciom właściwe podpisy.**

A

B

C

D

1. flaga Liechtensteinu
2. Vaduz – stolica księstwa
3. rzeka Ren, na granicy ze Szwajcarią
4. widok na Alpy

DACHL – Quiz

Sprawdź swoje wiadomości o krajach niemieckojęzycznych i powiedz, która odpowiedź jest właściwa.

1 **Stolicą Niemiec jest...**

A. Wiedeń. B. Berlin. C. Berno.

2 **Szwajcaria ma...**

A. 1 język urzędowy. B. 2 języki urzędowe. C. 4 języki urzędowe.

3 **Państwem, które graniczy z Polską, jest...**

A. Austria. B. RFN. C. Szwajcaria.

4 **Tort Sachera pochodzi z...**

A. Austrii. B. Niemiec. C. Szwajcarii.

5 **Euro nie jest walutą...**

A. Austrii. B. Niemiec. C. Szwajcarii.

6 **Austriackim miastem nie jest...**

A. Salzburg. B. Monachium. C. Innsbruck.

7 **Niemieckie samochody mają kod...**

A. D. B. DE. C. de.

8 **Austriacką domeną internetową jest...**

A. .at. B. .au. C. .a.

9 **Siedziba ONZ znajduje się w...**

A. Berlinie. B. Vaduz. C. Genewie.

10 **Stolicą Liechtensteinu jest...**

A. Ren. B. Vaduz. C. Berno.

11 **Liechtenstein graniczy...**

A. z Austrią i Niemcami. B. z Austrią i Szwajcarią. C. tylko z Niemcami.

12 **Walutą Liechtensteinu jest...**

A. euro. B. frank Liechtensteinu. C. frank szwajcarski.

Mamy nadzieję, że **podróż przez kraje niemieckojęzyczne** była ciekawa i dostarczyła Wam **niezapomnianych wrażeń**. Będziemy zapraszali Was do domów, rodzin, restauracji i innych interesujących miejsc w **Niemczech**, **Austrii**, **Szwajcarii** i **Liechtensteinie**. Będziemy Waszymi przewodnikami w **podróży po Europie** i niczym dobre biuro podróży postaramy się, żeby te wycieczki stały się również Waszą pasją, a **nauka języka niemieckiego** – **przyjemnością**!

Język niemiecki jest naprawdę **łatwy**!
Przekonajcie się o tym sami... ☺

Autorka oraz Wydawnictwo Nowa Era Sp. z o.o.

K1

Familien in Deutschland

W rozdziale 1. nauczę się:

- witać i żegnać się w języku niemieckim
- podawać podstawowe informacje o sobie
- pytać o dane personalne
- nazywać członków rodziny
- nazywać wybrane zawody
- opowiadać o hobby
- odmieniać czasowniki regularne w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- odmieniać czasownik *sein* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- odmieniać czasownik *heißen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- liczyć do 100
- odmieniać czasownik *mögen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- stosować rodzajniki określone, zaimki dzierżawcze *mein* / *meine* i *dein* / *deine* w mianowniku
- tworzyć zdania rozstrzygające

oraz poznam:

- wybrane internacjonalizmy.

L1 Hallo! Mein Name ist Klaus

4 1 Sieh dir die Fotos an. Hör dann zu und sprich nach.
Popatrz na zdjęcia. Następnie posłuchaj i powtórz.

1 Guten Tag! 2 Guten Abend! 3 Auf Wiedersehen! / Tschüs! 4 Guten Morgen! 5 Gute Nacht! 6 Hallo!

5 2 Hör dir den Dialog an. Ergänze ihn dann mündlich mit den angegebenen Sätzen.
Posłuchaj dialogu. Następnie uzupełnij ustnie dialog podanymi zdaniami.

- ▶ Hallo! **Wie ist dein Name?**
- ■ Hallo! ... **Und wie heißt du?**
- ▶ **Ich heiße** Klaus. **Woher kommst du?**
- ■ ... Und du?
- ▶ **Ich komme aus** Deutschland. **Wo wohnst du?**
- ■ ... Und du?
- ▶ **Ich wohne in** Berlin. Tschüs!
- ■ ...

1. **Ich wohne in** Warschau.
2. **Mein Name ist** Bartek.
3. Tschüs!
4. **Ich komme aus** Polen.

G

Czasowniki w języku niemieckim odmieniają się przez osoby i otrzymują końcówki osobowe:

komm**en** - pochodzić	Woher komm**st** du? - Skąd pochodzisz? Ich komm**e** aus Polen. - Pochodzę z Polski.
wohn**en** - mieszkać	Wo wohn**st** du? - Gdzie mieszkasz? Ich wohn**e** in Berlin. - Mieszkam w Berlinie.
heiß**en** - nazywać się	Wie heiß**t** du? - Jak się nazywasz? Ich heiß**e** Klaus. - Nazywam się Klaus.

3 Verbinde mündlich die richtigen Satzteile.
Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań.

1. Ich wohne	A. aus Deutschland.
2. Wie heißt	B. Tag!
3. Guten	C. in Berlin.
4. Ich komme	D. du?

4 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Vergesst die Begrüßungs- und Abschiedsformeln nicht.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Nie zapomnijcie o powitaniu i pożegnaniu.

- Wie heißt du?
- Wie ist dein Name?
- Woher kommst du?
- Wo wohnst du?

- Ich heiße ...
- Mein Name ist ...
- Ich komme aus ...
- Ich wohne in ...

6 **5** **Die Zahlen von 0 bis 12. Hör zu und sprich nach.**
Liczby od 0 do 12. Posłuchaj i powtórz.

0 – null • 1 – eins • 2 – zwei • 3 – drei • 4 – vier • 5 – fünf • 6 – sechs • 7 – sieben • 8 – acht • 9 – neun • 10 – zehn • 11 – elf • 12 – zwölf

6 **Sag, was zusammenpasst.**
Powiedz, co do siebie pasuje.

1. zwei	A. 4	7. fünf	G. 1
2. vier	B. 11	8. drei	H. 9
3. sechs	C. 2	9. sieben	I. 12
4. acht	D. 6	10. zehn	J. 7
5. elf	E. 8	11. zwölf	K. 10
6. eins	F. 5	12. neun	L. 3

7 **7** **Hör dir die Sätze an und notiere im Heft die richtige Nummer.**
Posłuchaj zdań i zanotuj w zeszycie właściwy numer.

A. Kaffee ist Nummer 1.

E. Marmelade ist Nummer ... .

I. Hotel ist Nummer 2.

B. Computer ist Nummer 12.

F. Volleyball ist Nummer ... .

J. Auto ist Nummer ... .

C. Radio ist Nummer ... .

G. Restaurant ist Nummer ... .

K. Bar ist Nummer ... .

D. Basketball ist Nummer ... .

H. Kakao ist Nummer ... .

L. Musik ist Nummer 5.

8 **8** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 150.**
Przejdź na stronę 150 i ćwicz wymowę.

- ✔ Umiem się przywitać, pożegnać i podać swoje dane osobowe.
- ✔ Potrafię liczyć do 12.

L2 Grüezi! Grüß Gott!

9 **1** **Bring die Sätze des Dialogs in die richtige Reihenfolge. Notiere die Lösung im Heft und kontrolliere sie dann mithilfe der Aufnahme.**
Uporządkuj kolejność zdań w dialogu. Zanotuj rozwiązanie w zeszycie i sprawdź je z nagraniem.

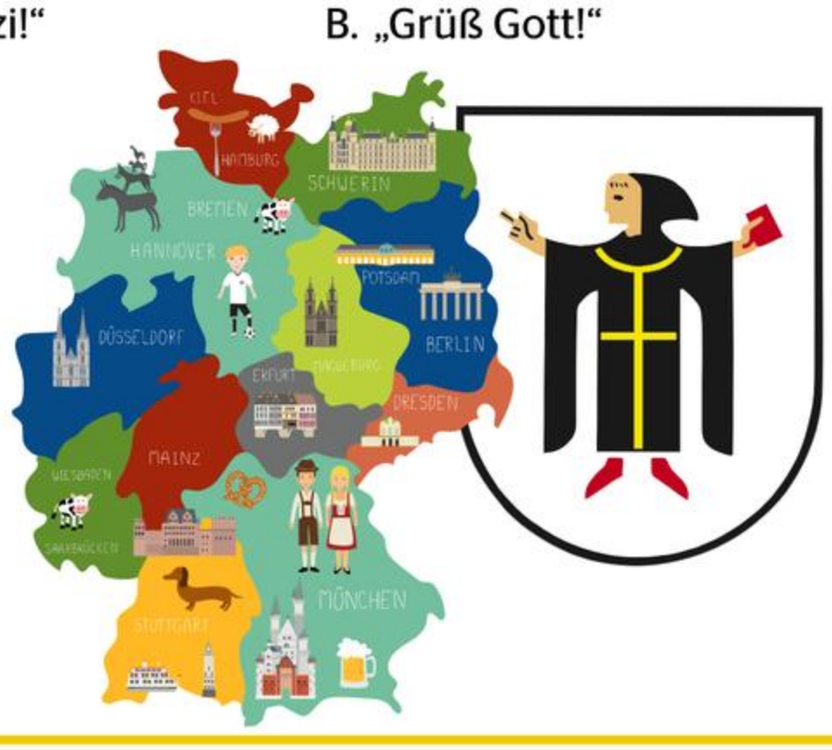
A. Grüß Gott! Wie heißt ihr?
B. Wir wohnen in Bern. Tschüs!
C. Grüezi! Wir heißen Andreas und Marika. Und ihr?
D. Wir heißen Alex und Linda. Woher kommt ihr?
E. Servus!
F. Wir kommen aus Österreich. Wir wohnen in Wien. Und wo wohnt ihr?
G. Wir kommen aus der Schweiz. Und woher kommt ihr?

2 **Lies den Dialog in Aufgabe 1 noch einmal und beende die Sätze richtig.**
Przeczytaj dialog w zadaniu 1. jeszcze raz i dokończ właściwie zdania.

1. Andreas und Marika kommen aus — A. der Schweiz. — B. Österreich.
2. Alex und Linda wohnen in — A. Bern. — B. Wien.
3. Andreas und Marika sagen: — A. „Grüezi!“ — B. „Grüß Gott!“

3 **Lies den Text mit den richtigen Verbformen.**
Przeczytaj tekst z właściwymi formami czasowników.

Grüß Gott! Wir **heißen** / **heiße** Angela und Heike.
Wir **kommt** / **kommen** aus Deutschland.
Angela und ich **wohne** / **wohnen** in München.
Und woher **kommen** / **kommt** ihr?
Wo **wohnt** / **wohnen** ihr?

G

Czasowniki w języku niemieckim odmieniamy w czasie teraźniejszym *Präsens* przez osoby, zastępując końcówkę bezokolicznika -en końcówkami osobowymi:

	lp.	lm.
komm**en** – pochodzić	ich komm**e**	wir komm**en**
	du komm**st**	ihr komm**t**
	er / sie / es komm**t**	sie / Sie* komm**en**

**forma grzecznościowa*

G

Czasowniki, których temat kończy się na -s, -ß, -x lub -z, otrzymują w 2. os. liczby pojedynczej koncówkę -t.

	lp.	lm.
heiß**en** – nazywać się	ich heiß**e**	wir heiß**en**
	du heiß**t**	ihr heiß**t**
	er / sie / es heiß**t**	sie / Sie* heiß**en**

** forma grzecznościowa*

4 **Lies die Fragen und die richtigen Antworten.**
Przeczytaj pytania i właściwe odpowiedzi.

1. Wie heißt ihr?
   A. Wir heißen Katrin und Karin.
   B. Ich heiße Katrin.

2. Wo wohnt er?
   A. Sie wohnt in Berlin.
   B. Peter wohnt in Berlin.

3. Woher kommt sie?
   A. Sie kommt aus Polen.
   B. Sie kommen aus Polen.

4. Wo wohnt ihr?
   A. Ihr wohnt in Wien.
   B. Wir wohnen in Wien.

5 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Verbformen ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasowników.

1. Wir ... aus Polen. Und woher ... ihr? (kommen, kommen)
2. Ich ... in Wien und er ... in Hamburg. (wohnen, wohnen)
3. Wie ... dein Freund? (heißen)
4. Peter und Susi ... in Berlin. (wohnen)
5. Woher ... du? (kommen)

6 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die richtigen Informationen.**
Popatrz na zdjęcie na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj właściwe informacje.

1. A. Sie heißt Katrin.
   B. Sie heißt Berlin.

2. A. Er kommt aus Polen.
   B. Sie kommt aus Deutschland.

3. A. Er wohnt in München.
   B. Sie wohnt in München.

7 **Übersetze die angegebenen Wörter ins Deutsche. Schreibe die Sätze ins Heft.**
Przetłumacz podane wyrazy na język niemiecki. Napisz zdania w zeszycie.

1. Wir ... aus Liechtenstein. (*pochodzimy*)
2. Wo ... ihr? (*mieszkacie*)
3. Klaus ... in Berlin. (*mieszka*)
4. Woher ... ihr? (*pochodzicie*)
5. Bartek ... aus Polen. (*pochodzi*)
6. Woher ... du? (*pochodzisz*)

8 **Arbeitet zu zweit. Lest die Dialoge. Bildet dann Dialoge wie in den Beispielen (A–B). Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Przeczytajcie dialogi. Następnie utwórzcie dialogi jak w przykładach (A–B). Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

A.
- Woher kommt ihr?
- Wir kommen aus Polen. Und ihr?
- Wir kommen aus Deutschland.

B.
- Wo wohnst du?
- Ich wohne in Vaduz. Und du?
- Ich wohne in Warschau.

1.
- kommen / woher / ihr?
- kommen / wir / ... . Ihr?
- kommen / wir / ... .

2.
- wohnen / wo / du?
- wohnen / ich / ... . du?
- wohnen / ich / ... .

- ✔ Znam powitania typowe dla krajów niemieckojęzycznych.
- ✔ Podaję miejsca zamieszkania i pochodzenie moich znajomych.

L3 Ich und meine Clique

1 **Schreibe die Zahlen von 13 bis 19 wie in den Beispielen ins Heft.**
Napisz w zeszycie liczby od 13 do 19 jak w przykładach.

13 – drei + zehn = dreizehn
14 – ...
15 – ...
16 – sechs + zehn = sechzehn ~~s~~
17 – sieben + zehn = siebzehn ~~en~~
18 – ...
19 – ...

10 **2** **Hör zu und schreibe die gehörten Zahlen (in Ziffern) ins Heft.**
Posłuchaj i napisz w zeszycie usłyszane liczby (cyframi).

11 **3** **Die Zahlen von 20 bis 100. Hör zu und schreibe die Zahlen (in Wörtern) in der richtigen Reihenfolge ins Heft.**
Liczby od 20 do 100. Posłuchaj i napisz w zeszycie liczby (słowami) we właściwej kolejności.

hundert • achtzig • zwanzig • vierzig • siebzig • dreißig • fünfzig • sechzig • neunzig

4 **Lies die Grammatikregel unten und schreibe die Zahlen wie in den Beispielen ins Heft.**
Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej i napisz w zeszycie liczby jak w przykładach.

23 – drei + und + zwanzig = dreiundzwanzig
34 – ...
45 – ...
52 – ...
68 – acht + und + sechzig = achtundsechzig
71 – eins + und + siebzig = einundsiebzig
87 – ...
96 – ...

G

Schemat tworzenia liczebników powyżej 20 jest następujący: **jedności + *und* + dziesiątki. Wszystko piszemy łącznie**, np.: 27 – dwadzieścia siedem – *siebenundzwanzig*.
W liczebnikach złożonych powyżej 20 cyfra 1 – *eins* traci literę *-s*, np.: 71 – *einundsiebzig*.

12 **5** **Hör dir den Dialog an. Sag, wie alt Markus und Paul sind.**
Posłuchaj dialogu i powiedz, ile lat mają Markus i Paul.

▶ Hi! Ich **bin** Paul. Und wie **ist** dein Name?
■ Hallo, Paul! Ich heiße Markus. Ich **bin** zwanzig Jahre alt. Wie alt **bist du**?
▶ Ich **bin** fünfzehn.

1. Markus ist ... Jahre alt.
   A. 12 B. 20
2. Paul ist ... .
   A. 15 B. 25

G

Przeczytaj tekst i napisz go z właściwymi formami czasownika *sein* w zeszycie.

Ich ... Anna. Ich wohne in Berlin, aber ich ... aus Polen. Ich ... dreizehn Jahre alt. Das ... Ursula. Sie ... vierzehn Jahre alt. Und wie alt ... du?

W języku niemieckim przy podawaniu wieku stosujemy czasownik *sein* – być. Pytanie o wiek *Wie alt bist du*? tłumaczymy: Ile masz lat? Natomiast odpowiedź *Ich bin dreizehn Jahre alt.* / *Ich bin dreizehn.* tłumaczymy: Mam 13 lat.

6 **Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie in Aufgabe 5.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w zadaniu 5.

1. ▶ ich, Lisa / dein Name?
   ■ ich, Anke / ich, 16 Jahre alt / wie alt, du?
   ▶ ich, 22

2. ▶ ich, Peter / dein Name?
   ■ ich, Frank / ich, 17 Jahre alt / wie alt, du?
   ▶ ich, 24

7 **Sieh dir die Fotos an und lies die Texte. Ordne dann mündlich den Texten die richtigen Namen zu.**
Popatrz na zdjęcia i przeczytaj teksty. Następnie przyporządkuj ustnie tekstom właściwe imiona.

Simone

Sven

Katrin

Marek

1. Hallo! Ich heiße ... . Ich komme aus Österreich und wohne in Linz. Mein Hobby ist Musik. Ich bin 20.
2. Guten Tag! Mein Name ist ... . Ich komme aus Polen, aber ich wohne in Berlin. Mein Hobby ist Computer. Ich bin 24 Jahre alt.
3. Und ich bin ... . Ich wohne in Hamburg. Mein Hobby ist Fußball. Ich bin 14.
4. Hallo! Ich heiße ... . Ich bin aus der Schweiz und wohne in Bern. Ich bin 12. Mein Hobby ist Tennis. Und was ist dein Hobby?

8 **Sag, in welchem Text in Aufgabe 7 diese Informationen stehen.**
Powiedz, w którym tekście w zadaniu 7. znajdują się podane informacje.

1. **Er** wohnt in Hamburg und ist vierzehn. ...
2. **Sie** kommt aus der Schweiz und ist zwölf. ...

9 **Ordne den Fragen die richtigen Antworten zu. Zu zwei Fragen passen zwei Antworten. Notiere die Lösung im Heft.**
Przyporządkuj pytaniom właściwe odpowiedzi. Do dwóch pytań pasują dwie odpowiedzi. Rozwiązanie zanotuj w zeszycie.

1. Woher bist du?
2. Wo wohnst du?
3. Wie alt bist du?
4. Was ist dein Hobby?
5. Wie heißt du?

A. Mein Hobby ist Sport.
B. Ich bin siebzehn.
C. Ich bin aus Polen.
D. Mein Name ist Marek.
E. Ich komme aus Österreich.
F. Ich heiße Katrin.
G. Ich wohne in Wien.

10 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

Situation 1:
▶ Elke – Deutschland – Hamburg – Musik – 16
■ Kaja – Polen – Krakau – Tennis – 14

Situation 2:
▶ Markus – Österreich – Wien – Karate – 21
■ Lukas – Deutschland – Berlin – Computer – 23

- ✔ Umiem zapytać o wiek i go podać.
- ✔ Umiem udzielić informacji o pochodzeniu, miejscu zamieszkania, hobby i wieku.

L4 Das ist meine Familie

13 **1** **Hör zu und sprich nach.**
Posłuchaj i powtórz.

» **der** Vater • **der** Großvater • **der** Opa • **der** Onkel • **der** Sohn • **der** Bruder • **der** Cousin • **der** Enkel • **der** Mann
» **die** Großmutter • **die** Tante • **die** Mutter • **die** Schwester • **die** Enkelin • **die** Tochter • **die** Cousine • **die** Oma • **die** Frau
» **das** Kind
» **die** Eltern • **die** Großeltern • **die** Geschwister • **die** Kinder • **die** Enkelkinder

2 **Ordne mündlich den Familienmitgliedern die Wörter aus Aufgabe 1 wie im Beispiel zu.**
Przyporządkuj ustnie podanym nazwom członków rodziny wyrazy z zadania 1. jak w przykładzie.

1. **der Opa – die Oma**
2. der Vater – ...
3. der Onkel – ...
4. der Sohn – ...
5. der Bruder – ...
6. der Cousin – ...
7. der Großvater – ...
8. der Enkel – ...

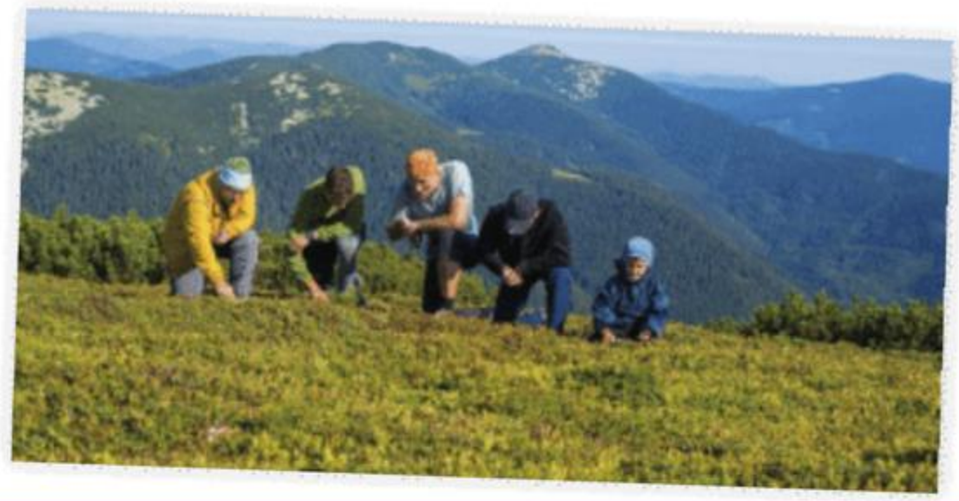
G

der, die, das, die (lm.) – to **rodzajniki określone** informujące o rodzaju rzeczownika
der – rodzaj męski, die – rodzaj żeński, das – rodzaj nijaki, die – liczba mnoga

14 **3** **Hör dir den Dialog an und sag, welche Familienmitglieder im Dialog vorkommen.**
Posłuchaj dialogu i powiedz, o których członkach rodziny jest w nim mowa.

der Vater • der Großvater • der Bruder • die Schwester • der Onkel • die Tante • der Cousin • der Opa

▶ Andreas, wer **ist** das?
■ Das **sind** mein Opa, mein Onkel, mein Cousin und mein Bruder.
▶ Und das Kind hier?
■ Das **bin ich**.
▶ Oh, super! Wo **seid ihr**?
■ **Wir sind** in Tirol.

G

Przeczytaj dialog w zadaniu 3. i odmień czasownik *sein*. Następnie zanotuj odmianę w zeszycie.

	lp.	lm.
sein – być	ich ...	wir ...
	du bist	ihr ...
	er / sie / es ...	sie / Sie* sind

* *forma grzecznościowa*

4 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „sein“ ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „sein”.

1. Wir ... 13 Jahre alt. Und wie alt ... ihr?
2. Wer ... das? – Das ... meine Eltern.
3. Klaus ... mein Bruder.
4. Ich ... 14. Und wie alt ... du?

15 **5** **Sieh dir die Fotos an. Hör dir dann die Texte an und ordne mündlich den Texten die Fotos zu. Notiere die Lösung im Heft.**

Popatrz na zdjęcia. Następnie posłuchaj tekstów i przyporządkuj im ustnie właściwe zdjęcia. Rozwiązanie zanotuj w zeszycie.

Text A ... Text B ... Text C ... Text D ...

15 **6** **Hör dir die Texte aus Aufgabe 5 noch einmal an und ordne mündlich den Namen die richtigen Informationen zu. Eine Information passt nicht.**

Posłuchaj tekstów z zadania 5. jeszcze raz i przyporządkuj ustnie imionom właściwe informacje. Jedna informacja nie pasuje do żadnego imienia.

Maria – kommt aus Österreich.

Frank – surft im Internet.

Lena – mag Fotos.

Indira – ist ein Fußballfan.

mag Musikfilme.

mögen – lubić
ich mag – lubię
er / sie mag – on / ona lubi

16 **7** **Internationalismen. Hör zu und sprich nach. Ordne dann den Verben die richtigen Wörter zu und notiere die Lösung im Heft.**

Internacjonalizmy. Posłuchaj i powtórz. Następnie przyporządkuj czasownikom właściwe wyrazy i napisz rozwiązania w zeszycie.

A. *Rockmusik* • B. Popmusik • C. Basketball • D. Pizza • E. Marmelade • F. Kakao • G. *Volleyball* • H. Radio • I. Tennis • J. *Schokolade* • K. *Kaffee* • L. Hamburger • M. Jazz

1. hören: *Rockmusik*, ... , ... , ...
2. essen: *Schokolade*, ... , ... , ...
3. trinken: *Kaffee*, ...
4. spielen: *Volleyball*, ... , ...

hören – słuchać
essen – jeść
trinken – pić
spielen – grać
gern – chętnie

8 **Beende mündlich die Sätze mit den Wörtern aus Aufgabe 7.**

Dokończ ustnie zdania wyrazami z zadania 7.

1. Er hört gern ... .
2. Ich spiele gern ... .
3. Wir essen gern ... .
4. Ich trinke gern ... .

9 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Vergesst die Begrüßungs- und Abschiedsformeln nicht.**

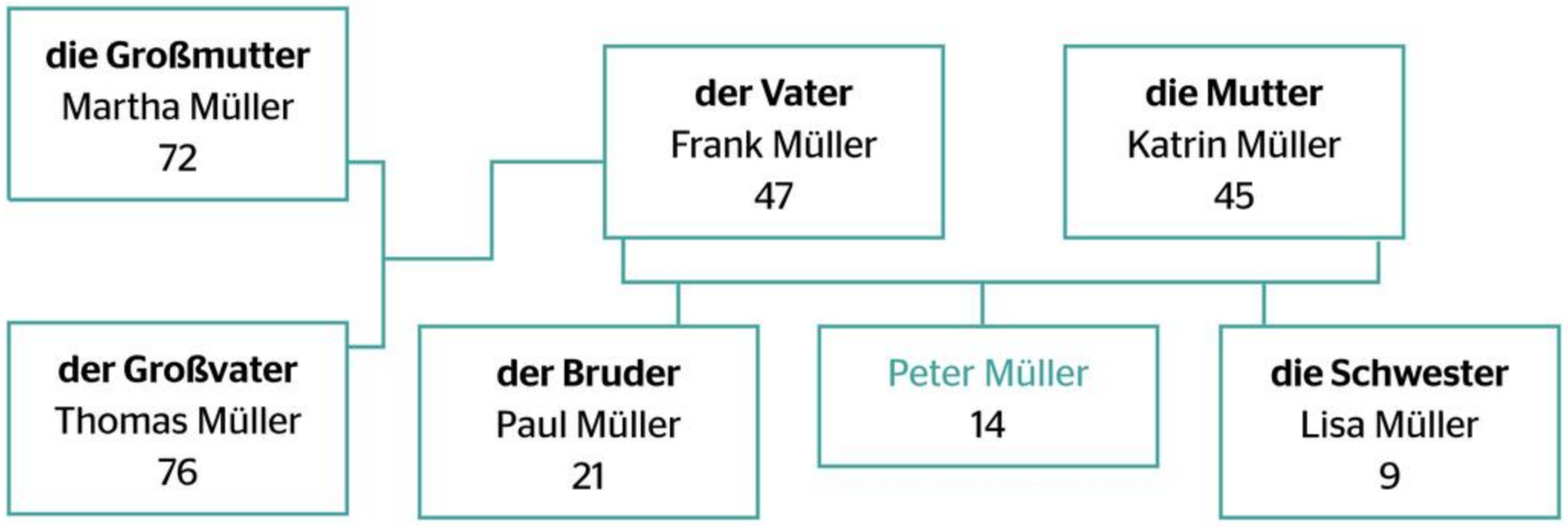
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Nie zapomnijcie o powitaniu i pożegnaniu.

Wie heißt dein Vater / deine Mutter / ... ? Was spielt er / sie gern?

- ✔ Znam nazwy członków rodziny.
- ✔ Potrafię prowadzić rozmowę z kolegą/koleżanką o rodzinie.

L5 Familien in Deutschland

1 **Sieh dir den Stammbaum von Peters Familie an. Ergänze dann mündlich die Sätze.**
Obejrzyj drzewo genealogiczne rodziny Petera. Następnie uzupełnij ustnie zdania.

Peter Müller: Mein Bruder heißt ... . Er ist ... Jahre alt. Meine ... heißt Katrin. Sie ist ... Jahre alt.
Katrin Müller: Meine Kinder heißen Peter, ... und Lisa. Peter ist ... Jahre alt, ... ist ... Jahre alt und Lisa ist ... .
Thomas Müller: Mein Sohn heißt ... . Er ist ... Jahre alt. Meine Enkelin heißt ... . Sie ist ... Jahre alt.

17 **2** **Hör dir die Fragen an und ordne ihnen mündlich die richtigen Antworten zu.**
Posłuchaj pytań i przyporządkuj im ustnie właściwe odpowiedzi.

1. Wie heißt **deine** Tante?
2. Wie alt ist **dein** Vater?
3. Wie alt sind **deine** Eltern?
4. Wo wohnt **dein** Onkel?

A. **Meine** Eltern sind vierzig.
B. **Meine** Tante heißt Heike.
C. **Mein** Onkel wohnt in Wien.
D. **Mein** Vater ist fünfzig.

3 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie.

1. ▶ Wie heißt **dein** Vater / **deine** Mutter?
   ■ **Mein** Vater / **Meine** Mutter heißt ... .
2. ▶ Wie alt ist **dein** Bruder / **deine** Schwester?
   ■ **Mein** Bruder / **Meine** Schwester ist ... Jahre alt.
3. ▶ Wo wohnt **dein** Opa / **deine** Oma?
   ■ **Mein** Opa / **Meine** Oma wohnt in ... .
4. ▶ Wie heißen **dein** / **deine** Großeltern?
   ■ **Meine** / **Meine** Großeltern heißen ... .

4 **Lies die Grammatikregel 4 auf Seite 40. Übersetze dann die Wendungen ins Deutsche und notiere sie im Heft.**
Przeczytaj 4. regułę gramatyczną zamieszczoną na stronie 40. Następnie przetłumacz wyrażenia na język niemiecki i zanotuj je w zeszycie.

1. moja ciocia
2. twoja siostra
3. moje dziecko
4. mój syn
5. twoja żona
6. moje dzieci
7. twój dziadek
8. moja babcia
9. moi rodzice

5 **Was sagt Peter Müller? Schreibe die Fragen und die richtigen Antworten ins Heft. Lies dann die Grammatikregel 6 auf Seite 41.**
Co mówi Peter Müller? Napisz w zeszycie pytania z właściwymi odpowiedziami. Następnie przeczytaj 6. regułę gramatyczną zamieszczoną na stronie 41.

A. Nein, er ist siebenundvierzig. • B. Ja, sie heißt Katrin. • C. Ja, sie ist neun. • D. Nein, er heißt Thomas.

1. Peter, heißt dein Opa Frank?
2. Peter, ist deine Schwester neun?
3. Peter, heißt deine Mutter Katrin?
4. Peter, ist dein Vater fünfundvierzig?

6 **Lies die Fragen und die richtigen Antworten.**
Przeczytaj pytania i właściwe odpowiedzi.

1. Kommt ihr aus Österreich?
   A. Wir kommen aus Österreich.
   B. Ja, wir kommen aus Österreich.
2. Wo wohnt ihr?
   A. Wir wohnen in Warschau.
   B. Ja, wir wohnen in Warschau.
3. Heißt ihr Anita und Antje?
   A. Wir heißen Anita und Antje.
   B. Nein, wir heißen Karin und Katja.
4. Bist du dreizehn?
   A. Ja, ich bin vierzehn.
   B. Nein, ich bin vierzehn.
5. Wie alt bist du?
   A. Ich bin dreizehn.
   B. Ja, ich bin dreizehn.

7 **Ordne mündlich den Fragen die polnischen Übersetzungen zu.**
Przyporządkuj ustnie pytaniom polskie tłumaczenia.

1. Wohnt ihr in Wien?
2. Was hört ihr gern?
3. Wohnst du in Wien?
4. Heißt sie Anke Schulz?

A. Czy mieszkacie w Wiedniu?
B. Czego chętnie słuchacie?
C. Czy ona nazywa się Anke Schulz?
D. Czy mieszkasz w Wiedniu?

8 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie.

- ▶ Kommst du aus Deutschland? ■ Ja, ich komme aus ... . / Nein, ich komme nicht aus ... . Ich komme aus ... .
- ▶ Wohnst du in Wien? ■ Ja, ich wohne in ... . / Nein, ich wohne nicht in ... . Ich wohne in ... .
- ▶ Spielst du gern Basketball? ■ Ja, ich spiele gern ... . / Nein, ich spiele nicht gern ... . Ich spiele gern ... .
- ▶ Bist du vierzehn? ■ Ja, ich bin ... . / Nein, ich bin nicht ... . Ich bin ... .
- ▶ Kommen deine Großeltern aus Polen? ■ Ja, meine Großeltern kommen aus ... . / Nein, meine Großeltern kommen nicht aus ... . Sie kommen aus ... .
- ▶ Ist dein Vater fünfundvierzig Jahre alt? ■ Ja, mein Vater ist ... . / Nein, mein Vater ist nicht ... . Er ist ... .

- ✔ Potrafię opowiedzieć o rodzinie na podstawie drzewa genealogicznego.
- ✔ Umiem tworzyć pytania rozstrzygające.
- ✔ Potrafię stosować zaimki dzierżawcze *mein* / *meine* oraz *dein* / *deine*.

L6 Was ist er von Beruf?

18 **1** **Berufsbezeichnungen. Hör zu und sprich nach.**
Nazwy zawodów. Posłuchaj i powtórz.

der Maler • der Lehrer • der Fotograf • der Programmierer • der Sportler • der Arzt • der Journalist • der Friseur

2 **Bilde die femininen Formen der Berufsbezeichnungen aus Aufgabe 1 und schreibe sie ins Heft.**
Utwórz żeńskie formy nazw zawodów z zadania 1. i napisz je w zeszycie.

1. der Maler – die Malerin
2. der Arzt – die Ärztin

3 **Ordne den Fotos die richtigen Berufsbezeichnungen zu. Arbeitet dann zu zweit. Fragt und antwortet.**
Przyporządkuj zdjęciom właściwe nazwy zawodów. Następnie pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie.

A. der Busfahrer / die Busfahrerin • B. der Architekt / die Architektin • C. das Model • D. der Koch / die Köchin • E. der Tierarzt / die Tierärztin

- ▶ Was ist die Frau auf dem Foto 1 von Beruf?
- ■ Die Frau auf dem Foto 1 / Sie ist ... (von Beruf).
- ▶ Was ist der Mann auf dem Foto ... von Beruf?
- ■ Der Mann auf dem Foto ... / Er ist ... (von Beruf).

4 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

- ▶ Was ist dein Vater von Beruf?
- ■ Mein Vater ist Fotograf von Beruf.

1. twoja ciocia – lekarka
2. twój brat – architekt
3. twoja mama – nauczycielka
4. twój dziadek – kierowca autobusu
5. twoja siostra – malarka
6. twój wujek – kucharz

5 **Lies den Blogeintrag von Paula und sag, welche Informationen richtig sind.**
Przeczytaj wpis na blogu Pauli i powiedz, które informacje są prawdziwe.

Mein Blog

Paula

Sonntag, 20.00 Uhr

#familie #berufe #hobbys

Ich bin noch Schülerin (Klasse 7). Das ist meine Familie: meine Eltern, mein Bruder und ich. Und meine Großeltern. Meine Mutter ist Lehrerin von Beruf und mein Vater ist Arzt. Mein Bruder Max ist Medizinstudent. Meine Großeltern sind Rentner. Meine Mutter hört gern Musik. Mein Vater ist ein Autofan. Und mein Bruder spielt gern Volleyball. Ich spiele auch gern Volleyball und Tennis.

1. **Die Großmutter von Paula ist Lehrerin von Beruf.**
2. **Der Vater von Paula ist Rentner.**
3. **Max ist Student.**
4. **Paula und Max spielen gern Volleyball.**

6 **Wer mag was? Lies den Blogeintrag von Paula in Aufgabe 5 noch einmal und ergänze die Sätze mit den richtigen Wörtern. Ein Wort passt nicht. Lies dann die Konjugation von „mögen“.**
Kto co lubi? Przeczytaj wpis na blogu Pauli w zadaniu 5. jeszcze raz i uzupełnij zdania właściwymi wyrazami. Jedno słowo nie pasuje do żadnego zdania. Następnie przeczytaj odmianę czasownika „mögen”.

A. Der Großvater • B. Die Mutter • C. Der Vater • D. Paula • E. Paula und Max

1. ... mag Autos.
2. ... mag Musik.
3. ... mögen Volleyball.
4. ... mag Tennis.

G

Czasownik *mögen* odmienia się w liczbie pojedynczej nieregularnie. 1. i 3. os. liczby pojedynczej mają taką samą formę.

	lp.	lm.
mög**en** – lubić	ich **mag**	wir mög**en**
	du mag**st**	ihr mög**t**
	er / sie / es **mag**	sie / Sie* mög**en**

** forma grzecznościowa*

7 **Ordne mündlich den Fragen die Antworten zu.**
Przyporządkuj ustnie pytaniom właściwe odpowiedzi.

1. Was mögt ihr?
2. Mag er Sport?
3. Was magst du?
4. Mögen Susi und Klaus Sport?

A. Ich mag Popmusik.
B. Ja, sie mögen Tennis.
C. Wir mögen Autos.
D. Ja, er mag Volleyball.

8 **Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.**
Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. Lubię koszykówkę.
2. (My) lubimy muzykę.
3. Czy lubisz samochody?
4. Peter lubi sport.
5. Moja mama lubi tenis.
6. Twój brat lubi siatkówkę.

9 **Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

► Was magst du?
■ Ich mag Handball.

1. ► du
■

2. ► ihr
■

3. ► deine Eltern
■

4. ► dein Opa
■

✔ Znam nazwy zawodów.
✔ Potrafię odmienić czasownik *mögen*.

Dialogecke EXTRA!

Das Internet ist cool!

- ▶ Markus, was ist das?
- ■ Das ist ein Foto von einem Porsche und einem BMW.
- ▶ Magst du Autos?
- ■ Ja, ich bin ein Autofan. Und was ist dein Hobby, Eva?
- ▶ Ich mag Rockmusik. Ich höre gern Metallica. Magst du auch Rockmusik, Markus?
- ■ Ja, ich mag Rockmusik und auch klassische Musik.
- ▶ Und Computer?
- ■ Ja, natürlich! Ich surfe gern im Internet und spiele gern Computerspiele. Und du, Eva?
- ▶ Ich surfe auch gern im Internet. Und ich höre Musik im Internet und chatte.
- ■ Ja, das ist cool! Ich chatte auch oft mit meinen Freunden.

1 **Lies den Dialog und ordne mündlich den Personen die Hobbys zu. Beantworte dann mündlich die Fragen.**
Przeczytaj dialog i przyporządkuj ustnie osobom hobby. Następnie odpowiedz na pytania.

A. Computerspiele • B. klassische Musik • C. Autos • D. Rockmusik • E. Computer • F. Chatten

Eva	**Markus**
Was mag Eva?	Was mag Markus?

2 **Arbeitet zu zweit. Bildet mündlich einen Dialog. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie ustnie dialog. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

- ▶ Malte – Autos mögen?
- ■ nein, kein Autofan
- ▶ was – Hobby?
- ■ Sport mögen, Volleyball gern spielen; Alex – auch Sport mögen?
- ▶ ja, gern schwimmen

3 **Berichte über deine Hobbys.**
Opowiedz o swoich zainteresowaniach.

ein Auto-, Computer-, Musik-, Sport-, ...fan sein
gern im Internet surfen
gern Pop-, Rock-, Jazz-, Soul-, Film-, ...musik hören
gern Klavier, Gitarre, ... spielen
gern Fotos machen
gern Basketball, Fußball, Handball, Tennis, Volleyball, ... spielen
Autos / Computerspiele / Pop-, Rock-, Jazz-, Soul-, Film-, ...musik / Fotos / Natur / Sport / ... mögen

Textecke EXTRA!

Meine Familie

Mein Name ist Julian. Ich komme aus Deutschland und wohne in Berlin. Ich bin zwölf Jahre alt. Meine Eltern sind cool. Meine Mutter heißt Heike und ist Lehrerin von Beruf. Sie mag Musikfilme und Natur. Mein Vater heißt Andreas und ist Architekt von Beruf. Er ist ein Fußballfan. Meine Schwester heißt Susi. Sie ist zehn Jahre alt. Sie ist sehr lustig. Susi mag Schokolade. Meine Eltern, Susi und ich mögen Kino. Mein Hobby ist auch Popmusik. Ich höre gern Radio. Ich liebe meine Familie. Sie ist sympathisch und humorvoll.

1 **Lies den Text und verbinde mündlich die richtigen Satzteile. Schreibe dann die Sätze ins Heft.**
Przeczytaj tekst i połącz ustnie pasujące do siebie fragmenty zdań. Następnie napisz zdania w zeszycie.

1. Julian ist ...
2. Julians Mutter heißt ...
3. Sie mag ...
4. Julians Vater heißt ...
5. Er mag ...
6. Julians Schwester heißt ...
7. Sie ist ...
8. Sie mag ...
9. Julian mag ...
10. Julians Familie ist ...

A. Popmusik.
B. 10 Jahre alt.
C. 12 Jahre alt.
D. Andreas.
E. Musikfilme und Natur.
F. Fußball.
G. Susi.
H. sympathisch und humorvoll.
I. Heike.
J. Schokolade.

2 **Bilde möglichst viele Fragen zum Text und notiere sie im Heft. Stell dann die Fragen deinem Mitschüler / deiner Mitschülerin.**
Utwórz jak najwięcej pytań do tekstu i zanotuj je w zeszycie. Następnie zadaj pytania twojemu koledze / twojej koleżance z ławki.

3 **Bereite eine mündliche Präsentation über deine Familie vor.**
Przygotuj ustną prezentację o swojej rodzinie.

Ich heiße ... . Ich komme aus ... und ich wohne in ... . Ich bin ... Jahre alt.
Meine Eltern sind ... . Meine Mutter heißt ... und ist ... von Beruf. Sie mag ... .
Mein Vater heißt ... und ist ... von Beruf. Er mag ... . Meine Schwester /
Mein Bruder heißt ... . Sie / Er ist ... Jahre alt. Sie / Er mag ... . Mein Hobby ist ... .
Ich ... gern ... . Meine Familie ist ...

Aktivwörterbuch

Dane osobowe

Ich heiße ... Nazywam się ...
Ich bin aus ... Jestem z ...
Ich komme aus ... Pochodzę z ...
Ich wohne in ... Mieszkam w ...
Ich bin 12 Jahre alt. Mam 12 lat.
Wie heißt du? Jak się nazywasz?
Wie ist dein Name?
Jak się nazywasz? / Jak masz na imię?

Mein Name ist ... Nazywam się / Na imię mam ...
Woher bist du? Skąd jesteś?
Woher kommst du? Skąd pochodzisz?
Wo wohnst du? Gdzie mieszkasz?
Wie alt bist du? Ile masz lat?

Formy powitania

Guten Morgen! Dzień dobry! (rano do ok. 10.00)
Guten Tag! Dzień dobry!
Guten Abend! Dobry wieczór!
Grüezi! Dzień dobry! (używane na powitanie w Szwajcarii)
Grüß Gott! Szczęść Boże! (używane na powitanie w południowych Niemczech i Austrii)
Hallo! Cześć! (na powitanie)
Servus! Serwus! (używane na powitanie w południowych Niemczech i Austrii – jeśli się jest ze sobą na ty)

Formy pożegnania

Auf Wiedersehen! Do widzenia!
Gute Nacht! Dobranoc!
Tschüs! Cześć! (na pożegnanie)
Servus! Serwus! (używane na pożegnanie w południowych Niemczech i Austrii – jeśli się jest ze sobą na ty)

Rodzina

der **Bruder** brat
der **Cousin** kuzyn
die **Cousine** kuzynka
die **Eltern** rodzice
der **Enkel** wnuczek
die **Enkelin** wnuczka
die **Enkelkinder** wnuki
die **Familie** rodzina
die **Frau** żona, kobieta, pani
die **Geschwister** rodzeństwo
die **Großeltern** dziadkowie
die **Großmutter** = die **Oma** babcia
der **Großvater** = der **Opa** dziadek
das **Kind,** dziecko; die **Kinder** dzieci
der **Mann** mąż, mężczyzna
die **Mutter** mama
der **Onkel** wujek
die **Schwester** siostra
der **Sohn** syn
die **Tante** ciocia
die **Tochter** córka
der **Vater** tata

Claudia ist die Tante von Julia.
Claudia jest ciocią Julii.
Meine Familie ist sympathisch und humorvoll.
Moja rodzina jest sympatyczna i z poczuciem humoru.
Meine Schwester ist sehr lustig.
Moja siostra jest bardzo wesoła.

Zawody

der **Architekt** architekt
der **Arzt** lekarz
der **Busfahrer** kierowca autobusu
der **Fahrer** kierowca
der **Fotograf** fotograf
der **Friseur** fryzjer
der **Informatiker** informatyk
der **Journalist** dziennikarz
der **Kellner** kelner
der **Koch** kucharz
der **Lehrer** nauczyciel
der **Maler** malarz
der **Medizinstudent** student medycyny
das **Model** model/modelka
der **Politiker** polityk
der **Polizist** policjant
der **Programmierer** programista
der **Rentner** rencista/emeryt
der **Schüler** uczeń
der **Sportler** sportowiec
der **Student** student
der **Tierarzt** weterynarz
der **Arzt** – die **Ärztin**
der **Kellner** – die **Kellnerin**
der **Koch** – die **Köchin**

der *Kellner*
die *Kellnerin*

Was ist er von Beruf? Kim on jest z zawodu?
Er ist Lehrer (von Beruf).
On jest nauczycielem (z zawodu).

Hobby

Basketball spielen grać w koszykówkę
Fußball spielen grać w piłkę nożną
Handball spielen grać w piłkę ręczną
schwimmen pływać
Tennis spielen grać w tenisa
Volleyball spielen grać w siatkówkę
Ich spiele gern Basketball. Lubię grać koszykówkę.
Gitarre spielen grać na gitarze
Ich spiele Gitarre. Gram na gitarze.
Klavier spielen grać na pianinie
Musik / **Radio hören** słuchać muzyki/radia
Kino / **Sport** / **Natur** / **Autos mögen**
lubić kino/sport/muzykę/samochody
Was ist dein Hobby? Jakie masz hobby?
Mein Hobby ist Tennis. Moim hobby jest tenis.

Internacjonalizmy

der **Computer** komputer
der **Hamburger** hamburger
das **Hobby** hobby
das **Internet** Internet
der **Kaffee** kawa
der **Kakao** kakao
das **Karate** karate
die **Marmelade** marmolada
die **Musik** muzyka
die **Pizza** pizza
die **Popmusik** muzyka pop
das **Radio** radio
die **Rockmusik** muzyka rockowa
die **Schokolade** czekolada
der **Sport** sport

Grammatik FIT

1 Odmiana czasowników regularnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

Czasowniki w języku niemieckim odmieniamy w czasie teraźniejszym *Präsens* przez osoby, zastępując końcówkę bezokolicznika **-en** końcówkami osobowymi:

lp.	**lm.**
ich (ja) **-e**	wir (my) **-en**
du (ty) **-st**	ihr (wy) **-t**
er (on) **-t**	sie (oni, one) **-en**
sie (ona) **-t**	Sie* (pan, pani, państwo) **-en**
es (ono) **-t**	**forma grzecznościowa*

	lp.	**lm.**
wohnen – mieszkać	ich wohn**e**	wir wohn**en**
	du wohn**st**	ihr wohn**t**
	er / sie / es wohn**t**	sie / Sie wohn**en**

Czasowniki, których temat kończy się na **-s**, **-ß**, **-x** lub **-z**, np. **heißen**, otrzymują w 2. os. liczby pojedynczej końcówkę **-t**, np. **du heißt**.

2 Odmiana czasownika *sein*

	lp.	**lm.**
sein – być	ich bin	wir sind
	du bist	ihr seid
	er / sie / es ist	sie / Sie sind

3 Odmiana czasownika *mögen*

Czasownik **mögen** odmienia się w liczbie pojedynczej nieregularnie.
1. i 3. os. liczby pojedynczej mają taką samą formę.

	lp.	**lm.**
mögen – lubić	ich **mag**	wir mögen
	du magst	ihr mögt
	er / sie / es **mag**	sie / Sie mögen

4 Rodzajnik określony, zaimki dzierżawcze

	liczba pojedyncza			**liczba mnoga**
	r. męski	**r. żeński**	**r. nijaki**	
mianownik (kto? co?)	der	die	das	die
Nominativ (wer? was?)	mein	meine	mein	meine
	dein	deine	dein	deine

Rzeczowniki w języku niemieckim są używane z rodzajnikami.

5 Liczebniki główne

0 – null
1 – eins
2 – zwei
3 – drei
4 – vier
5 – fünf
6 – sechs
7 – sieben
8 – acht
9 – neun
10 – zehn
11 – **elf**
12 – **zwölf**
13 – dreizehn
14 – vierzehn
15 – fünfzehn
16 – **sechzehn**
17 – **siebzehn**
18 – achtzehn
19 – neunzehn

20 – zwanzig
30 – drei**ßig**
40 – vierzig
50 – fünfzig
60 – **sechzig**
70 – **siebzig**
80 – achtzig
90 – neunzig
100 – (ein)hundert

6 Pytania rozstrzygające

Bist du 14? – Nein, ich bin nicht 14.
Kommt ihr aus Polen? – Ja, wir kommen aus Polen.

W zdaniu pytającym rozstrzygającym czasownik w formie osobowej występuje na pierwszym miejscu. Zaraz za nim znajduje się podmiot. Na pytania rozstrzygające odpowiadamy twierdząco *ja* (tak) lub przecząco *nein* (nie). W języku polskim pytania rozstrzygające zaczynają się od słowa **czy**, które w przypadku tego typu pytań nie ma swojego odpowiednika w języku niemieckim.

Vor der **Klassenarbeit!**

1 **Powtarzam słownictwo i wyrażenia.**
→ Aktivwörterbuch (s. 38–39)

- ✔ przedstawianie się
- ✔ podawanie miejsca zamieszkania i pochodzenia
- ✔ podawanie wieku
- ✔ formy powitania i pożegnania
- ✔ nazwy członków rodziny
- ✔ nazwy zawodów
- ✔ hobby
- ✔ wybrane internacjonalizmy
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: formy powitania

2 **Powtarzam wiadomości gramatyczne.**
→ Grammatik FIT (s. 40–41)

- ✔ czasowniki regularne w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ czasownik *heißen* czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ czasownik *sein* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ czasownik *mögen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ rodzajniki określone, zaimki dzierżawcze *mein* / *meine* i *dein* / *deine* w mianowniku
- ✔ liczebniki główne do 100
- ✔ pytania rozstrzygające

K2

Deutsche Schule

W rozdziale 2. nauczę się:

- nazywać pomieszczenia szkolne
- informować, co robię w poszczególnych pomieszczeniach szkolnych
- nazywać dni tygodnia
- wyrażać opinię o przedmiotach szkolnych
- nazywać przybory szkolne
- opisywać charakter
- używać rodzajników nieokreślonych w mianowniku i bierniku
- stosować przeczenie *kein* / *keine* w mianowniku i bierniku
- stosować zaimki dzierżawcze *ihr* / *sein* / *unser* / *euer* w mianowniku
- odmieniać czasownik *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- odmieniać czasownik *finden* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- tworzyć rzeczowniki złożone

oraz poznam:

- system oceniania w niemieckich szkołach
- wybrane imprezy szkolne
- ciekawą niemiecką szkołę Hundertwasserschule.

L1 Das ist meine Schule!

19 **1** **Hör dir den Text zweimal an. Bring zuerst die Fotos in die richtige Reihenfolge. Ordne danach den Schulräumen die richtigen Tätigkeiten zu. Eine Tätigkeit passt nicht. Notiere die Lösungen im Heft.**
Posłuchaj dwukrotnie tekstu. Najpierw uporządkuj zdjęcia we właściwej kolejności. Następnie przyporządkuj pomieszczeniom szkolnym właściwe czynności. Jedna nazwa czynności nie pasuje do żadnego pomieszczenia. Rozwiązania zanotuj w zeszycie.

im Computerraum | im Lehrerzimmer | im Klassenzimmer | in der Turnhalle | in der Bibliothek

A. Gymnastik machen • B. Bücher lesen • C. im Internet surfen • D. Mathe lernen • E. chatten • F. hier sein

2 **Beantworte mündlich die Fragen in ganzen Sätzen. Notiere die Antworten im Heft. Markiere in den Sätzen das Subjekt und das Prädikat wie im Beispiel und lies dann die Grammatikregel 6 auf Seite 61.**
Odpowiedz ustnie na pytania całymi zdaniami. Zanotuj odpowiedzi w zeszycie. Zaznacz w zdaniach podmiot i orzeczenie jak w przykładzie. Następnie przeczytaj 6. regułę gramatyczną zamieszczoną na stronie 61.

1. ▶ Was machen die Schüler in der Turnhalle?
   ■ In der Turnhalle machen die Schüler Gymnastik.
2. ▶ Was machen die Schüler im Computerraum?
   ■ Im Computerraum ...
3. ▶ Was machen die Schüler in der Bibliothek?
   ■ In der Bibliothek ...
4. ▶ Was machen die Schüler im Klassenzimmer?
   ■ Im Klassenzimmer ...

3 **Bilde mündlich Sätze. Achte auf die Wortfolge.**
Utwórz ustnie zdania. Zwróć uwagę na szyk wyrazów.

1. Im Klassenzimmer / die Schüler / Mathe / lernen / .
2. Im Lehrerzimmer / die Lehrer / sind / .
3. In der Turnhalle / wir / Volleyball / spielen / .
4. Im Computerraum / die Schüler / im Internet / surfen / .

20 **4** **Hör dir den Text an und notiere im Heft die Schulräume, die im Text vorkommen.**
Posłuchaj tekstu i zanotuj w zeszycie nazwy pomieszczeń szkolnych, które pojawiają się w tekście.

Das ist eine Schule in Bangladesch. Die Schule heißt „schwimmende Schule“. Die Schüler lernen auf einem Boot. In der Schule ist **ein** Klassenzimmer. Hier ist **eine** Bibliothek. Die Bibliothek ist klein. In der Schule ist auch **ein** Computerraum. Die Schüler surfen im Internet. Hier ist aber **kein** Schülercafé. In der Schule ist **keine** Turnhalle. Hier ist **kein** Lehrerzimmer. Aber die Schüler mögen die Schule.

schwimmende Schule – pływająca szkoła
auf einem Boot – na łódce
in der Schule – w szkole
das Schülercafé – kawiarenka szkolna

5 **Was gibt es und was gibt es nicht in der Schule in Bangladesch? Berichte darüber.**
Co jest, a czego nie ma w szkole w Bangladeszu? Opowiedz o tym.

In der Schule ist **ein** Klassenzimmer. Hier ist **ein** / **eine** ... .
In der Schule ist **kein** Schülercafé. Hier ist **kein** / **keine** ... .

~~ein~~ = **kein**
~~eine~~ = **keine**

Das ist **eine** Bibliothek.

Das ist **keine** Bibliothek.

G

Jeżeli mówimy o jakiejś osobie lub rzeczy po raz pierwszy, używamy przed rzeczownikiem **rodzajnika nieokreślonego ein** / **eine**, np.:

Das ist ein Lehrerzimmer.
Das ist eine Turnhalle.

Z rzeczownikiem, który występuje z rodzajnikiem nieokreślonym, używamy **przeczenia kein** / **keine**, np.:

Das ist kein Lehrerzimmer.
Das ist keine Turnhalle.

Forma przeczenia jest uzależniona od rodzaju gramatycznego rzeczownika:
der / ein – kein, die / eine – keine, das / ein – kein.

6 **Schreibe die Sätze mit der richtigen Form des Artikels ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwą formą rodzajnika.

1. Ist das **ein** / **eine** Bibliothek? – Nein, das ist **ein** / **eine** Computerraum.
2. Ist das **ein** / **eine** Turnhalle? – Nein, das ist **ein** / **eine** Klassenzimmer.
3. Ist das **ein** / **eine** Schülercafé? – Nein, das ist **ein** / **eine** Labor.
4. Ist das **ein** / **eine** Lehrerzimmer? – Nein, das **ein** / **eine** Bibliothek.

7 **Sieh dir die Fotos an. Bilde dann mündlich Fragen und beantworte sie wie im Beispiel.**
Popatrz na zdjęcia. Następnie utwórz ustnie pytania i odpowiedz na nie jak w przykładzie.

1

▶ ein Klassenzimmer?

2

▶ ein Lehrerzimmer?

3

▶ ein Labor?

4

▶ eine Bibliothek?

1. ▶ Ist das ein Klassenzimmer? ■ Nein, das ist kein Klassenzimmer. Das ist ein Schülercafé.

8 **Beantworte mündlich die Fragen anhand des Fotos auf der Titelseite des Kapitels.**
Odpowiedz ustnie na pytania w oparciu o zdjęcie na stronie tytułowej rozdziału.

1. Ist das eine Turnhalle?
2. Was machen die Schüler hier?

- ✔ Znam nazwy pomieszczeń szkolnych.
- ✔ Umiem stosować przeczenie *kein* / *keine* z rzeczownikami.

L2

Wie ist dein Stundenplan?

21 **1** **Hör zu und schreibe die Wochentage in der richtigen Reihenfolge ins Heft.**
Posłuchaj nazw dni tygodnia i napisz je we właściwej kolejności w zeszycie.

A. Sonntag • B. Dienstag • C. Donnerstag • D. Freitag • E. Montag • F. Mittwoch • G. Samstag

2 **Lies den Stundenplan von Martin und sag, welche Sätze richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.**
Przeczytaj plan lekcji Martina i powiedz, które zdania są zgodne z jego treścią. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

Stundenplan

Schule: Schiller-Gymnasium in Köln **Name: Martin Kroos**

	Mo.	Di.	Mi.	Do.	Fr.	Sa.
1.	Biologie	Religion / Ethik	Spanisch	Mathematik	Mathematik	
2.	Mathematik	Sozialkunde	Deutsch	Erdkunde	Spanisch	
3.	Deutsch	Informatik	Kunst	Biologie	Deutsch	FREI
4.	Englisch	Geschichte	Physik	Chemie	Englisch	
5.	Sport	Musik	Englisch	Klassenlehrerstunde	Sport	
6.	Sport	–	–	–	Sport	

1. Das ist der Stundenplan von Martin Schiller.
2. Martin besucht ein Gymnasium in München.
3. Martin hat **am Montag** sechs Stunden.
4. Er hat **am Samstag** frei.
5. Martin hat vier Stunden Sport.
6. Er lernt drei Sprachen: Englisch, Spanisch und Französisch.

3 **Lies den Stundenplan von Martin noch einmal und ordne mündlich den Fragen die richtigen Antworten zu.**
Przeczytaj plan lekcji Martina jeszcze raz i przyporządkuj ustnie pytaniom właściwe odpowiedzi.

1. Was **hast du** am Donnerstag?
2. **Hat deine Klasse** am Donnerstag Englisch?
3. Wann **habt ihr** Spanisch?

A. **Wir haben** am Mittwoch und am Freitag Spanisch.
B. **Ich habe** am Donnerstag Mathe, Geo, Bio, Chemie und Klassenlehrerstunde.
C. Nein.

G

Przeczytaj zdania w zadaniu 3. jeszcze raz i odmień ustnie czasownik *haben*. Następnie zanotuj odmianę w zeszycie.

	lp.	**lm.**
haben – mieć	ich ...	wir ...
	du ...	ihr ...
	er / sie / es ...	sie / Sie haben

4 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „haben“ ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „haben“.

1. Wann ... du Bio? – Ich ... am Montag Bio.
2. Wann ... ihr Kunst? – Wir ... am Freitag Kunst.
3. Er ... am Dienstag und am Mittwoch Sport.
4. Susi ... am Donnerstag Physik.
5. Wann ... die Schüler frei? – Sie ... am Samstag frei.

5 **Was hast du über Martin erfahren? Berichte.**
Opowiedz, czego dowiedziałeś/dowiedziałaś się o Martinie.

Martins Schule ist in ... . • Deutsch hat Martin am Montag, am ... und am ... . • Er hat Biologie am ... . • Frei hat er am ... .

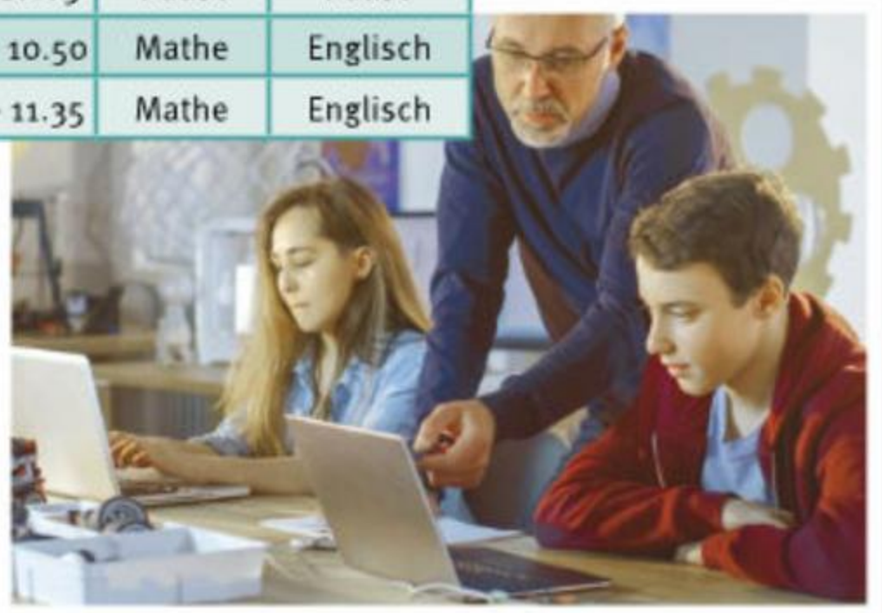
6 **Beantworte mündlich die Fragen.**
Odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wann hast du Deutsch? – Ich habe am ... Deutsch.
2. Wann hast du Mathe? – Ich habe am ... Mathe.
3. Wann hast du frei? – Ich habe am ... frei.
4. Hast du am Montag Biologie? – Ja, ich habe am Montag Biologie. / Nein, ich habe am ... Biologie.

7 **Sieh dir das Foto und den Stundenplan an. Beantworte dann mündlich die Fragen. Verwende dabei die entsprechenden Wendungen.**
Obejrzyj zdjęcie i plan lekcji. Następnie odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj przy tym odpowiednie zwroty.

Stunde	Zeit	Montag	Dienstag
1.	8.15 – 9.00	Informatik	Sozialkunde
2.	9.00 – 9.45	Informatik	Geschichte
–	9.45 – 10.05	Pause	Pause
3.	10.05 – 10.50	Mathe	Englisch
4.	10.50 – 11.35	Mathe	Englisch

- ▶ Wann haben die Schüler Informatik?
- ■ Die Schüler haben am **Montag** / **Dienstag** Informatik.
- ▶ Wo sind die Schüler?
- ■ Die Schüler sind **in der Bibliothek** / **in der Turnhalle** / **im Computerraum** / **im Lehrerzimmer**.
- ▶ Was machen die Schüler?
- ■ Die Schüler ... . / Sie ... . / Sie **lesen Bücher in der Bibliothek**. / Sie **spielen Basketball in der Turnhalle**. / Sie **surfen im Internet**. / Sie **chatten**.

8 **Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.**
Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. On ma w piątek język niemiecki.
2. (My) mamy w środę biologię.
3. Czy (wy) macie w poniedziałek język hiszpański?
4. Czy (ty) masz we wtorek język angielski?
5. Oni mają historię w czwartek.
6. W sobotę (ja) mam wolne.

- ✔ Potrafię nazywać dni tygodnia.
- ✔ Potrafię nazywać przedmioty szkolne.

L3 Was ist dein Lieblingsfach?

1 **Lies die Einträge der Jugendlichen im Internetforum. Wie finden sie die Schulfächer? Berichte.**
Przeczytaj wpisy nastolatków na forum internetowym i opowiedz, co sądzą na temat przedmiotów szkolnych.

28.09.2020, 14.45
Nicki

Hi, was ist dein Lieblingsfach? Was magst du nicht? Ich liebe Deutsch. 😀 Bio ist auch interessant. 😀 Und Englisch finde ich cool. Mathe finde ich langweilig. ☹

29.09.2020, 15.27
Andi

Ich mag Sprachen wie Deutsch, Englisch und Französisch am liebsten. 😀 Ich mag Physik und Chemie nicht. ☹

30.09.2020, 17.23
Kati

Mein Lieblingsfach ist Englisch. 😀 Auch Biologie finde ich ganz gut. 😐 Ich hasse Mathe und Physik. ☹

2 **Ordne den polnischen Übersetzungen die richtigen Wörter und Wendungen aus Aufgabe 1 zu und schreibe sie ins Heft.**
Przyporządkuj polskim tłumaczeniom właściwe wyrazy i zwroty z zadania 1. i napisz je w zeszycie.

😀
Sądzę, że ... jest fajny. – Ich finde ... cool.
Najbardziej lubię ... – ...
Moim ulubionym przedmiotem jest ... – ...
Uwielbiam / Kocham ... – ...
interesujący – ...

😐
Sądzę, że ... jest całkiem dobry. – ...

☹
nudny – ...
Nie lubię ... – ...
Nienawidzę ... – ...

3 **Ergänze mündlich die Sätze mit den angegebenen Wörtern. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Uzupełnij ustnie zdania podanymi wyrazami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

A. hasst • B. langweilig • C. interessant • D. liebe

1. Wie **findet** ihr Kunst? – Wir mögen Kunst nicht. Wir finden Kunst ... .
2. Ich ... Deutsch. Das ist mein Lieblingsfach.
3. Wie **findet** Heidi Geschichte? – Heidi ... Geschichte.
4. Paul, wie **findest** du Erdkunde? – Ich finde Erdkunde ... . 😀

G

Czasowniki, których temat kończy się na **-t**, **-d**, **-chn**, **-ffn** lub **-tm**, np. **finden**, otrzymują w 2. i 3. os. liczby pojedynczej oraz w 2. os. liczby mnogiej przed końcówką osobową samogłoskę **-e-**.

4 **Lies die Sätze mit der richtigen Form des Verbs „finden“.**
Przeczytaj zdania z właściwą formą czasownika „finden”.

1. Wie **findest** / **findet** du Englisch? – Ich **finden** / **finde** Englisch cool.
2. Wie **finden** / **findet** ihr Deutsch? – Wir lieben Deutsch.
3. **Findet** / **Findest** Paul Mathe interessant? – Ja, er **finde** / **findet** Mathe interessant.
4. Wir **findet** / **finden** Kunst ganz gut.

5 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładach.

- ▶ Was ist dein Lieblingsfach? (*historia*)
- ■ Mein Lieblingsfach ist Geschichte.

- ▶ Wie findest du Physik? (*nudna*)
- ■ Ich finde Physik langweilig.

1. dein Lieblingsfach? (*geografia*)
2. dein Lieblingsfach? (*język francuski*)
3. du – Sport? (*fajny*)
4. ihr – Biologie? (*interesująca*)

22 **6** **Hör dir die Aussage von Susi an und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Posłuchaj wypowiedzi Susi i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

1. Susi **hat in Englisch**	A. eine Zwei	B. eine Eins
2. Susi **ist sehr gut in**	A. Englisch	B. Physik
3. Susi findet ... interessant.	A. Bio	B. Physik
4. Susi und Lisa **haben in Physik**	A. eine Zwei	B. eine Fünf
5. Susi findet Lisa	A. langweilig	B. sympathisch

7 **Beantworte die Fragen anhand des Textes aus Aufgabe 6 im Heft.**
Odpowiedz w zeszycie na pytania na podstawie tekstu z zadania 6.

1. Was hat Susi in Englisch? – In Englisch ... .
2. Was hat Susi in Bio? – In Bio ... .
3. Wie finden Susi und Lisa Physik? – Sie ... .
4. Was haben sie in Physik? – In Physik ... .

Noten in Deutschland:
1 – eine Eins • 2 – eine Zwei • 3 – eine Drei • 4 – eine Vier • 5 – eine Fünf • 6 – eine Sechs

Noten in Polen:
6 – eine Sechs • 5 – eine Fünf • 4 – eine Vier • 3 – eine Drei • 2 – eine Zwei • 1 – eine Eins

8 **Ordne den Wörtern die angegebenen Oberbegriffe richtig zu.**
Przyporządkuj właściwie wyrazom podane pojęcia nadrzędne.

A. Noten • B. Wochentage • C. Schulfächer • D. Sprachen

1. Montag, Mittwoch, Freitag: ...
2. Englisch, Deutsch, Französisch: ... , ...
3. eine Zwei, eine Vier, eine Fünf: ...
4. Geschichte, Erdkunde, Sozialkunde: ...

9 **Was für ein/e Schüler/in bist du? Notiere die Sätze im Heft.**
Jakim uczniem / Jaką uczennicą jesteś? Zanotuj zdania w zeszycie.

Ich heiße ... . Ich gehe gern / nicht gern in die Schule. Mein Lieblingsfach ist ... . Ich finde ... cool / langweilig / ... . Ich bin gut in ... . Ich habe Probleme in ... . Ich habe in ... eine Eins / eine Zwei / ... .

- ✔ Potrafię wyrażać zdanie na temat przedmiotów szkolnych.
- ✔ Znam system oceniania w Polsce i Niemczech.

L4 Das ist meine Schultasche!

23 **1** **Schulsachen. Hör zu und sprich nach.**
Przybory szkolne. Posłuchaj i powtórz.

1. der Kuli

2. der Füller

3. der Marker

4. der Bleistift

5. der Buntstift

6. das Heft

7. das Buch

8. das Lineal

9. der Radiergummi

10. der Spitzer

11. der Zirkel

12. der Taschenrechner

13. die Schere

14. das Turnzeug

15. der Malkasten

16. der Pinsel

2 **Beantworte mündlich die Fragen. Verwende die Wörter aus Aufgabe 1.**
Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj nazwy przyborów szkolnych z zadania 1.

Was kommt in die Federtasche? – In die Federtasche kommen der Kuli, der Füller, ...

Was kommt in die Schultasche? – In die Schultasche kommen ... .

3 **Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie.

▶ Ist das **ein** Bleistift?
■ Nein, das ist **kein** Bleistift.
Das ist **ein** Zirkel.

2. ▶ Ist das **eine** Schere?
■ Nein, das ist ... .
Das ist ... .

1. ▶ Ist das **ein** Pinsel?
■ Nein, das ist ... .
Das ist ... .

3. ▶ Ist das **ein** Heft?
■ Nein, das ist ... .
Das ist ... .

4 **Schreib die Sätze ins Heft.**
Napisz zdania w zeszycie.

Das ist ein Lineal. Das Lineal ist gelb.
Das sind Hefte. Die Hefte sind rot.

1. książka – niebieska
2. kredka – zielona
3. książki – interesujące
4. pióro – czarne
5. kalkulator – brązowy
6. dzieci – fajne

5 **Lies den Text und beantworte mündlich die Fragen.**
Przeczytaj tekst i odpowiedz ustnie na pytania.

Hallo! Ich heiße Peter. Und das ist mein **Stundenplan**. Ich habe am Montag Deutsch, Sport, Biologie, Musik und Erdkunde. Ich finde Bio interessant. In Bio habe ich eine Eins. Mein **Biolehrer** ist cool. Jetzt packe ich meine **Schultasche**. In meine **Schultasche** kommen das **Deutschbuch**, das **Turnzeug**, das **Biologiebuch**, das **Musikheft**, der **Zirkel** und das **Erdkundebuch**.

1. Wie heißt der Schüler?
2. Was hat Peter am Montag?
3. Was kommt in die Schultasche?
4. Wie findet Peter Biologie?
5. Wie ist der Biologielehrer?

6 **Bilde die Wörter und schreibe sie ins Heft.**
Utwórz wyrazy i napisz je w zeszycie.

1. der *Kunst*lehrer – nauczyciel plastyki
2. die ...lehrerin – nauczycielka języka hiszpańskiego
3. die ...schule – szkoła muzyczna
4. das ...buch – książka do języka polskiego
5. das ...heft – zeszyt do matematyki
6. der ...lehrer – nauczyciel fizyki

Mathe
Spanisch
Physik
Musik
Polnisch
Kunst

7 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładzie.

nervös • *humorvoll* • cool • sympathisch

▶ Wie heißt dein Englischlehrer?
■ Mein Englischlehrer heißt Andreas Krause. Er ist *humorvoll*.

1. nauczycielka wychowania fizycznego – Katrin Schmidt / fajna
2. nauczyciel chemii – Martin Weber / nerwowy
3. nauczycielka informatyki – Lisa Mainz / sympatyczna

8 **Was hast du am Dienstag? Welche Schulsachen kommen in deine Schultasche und welche in deine Federtasche? Berichte.**
Opowiedz, które przedmioty masz we wtorek i które przybory pakujesz do teczki, a które do piórnika.

Ich habe am Dienstag ... . In meine Schultasche kommen ... .
In meine Federtasche kommen ... .

24 **9** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 150.**
Przejdź na stronę 150 i ćwicz wymowę.

✔ Znam nazwy przyborów szkolnych.
✔ Potrafię tworzyć rzeczowniki złożone.

L5 Was hast du in deiner Schultasche?

25 **1** **Was hat Martha heute in ihrer Schultasche? Hör dir den Dialog an und notiere die Nummern der Fotos im Heft.**
Co ma Martha dzisiaj w teczce? Posłuchaj dialogu i zanotuj numery zdjęć w zeszycie.

- ▶ Martha, was hast du heute in deiner Schultasche?
- ■ Ich habe heute **eine** Schere, **einen** Kuli, **ein** Lineal, Hefte und Bücher in meiner Schultasche. Und außerdem noch **ein** Handy und **ein** Lipgloss.
- ▶ Hast du auch **einen** Taschenrechner und **ein** Pausenbrot?
- ■ Nein, ich habe **keinen** Taschenrechner und **kein** Pausenbrot.
- ▶ Und hast du **eine** Federtasche?
- ■ Nein, ich habe **keine** Federtasche.

2 **Was hat Martha heute in ihrer Schultasche? Was hat sie nicht dabei? Berichte. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Opowiedz, co Martha ma, a czego nie ma dzisiaj w teczce. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

Martha hat heute **einen** / **eine** / **ein** ... / ... in ihrer Schultasche.

Martha hat heute **keinen** / **keine** / **kein** ... in ihrer Schultasche.

G

Biernik odpowiada na pytania: *wen? was?* (kogo? co?). W języku niemieckim, stosując przypadki, **odmieniamy rodzajnik** lub **przeczenie**, np.:

Das ist ein Kuli. (mianownik)
Ich habe einen Kuli. (biernik) Wir haben keinen Kuli. (biernik)

Tylko rodzaj męski zmienia formę rodzajnika lub przeczenia w bierniku. Pozostałe rodzajniki lub przeczenia pozostają bez zmian. Rzeczownik również nie ulega zmianie.

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) **Nominativ (wer? was?)**	der ein / kein mein	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die - / keine meine
biernik (kogo? co?) **Akkusativ (wen? was?)**	den einen / keinen	die eine / keine	das ein / kein	die - / keine

3 **Sieh dir das Foto an und beantworte die Fragen.**
Obejrzyj zdjęcie i odpowiedz na pytania.

- ▶ Finn, hast du einen Kuli?
- ■ Ja, ich habe einen / eine / ein ... .
- ■ Nein, ich habe keinen / keine / kein ... .

1. Hast du eine Federtasche?
2. Hast du einen Spitzer?
3. Hast du ein Lineal?
4. Hast du eine Schere?
5. Hast du einen Malkasten?
6. Hast du Hefte?

4 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Artikels und des Negationswortes „kein“ / „keine“ ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwą formą rodzajnika i przeczenia „kein”/„keine”.

1. Hast du **ein** / **eine** Federtasche?
2. Wir haben **keinen** / **kein** Füller und **keinen** / **kein** Heft.
3. Er hat **ein** / **einen** Turnzeug.
4. Habt ihr **eine** / **einen** Malkasten?
5. Ich habe **keine** / **kein** Schere.

5 **Lies die Fragen und die richtigen Antworten.**
Przeczytaj pytania i właściwe odpowiedzi.

1. Hast du einen Pinsel?
   A. Ja, ich habe keinen Pinsel.
   B. Nein, ich habe keinen Pinsel.
2. Habt ihr ein Lineal?
   A. Ja, wir haben ein Lineal.
   B. Ja, ich habe ein Lineal.
3. Hat er ein Buch?
   A. Nein, er hat ein Buch.
   B. Nein, er hat kein Buch.
4. Katrin, hast du ein Lipgloss?
   A. Ja, ich habe ein Lipgloss.
   B. Nein, Katrin hat kein Lipgloss.

6 **Sieh dir die Fotos an und ergänze mündlich die Sätze.**
Popatrz na zdjęcia i uzupełnij ustnie zdania.

1. Das Kind hat ... .

2. Der Mann hat ... .

3. Sie hat ... .

4. Wir haben ... .

7 **Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.**
Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. (My) nie mamy zeszytów.
2. Mam piórnik i linijkę.
3. Ona nie ma temperówki.
4. Czy (wy) macie śniadanie do szkoły?
5. Czy (ty) masz pudełko z farbami?
6. Oni nie mają książek.

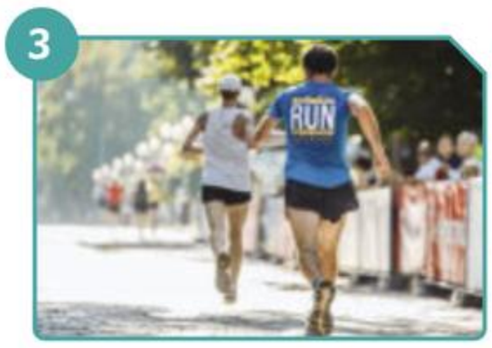

- ✔ Potrafię powiedzieć, które przybory szkolne mam w teczce, a których nie mam.
- ✔ Znam odmianę rodzajników i przeczenia *kein* / *keine* w bierniku.

L6 Unsere AGs und Schulfeste

1 **Ordne mündlich den Fotos die Namen der Schulfeste zu.**
Przyporządkuj ustnie zdjęciom właściwe nazwy imprez szkolnych.

A. das Sportfest • B. die Karaoke-Show • C. der Englischtag • D. das Tanzturnier

2 **Lies die Sätze und ordne ihnen mündlich die Namen der Schulfeste aus Aufgabe 1 zu.**
Przeczytaj zdania i przyporządkuj im ustnie nazwy imprez szkolnych z zadania 1.

1. Die Schüler tanzen Hip-Hop und Modern Dance.
2. Die Lehrer und die Schüler spielen Volleyball und Fußball.
3. Die Schüler machen ein London-Quiz.
4. Wir singen Hits.

3 **Lies die Sätze mit den richtigen Namen der AGs. Ein AG-Name passt nicht.**
Przeczytaj zdania z właściwymi nazwami kół zainteresowań. Jedna nazwa została podana dodatkowo.

A. Musik-AG • B. Englisch-AG • C. Tanz-AG • D. Erdkunde-AG • E. Sport-AG

1. Helga und **ihre Freundin** lernen gern Sprachen. Sie besuchen die ... .
2. Susi und **ihr Freund** singen und spielen Gitarre. Sie besuchen die ... .
3. Frank und **sein Bruder** spielen gern Fußball. Sie besuchen die ... .
4. Klaus und **seine Schwester** tanzen gut Hip-Hop. Sie besuchen die ... .

die AG (die Arbeitsgemeinschaft) – koło zainteresowań

G

Zaimki dzierżawcze występują z rzeczownikami. Ich forma zależy od rodzaju rzeczownika.

der	die	das	die (lm.)
ein	eine	ein	–
kein	keine	kein	keine
mein	meine	mein	meine

ich – mein / meine
du – dein / deine
er – sein / seine
sie – ihr / ihre
es – sein / seine
wir – unser / unsere
ihr – euer / eure
sie – ihr / ihre
Sie – Ihr / Ihre

4 **Ordne mündlich den deutschen Wendungen ihre polnischen Entsprechungen zu.**
Przyporządkuj ustnie niemieckim wyrażeniom ich polskie tłumaczenia.

1. ihr Lehrer
2. seine Lehrerin
3. ihre Freundin
4. sein Freund

A. jego nauczycielka
B. jego przyjaciel
C. jej nauczyciel
D. jej przyjaciółka

26 **5** **Hör dir den Dialog an und notiere die richtige Reihenfolge der Sätze im Heft.**
Posłuchaj dialogu i zanotuj w zeszycie właściwą kolejność zdań.

Toni und Kurt und ihre Schule

A. Unsere Schule heißt Luther-Melanchthon-Gymnasium (auch: Hundertwasserschule).
B. Wir hören und lesen Texte. Wir lösen Rätsel zur Landeskunde und sprechen auf Französisch.
C. Was macht ihr bei der Französisch-Olympiade?
D. Ja, denn bei uns in der Schule ist viel los. Wir organisieren viele Schulfeste.
E. Toni, Kurt, wie heißt eure Schule?
F. Was ist euer Lieblingsschulfest?
G. Besucht ihr eure Schule gern?
H. Unser Lieblingsschulfest ist die Französisch-Olympiade.

6 **Lies den Dialog in Aufgabe 5 und achte auf die Possessivpronomen. Schreibe dann die Substantive mit den richtigen Possessivpronomen ins Heft.**
Przeczytaj dialog w zadaniu 5. i zwróć uwagę na zaimki dzierżawcze. Następnie napisz rzeczowniki z właściwymi zaimkami dzierżawczymi w zeszycie.

1. *ihre* Schule – ich szkoła
2. ... Schule – wasza szkoła
3. ... Schule – nasza szkoła
4. ... Lieblingsschulfest – wasze ulubione święto szkolne
5. ... – nasze ulubione święto szkolne

7 **Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie.

▶ Was macht ihr Freund?
■ Ihr Freund macht Sport.

1
jej siostra – chętnie tańczy

2
jego nauczyciel muzyki – gra na gitarze

3
nasz przyjaciel – chętnie śpiewa

4
wasza nauczycielka – organizuje konkurs języka francuskiego

5
ich brat – uczy się języka niemieckiego

6
nasi nauczyciele – organizują święto szkolne

8 **Wie ist deine Schule? Berichte.**
Opowiedz o swojej szkole.

Ich besuche eine Grundschule in ... . Ich gehe in die Klasse ... . Ich bin gut / nicht gut in der Schule.
Ich habe in ... eine ... . Ich besuche gern die ...-AG. Ich habe Probleme in ... .

✔ Znam nazwy imprez szkolnych i kół zainteresowań.
✔ Potrafię wymienić zaimki dzierżawcze w liczbie pojedynczej i mnogiej.

PROJEKT!
Seite → 148

Dialogecke EXTRA!

Der Deutschtag in der Schule

- Toni, besuchst du die Deutsch-AG?
- Ich? Nein. Ich besuche die Englisch-AG. Und was macht ihr in der Deutsch-AG?
- Wir sprechen viel auf Deutsch und spielen Dialoge. Wir hören und lesen interessante Texte. Und wir organisieren das Schulfest „Der Deutschtag in der Schule".
- Georg, wann ist das Schulfest „Der Deutschtag in der Schule"?
- Das Fest ist am Mittwoch. Wir dekorieren die Turnhalle. Die Schüler machen ein Deutschland-Quiz. Wie findest du die Idee?
- Ich finde die Idee „Der Deutschtag in der Schule" sehr interessant. Die Schüler lernen dann viel.
- Besuchst du das Fest?
- Na klar! Sehr gern. Und wie heißt deine Deutschlehrerin?
- Meine Deutschlehrerin heißt Agnes Gras. Ich finde Frau Gras cool. Sie hat tolle Ideen und motiviert die Schüler zum Lernen.

1 **Lies den Dialog und sag, was die Schüler in der Deutsch-AG machen. Wähle die richtigen Wendungen aus und beende den Satz.**

Przeczytaj dialog i powiedz, co robią uczniowie na zajęciach koła języka niemieckiego. Wybierz właściwe zwroty i dokończ zdanie.

In der Deutsch-AG ...

im Internet surfen • viel auf Deutsch sprechen • Lieder singen • Dialoge spielen • Bilder malen • Texte hören • Texte lesen • Texte schreiben • ein Deutschland-Quiz machen • Computerspiele spielen • den Deutschtag organisieren • Experimente machen

2 **Frag deinen Mitschüler / deine Mitschülerin:**

- **ob er / sie eine AG besucht,**
- **was sie in der AG machen,**
- **ob sie ein Schulfest in diesem Fach organisieren,**
- **wie der Lehrer / die Lehrerin in diesem Fach heißt.**

Zapytaj twojego kolegę / twoją koleżankę z ławki:

- *czy uczęszcza na zajęcia koła zainteresowań,*
- *co robią na zajęciach tego koła zainteresowań,*
- *czy organizują święto szkolne tego przedmiotu,*
- *jak się nazywa nauczyciel/nauczycielka tego przedmiotu.*

3 **Wie findest du die Idee „Der Deutschtag in der Schule"? Begründe deine Meinung. Schreibe einen Blogeintrag ins Heft.**

Co sądzisz o pomyśle „Dzień niemiecki w szkole"? Uzasadnij swoje zdanie. Napisz w zeszycie wpis na blog.

Textecke EXTRA!

Sportlich und musikalisch

Das ist Klaus Müller. Er ist dreizehn Jahre alt und besucht ein Gymnasium in Hamburg. Klaus mag Sport und Mathematik am liebsten. Er besucht die Sport-AG. Montags und mittwochs spielt er Fußball und freitags Volleyball. Klaus ist auch musikalisch. Er besucht die Schulband-AG. Er spielt donnerstags Gitarre und singt. Seine Schule organisiert eine Karaoke-Show. Die Schüler singen Hits.
Klaus spielt dann Gitarre. Klaus liebt die Schulfeste. Sein Lieblingsschulfest ist das Sportfest. Er und seine Freunde spielen dann Fußball und Volleyball.

1 **Lies den Text und sag, ob die Sätze richtig oder falsch sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.**
Przeczytaj tekst i powiedz, czy zdania są zgodne z jego treścią, czy nie. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

1. Klaus ist 14 Jahre alt.
2. Die Lieblingsfächer von Klaus sind Sport und Mathematik.
3. Klaus macht gern Sport.
4. Einmal in der Woche spielt Klaus Fußball und Volleyball.
5. Klaus hasst Musik.
6. Klaus spielt kein Instrument.
7. Klaus mag die Schulfeste.
8. Das Lieblingsschulfest von Klaus ist die Karaoke-Show.

2 **Ordne die Wörter in Gruppen ein und finde die passenden Oberbegriffe. Schreibe die Wortgruppen ins Heft.**
Uporządkuj wyrazy w grupy i znajdź pasujące pojęcia nadrzędne. Napisz grupy wyrazowe w zeszycie.

1. Wochentage • 2. Schulfächer • 3. Arbeitsgemeinschaften • 4. Schulfeste

A Kunst
B Karaoke-Show
C Montag
D Mathematik
E Sportfest
F Schulband-AG
G Dienstag
H Sport
I Sport-AG
J Tanzturnier
K Englischtag
L Mittwoch
M Geschichte
N Freitag
O Computer-AG

3 **Bereite eine Aussage über die Schulfächer und AGs vor, die du in der Woche besuchst, und präsentiere sie vor der Klasse. Berücksichtige dabei die angegebenen Fragen.**
Przygotuj wypowiedź o przedmiotach i o dodatkowych zajęciach, na które uczęszczasz w ciągu tygodnia, i zaprezentuj ją w klasie. Uwzględnij przy tym podane pytania.

Welche Schulfächer magst du am liebsten? Welche Schulfächer findest du langweilig? Welche AGs besuchst du? Was machst du montags / dienstags / mittwochs / ... ?

Aktivwörterbuch

Dni tygodnia

die Wochentage dni tygodnia
der Montag poniedziałek
der Dienstag wtorek
der Mittwoch środa
der Donnerstag czwartek
der Freitag piątek
der Samstag sobota
der Sonntag niedziela
am Montag w poniedziałek
am Dienstag we wtorek
am Mittwoch w środę
am Donnerstag w czwartek
am Freitag w piątek
am Samstag w sobotę
am Sonntag w niedzielę
montags w poniedziałki
dienstags we wtorki
mittwochs w środy
donnerstags w czwartki
freitags w piątki
samstags w soboty
sonntags w niedziele

Pomieszczenia szkolne

die Bibliothek biblioteka; **in der Bibliothek** w bibliotece
der Computerraum pracownia komputerowa;
im Computerraum w pracowni komputerowej
das Klassenzimmer sala lekcyjna;
im Klassenzimmer w sali lekcyjnej
das Labor laboratorium; **im Labor** w laboratorium
das Lehrerzimmer pokój nauczycielski;
im Lehrerzimmer w pokoju nauczycielskim
das Schülercafé kawiarenka szkolna;
im Schülercafé w kawiarence szkolnej
die Turnhalle sala gimnastyczna;
in der Turnhalle w sali gimnastycznej

Przedmioty szkolne

Biologie biologia
Chemie chemia
Deutsch język niemiecki
Englisch język angielski
Erdkunde = **Geografie** geografia
Ethik etyka
Französisch język francuski
Geschichte historia
Informatik informatyka
die Klassenlehrerstunde godzina wychowawcza
Kunst plastyka
Mathematik matematyka
Musik muzyka
Physik fizyka
Religion religia
Sozialkunde wiedza o społeczeństwie
Spanisch język hiszpański
die Sprache język; **die Sprachen** języki
Sport wychowanie fizyczne

Nazwy przedmiotów szkolnych są używane bez rodzajników (wyjątek: *die Klassenlehrerstunde*).

Uczniowie stosują w języku potocznym nazwy przedmiotów szkolnych w formie skróconej:
Bio – Biologie, Geo – Geografie, Mathe – Mathematik, Reli – Religion, Sozi – Sozialkunde

Przybory szkolne

der Bleistift ołówek
das Buch książka; **die Bücher** książki
der Buntstift kredka
die Federtasche piórnik
der Füller pióro
das Heft zeszyt; **die Hefte** zeszyty
der Kuli = **der Kugelschreiber** długopis
das Lineal linijka
der Malkasten pudełko z farbami
der Marker marker
der Pinsel pędzel
der Radiergummi gumka do ścierania
die Schere nożyczki
die Schulsachen (tylko lm.) przybory szkolne
die Schultasche torba do szkoły, teczka
der Spitzer temperówka
der Taschenrechner kalkulator
das Turnzeug strój gimnastyczny
der Zirkel cyrkiel

Koła zainteresowań / Inne rzeczowniki

die Arbeitsgemeinschaft koło zainteresowań;
die Arbeitsgemeinschaften koła zainteresowań
skrót: **die AG**; **die AGs**
die Bio-AG koło biologiczne
die Computer-AG koło informatyczne
die Gitarre gitara
die Grundschule szkoła podstawowa
das Gymnasium gimnazjum
das Handy telefon komórkowy
das Lieblingsfach ulubiony przedmiot;
die Lieblingsfächer ulubione przedmioty
das / der Lipgloss błyszczyk
das Pausenbrot śniadanie do szkoły
die Schulband-AG szkolny zespół muzyczny
die Schule szkoła
das Schulfach przedmiot szkolny;
die Schulfächer przedmioty szkolne
der Stundenplan plan lekcji

Czynności wykonywane w szkole

die Bio-AG besuchen
uczęszczać na zajęcia koła biologicznego
Bücher lesen czytać książki
Gymnastik machen uprawiać gimnastykę
im Internet surfen serfować po Internecie
Mathe lernen uczyć się matematyki
Rätsel lösen rozwiązywać zagadki
die Schule besuchen uczęszczać do szkoły
singen śpiewać; **Lieder singen** śpiewać piosenki
sprechen rozmawiać; **auf Deutsch sprechen**
rozmawiać po niemiecku
Texte hören słuchać tekstów

Wyrażanie opinii o przedmiotach szkolnych / Wyniki i oceny w szkole

Was ist dein Lieblingsfach?
Jaki jest twój ulubiony przedmiot?
Mein Lieblingsfach ist ... .
Moim ulubionym przedmiotem jest ... .
Was magst du? Co lubisz?
Was magst du nicht? Czego nie lubisz?
Wie findest du Biologie? Co sądzisz o biologii?
Ich mag ... am liebsten. Najbardziej lubię ... .
Ich liebe ... . Uwielbiam/Kocham ... .
Ich mag Musik nicht. Nie lubię muzyki.
Ich hasse ... . Nienawidzę ... .
Ich finde ... cool. Sądzę, że ... jest fajny.
Geografie ist interessant. Geografia jest interesująca.
Mathematik ist langweilig. Matematyka jest nudna.
die Note ocena; **die Noten** oceny
Ich bin gut / nicht gut in der Schule.
Uczę się dobrze/niedobrze.
Ich bin gut in Englisch.
Jestem dobry z języka angielskiego.
In Deutsch habe ich eine Eins.
Z języka niemieckiego mam 1.

Oceny w Polsce:
6 - eine Sechs 😀
5 - eine Fünf
4 - eine Vier
3 - eine Drei
2 - eine Zwei
1 - eine Eins ☹

Oceny w Niemczech:
1 - eine Eins 😀
2 - eine Zwei
3 - eine Drei
4 - eine Vier
5 - eine Fünf
6 - eine Sechs ☹

Imprezy, święta szkolne

der Englischtag dzień angielski
die Karaoke-Show konkurs śpiewania karaoke
die Olympiade olimpiada, konkurs
das Schulfest święto szkolne
das Sportfest święto sportu
das Tanzturnier turniej tańca

Cechy charakteru

cool fajny
freundlich miły
humorlos bez poczucia humoru
humorvoll z poczuciem humoru
intelligent inteligentny
nervös nerwowy
sympathisch sympatyczny

Grammatik FIT

1 Odmiana czasownika *haben*

Czasownik **haben** odmienia się w liczbie pojedynczej nieregularnie.

	lp.	lm.
haben – mieć	ich habe	wir haben
	du hast	ihr habt
	er / sie / es hat	sie / Sie haben

*Samstags **habe** ich frei!*

2 Rzeczowniki złożone

W języku niemieckim występuje duża grupa rzeczowników złożonych. Składają się one z dwóch lub więcej członów – rzeczowników, czasowników bądź innych części mowy, przy czym ostatni człon musi być zawsze rzeczownikiem.
Rodzaj rzeczownika złożonego jest zawsze taki sam, jak ostatniego członu w tym wyrazie, np.:
die Kunst + der **Lehrer** = der Kunst**lehrer**
malen + der **Kasten** = der Mal**kasten**

3 Odmiana czasownika *finden*

Czasowniki, których temat kończy się na **-t**, **-d**, **-chn**, **-ffn** lub **-tm**, np. **finden**, otrzymują w 2. i 3. os. liczby pojedynczej oraz w 2. os. liczby mnogiej przed końcówką osobową samogłoskę **-e-**.

	lp.	lm.
finden – sądzić, uważać, znajdować	ich finde	wir finden
	du find**e**st	ihr find**e**t
	er / sie / es find**e**t	sie / Sie finden

*Ich **finde** Deutsch cool!*

4 Rodzajnik określony, nieokreślony, przeczenie *kein* / *keine*, zaimki dzierżawcze

Biernik odpowiada na pytania **wen? was?** (kogo? co?) i jest jednym z czterech przypadków w języku niemieckim. W bierniku zmienia się forma rodzajnika i przeczenia tylko w rodzaju męskim. Pozostałe rodzajniki i przeczenia pozostają bez zmian. Rzeczownik również nie ulega zmianie.

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) **Nominativ (wer? was?)**	der ein / kein mein	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die – / keine meine
biernik (kogo? co?) **Akkusativ (wen? was?)**	den einen / keinen meinen	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die – / keine meine

Jeżeli mówimy o jakiejś osobie lub rzeczy po raz pierwszy, używamy przed rzeczownikiem rodzajnika nieokreślonego. Natomiast gdy mówimy dalej o tej samej osobie lub rzeczy, stosujemy rodzajnik określony, np.:

Das ist **ein** Mann. **Der** Mann kommt aus Deutschland.
Das ist **eine** Frau. **Die** Frau ist humorvoll.
Das ist **ein** Kind. **Das** Kind ist sympathisch.

5 Zaimki dzierżawcze

Forma zaimka dzierżawczego zależy od rodzaju, liczby i przypadku rzeczownika.
Zaimek dzierżawczy stojący przed rzeczownikiem rodzaju żeńskiego oraz przed rzeczownikiem w liczbie mnogiej przyjmuje w mianowniku końcówkę **-e**.
Jeżeli przed rzeczownikiem występuje zaimek dzierżawczy, to wtedy nie używa się rodzajnika.
ich – mein / mein**e**, du – dein / dein**e**, er – sein / sein**e**, sie – ihr / ihr**e**, es – sein / sein**e**, wir – unser / unser**e**, ihr – euer / eur**e**, sie – ihr / ihr**e**, Sie – Ihr / Ihr**e**

6 Szyk wyrazów w zdaniu

W języku niemieckim miejsce czasownika w zdaniu jest ściśle określone. W zdaniu oznajmującym czasownik w formie osobowej (orzeczenie) występuje zawsze na drugim miejscu. Natomiast podmiot stoi na pierwszym lub trzecim miejscu w zdaniu, czyli przed orzeczeniem lub zaraz za nim.

lernen – orzeczenie
die Schüler – podmiot

1 2
Die Schüler lernen Mathe im Klassenzimmer.

2 3
Im Klassenzimmer lernen die Schüler Mathe.

Vor der **Klassenarbeit!**

1 Powtarzam słownictwo i wyrażenia.

→ Aktivwörterbuch (s. 58–59)

- ✔ nazwy dni tygodnia
- ✔ nazwy pomieszczeń szkolnych
- ✔ nazwy przedmiotów szkolnych
- ✔ nazwy przyborów szkolnych
- ✔ nazwy szkolnych kół zainteresowań
- ✔ nazwy wybranych czynności wykonywanych w szkole
- ✔ wyrażanie opinii o przedmiotach szkolnych
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: system oceniania w niemieckich szkołach, wybrane imprezy szkolne
- ✔ przymiotniki opisujące charakter

2 Powtarzam wiadomości gramatyczne.

→ Grammatik FIT (s. 60–61)

- ✔ odmiana czasownika *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ tworzenie rzeczowników złożonych
- ✔ odmiana czasownika *finden* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ rodzajniki nieokreślone i określone w mianowniku i bierniku
- ✔ przeczenie *kein* / *keine* w mianowniku i bierniku
- ✔ zaimki dzierżawcze *ihr* / *sein* / *unser* / *euer* w mianowniku
- ✔ szyk wyrazów w zdaniu

K3

Alltag in Deutschland

W rozdziale 3. nauczę się:

- nazywać pory dnia
- opowiadać o rozkładzie dnia
- podawać czas zegarowy
- stosować formy grzecznościowe
- nazywać kontynenty i wybrane państwa
- nazywać wybrane miejsca w mieście
- opowiadać, co robię w czasie wolnym
- proponować koledze/koleżance wyjście do wybranego miejsca w mieście
- stosować formę grzecznościową
- pytać o samopoczucie
- stosować czasowniki rozdzielnie złożone
- odmieniać czasowniki nieregularne
- używać przyimków *um*, *vor* i *nach* związanych z określaniem czasu
- używać przyimków *in* i *auf* z odpowiednim przypadkiem, opisując przemieszczanie (się)

oraz poznam:

- godziny rozpoczynania lekcji w szkołach w wybranych krajach na świecie
- miejsca, w których spędza czas wolny kierowca wyścigowy Sebastian Vettel
- atrakcje turystyczne Berlina.

Berlin

Tokyo

L1 Wie heißen die Tageszeiten?

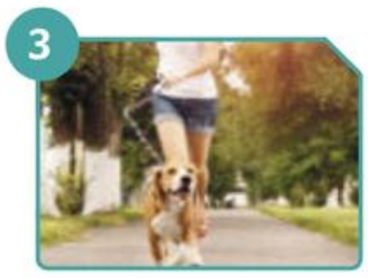
27 **1** **Die Tageszeiten. Hör zu und sprich nach. Übersetze dann die Ausdrücke mündlich ins Polnische.**
Pory dnia. Posłuchaj i powtórz. Następnie przetłumacz wyrażenia ustnie na język polski.

am Morgen	am Vormittag	am Mittag	am Nachmittag	am Abend	in der Nacht
...	...	*w południe*	...	...	*w nocy*

28 **2** **Hör dir den Text an und ordne mündlich den Tätigkeiten die Tageszeiten zu. Notiere dann die Tageszeiten in der richtigen Reihenfolge im Heft. Verwende dabei die Ausdrücke aus Aufgabe 1.**
Posłuchaj tekstu i przyporządkuj ustnie nazwom czynności nazwy pór dnia. Następnie zanotuj w zeszycie nazwy pór dnia we właściwej kolejności. Wykorzystaj przy tym wyrażenia z zadania 1.

1
nach Hause kommen

2
zu Mittag essen

3
den Hund **aus**führen

4
einkaufen

A ...

1
aufräumen

2
zu Abend essen

3
fernsehen

4
einschlafen

B ...

1
aufstehen

2
frühstücken

3
die Zähne putzen

4
die Schulsachen **ein**packen

C ...

3 **Lies die Tätigkeiten in Aufgabe 2 und schreibe die Sätze mit den richtigen Informationen ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj nazwy czynności w zadaniu 2. i napisz w zeszycie zdania z właściwymi informacjami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

A. Hund • B. Supermarkt • C. Schulsachen • D. Abend

1. Er **führt** am Nachmittag den ... **aus**.
2. Ich **packe** die ... **ein**.
3. Sie **kaufen** im ... **ein**.
4. Sie **räumen** am ... **auf**.

G

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z przedrostków oraz czasowników podstawowych, np.:

aufstehen – wstawać, **fern**sehen – oglądać telewizję, **ein**schlafen – zasypiać.

auf – przedrostek, **stehen** – czasownik podstawowy

W zdaniu w czasie teraźniejszym *Präsens* czasownik podstawowy zajmuje drugą pozycję w zdaniu i otrzymuje właściwą końcówkę osobową, a przedrostek znajduje się na końcu wypowiedzenia.

aufstehen → Er **steht** am Morgen **auf**.

29 **4** **Ordne mündlich den Antworten die Fragen zu und kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Przyporządkuj ustnie odpowiedziom pytania i sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. Und am Abend? • B. Wann kommst du nach Hause? • C. Was machst du am Nachmittag?

▶ *Annemarie, was machst du am Morgen?*
■ Am Morgen stehe ich auf. Ich packe meine Hefte und Bücher in meine Schultasche ein. Dann frühstücke ich. Ich esse zum Frühstück Cornflakes. Und danach fahre ich mit dem Rad zur Schule.
▶ 1. ...
■ Ich komme am Nachmittag nach Hause.
▶ 2. ...
■ Ich mache meine Hausaufgaben. Ich spiele Klavier und Saxophon. Dann führe ich den Hund aus.
▶ 3. ...
■ Am Abend sehe ich fern. Ich spiele auch gern am Computer. Dann esse ich zu Abend. Im Bett lese ich Bücher.

5 **Lies das Interview in Aufgabe 4 und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Przeczytaj wywiad z zadania 4. i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

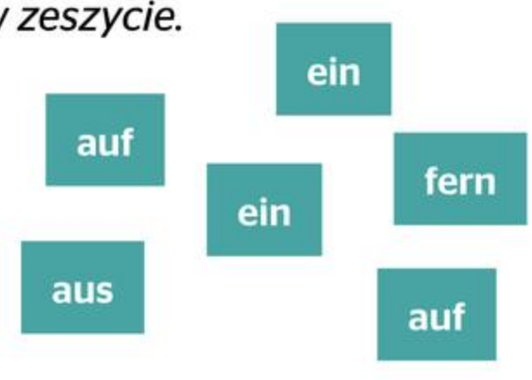
1. Annemarie packt ihre Hefte und Bücher in ihre **Federtasche** / **Schultasche** ein.
2. Sie kommt am **Vormittag** / **Nachmittag** nach Hause.
3. Annemarie macht nachmittags **ihre** / **keine** Hausaufgaben.
4. **Nachmittags** / **Abends** führt sie den Hund aus.
5. Sie liest **Comics** / **Bücher** im Bett.

6 **Was hast du über Annemarie erfahren? Berichte.**
Opowiedz, czego dowiedziałeś/dowiedziałaś się o Annemarie.

Annemarie steht am Morgen auf. • Sie packt ... ein. • Sie isst ... . • Sie fährt ... . • Am Nachmittag kommt sie ... . • Sie macht ... . • Sie spielt zwei Musikinstrumente: ... . • Sie führt ... aus. • Abends sieht sie fern und ... . • Im Bett ... .

7 **Trennbare Verben. Schreibe die Sätze mit den richtigen Vorsilben ins Heft.**
Czasowniki rozdzielnie złożone. Napisz zdania z właściwymi przedrostkami w zeszycie.

1. Wir sehen abends ... .
2. Er räumt das Zimmer ... .
3. Die Mutter kauft im Supermarkt ... .
4. Die Kinder schlafen ... .
5. Ich führe den Hund ... .
6. Sie stehen nicht gern ... .

8 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

▶ Was machst du am Nachmittag? (den Hund ausführen)
■ Ich führe am Nachmittag den Hund aus.

1. ▶ Was machst du am Abend? (einkaufen) ■ Ich ... .
2. ▶ Was macht ihr am Nachmittag? (fernsehen) ■ Wir ... .
3. ▶ Was macht ihr am Vormittag? (das Zimmer aufräumen) ■ Wir ... .
4. ▶ Was machst du am Morgen? (die Schulsachen einpacken) ■ Ich ... .

✔ Umiem opowiedzieć o rozkładzie dnia innych osób.
✔ Potrafię stosować w wypowiedziach czasowniki rozdzielnie złożone.

L2 Wann beginnt die Schule?

30 **1** **Hör zu und sprich nach.**
Posłuchaj i powtórz.

A 06:00 Es ist sechs Uhr.

B 09:30 Es ist **halb** zehn.

C 08:20 Es ist acht Uhr zwanzig.

D 07:05 Es ist fünf **nach** sieben.

E 11:50 Es ist zehn **vor** zwölf.

F 09:15 Es ist **Viertel nach** neun.

Wie spät ist es?
Wie viel Uhr ist es?
(**halb** – pół, **nach** – po,
vor – przed,
Viertel – kwadrans)

31 **2** **Wie spät ist es? Hör zu und bring die Uhrzeiten in die richtige Reihenfolge. Schreibe die Lösung ins Heft.**
Która jest godzina? Posłuchaj i zanotuj właściwą kolejność godzin w zeszycie.

A

B

C

D

3 **Was passt zusammen? Lies die gleichen Uhrzeiten.**
Co do siebie pasuje? Przeczytaj pary równoznacznych określeń czasu zegarowego.

	Formy oficjalne	*Formy potoczne*
1. 6.45 Uhr	A. Es ist elf Uhr zehn.	a. Es ist halb neun.
2. 8.30 Uhr	B. Es ist acht Uhr dreißig.	b. Es ist vier.
3. 11.10 Uhr	C. Es ist sechs Uhr fünfundvierzig.	c. Es ist zehn nach elf.
4. 16.00 Uhr	D. Es ist zwanzig Uhr achtundfünfzig.	d. Es ist Viertel vor sieben.
5. 20.58 Uhr	E. Es ist sechzehn Uhr.	e. Es ist zwei vor neun.

4 **Wie spät ist es? Sag es auf Deutsch.**
Powiedz po niemiecku, która jest godzina.

A 10:15 B 07:30 C 14:00 D 05:50 E 21:42

5 **Lies den Dialog und schreibe ihn mit den richtigen Wörtern ins Heft. Arbeitet dann zu zweit und übt ähnliche Dialoge.**
Przeczytaj dialog i napisz go z właściwymi wyrazami w zeszycie. Następnie w parach ćwiczcie podobne dialogi.

▶ Entschuldigung, ich habe keine Uhr. ... spät ist es?
■ ... ist acht Uhr zehn.
▶ ... schön.
■ Bitte sehr.

Danke Wie Es

32 **6** **Hör zu und sprich nach. Ordne dann mündlich den Ländernamen die Namen der Kontinente zu.**
Posłuchaj i powtórz. Następnie przyporządkuj ustnie państwom właściwe nazwy kontynentów.

A. Europa • B. Asien • C. Afrika • D. Nordamerika • E. Südamerika • F. Australien

1. Großbritannien – ...
2. Brasilien – ...
3. China – ...
4. Frankreich – ...
5. Spanien – ...
6. Ägypten – ...
7. die USA – ...
8. Australien – ...

7 **Wann beginnt die Schule in diesen Ländern? Seht euch die Uhrzeiten an und sprecht zu zweit wie im Beispiel.**
O której godzinie zaczyna się szkoła w tych krajach? Popatrzcie na obrazki przedstawiające zegary i porozmawiajcie o tym w parach jak w przykładzie.

Brasilien **Deutschland** **China** **Großbritannien** **Spanien**

- ▶ Wann beginnt die Schule in Polen?
- ■ In Polen beginnt die Schule meist um ... .

in Deutschland? • in China? • in Großbritannien? • in Spanien?

- ▶ Wann beginnt die Schule in Brasilien?
- ■ In Brasilien beginnt die Schule um 7.15 Uhr.

8 **Ergänze mündlich die Fragen mit den angegebenen Fragepronomen.**
Uzupełnij ustnie pytania podanymi zaimkami pytającymi.

1. Entschuldigung, ... spät ist es? – Tut mir leid, ich habe keine Uhr.
2. ... Uhr gehst du in die Schule? – Um halb acht.
3. ... kommst du nach Hause? – Am Nachmittag.
4. Georg, ... Uhr ist es? – Es ist zehn nach sieben.

wie | Um wie viel | Wann | wie viel

9 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die Information unten. Beantworte dann mündlich die Fragen.**
Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj infomację zamieszczoną poniżej. Następnie odpowiedz ustnie na pytania.

In Berlin ist es neun vor halb eins.

Wie spät ist es in New York? Wie spät ist es in Tokyo?

33 **10** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 150.**
Przejdź na stronę 150 i ćwicz wymowę.

- ✔ Potrafię podać czas zegarowy.
- ✔ Umiem poinformować, o której godzinie zaczynają się lekcje w szkołach w wybranych krajach na świecie.

L3

Was machst du in deiner Freizeit?

1 **Lies den Blogeintrag von Agnes und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Przeczytaj wpis na blogu Agnes i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

Freizeit-Blog

Agnes

25.09. #meinefreizeit

In meiner Freizeit mache ich viel. Ich **lese** gern Bücher auf Englisch und **sehe** oft Komödien. Meine Schwester und ich **fahren** gern Rad. Wir **laufen** auch gern im Park. Abends **treffe** ich meine Freunde. Wir gehen zusammen in die Pizzeria und **essen** oft Pizza. Aber ich habe nicht so viel Freizeit. Ich **helfe** oft in der Küche. Meine Mutter und ich machen Salate und Spaghetti. Und was macht ihr in eurer Freizeit? **Sprecht** ihr auch Englisch? Schreibt mir bitte.

3 Kommentare

1. Agnes **liest** gern ... .
   A. Comics aus England • B. Bücher
2. Sie **sieht** oft ... .
   A. Komödien • B. Comics
3. Ihre Schwester **fährt** gern ... .
   A. Rad und Auto • B. Rad
4. Agnes **trifft** ihre Freunde ... .
   A. abends • B. nachts
5. Sie **isst** oft ... .
   A. Pizza • B. Hamburger
6. Agnes **hilft** oft ... .
   A. in der Schule • B. zu Hause
7. Agnes **spricht** ... .
   A. England • B. Englisch

2 **Beantworte die Fragen und schreibe die Antworten ins Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**
Odpowiedz na pytania i napisz odpowiedzi w zeszycie. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. Was **liest** Martin gern? (Comics)
2. Was **siehst** du gern? (Komödien)
3. Wo **läuft** sie gern? (im Park)
4. Was **isst** die Frau gern? (Spaghetti)

G **Odmień ustnie odpowiednio czasowniki. Następnie zanotuj odmianę w zeszycie i zaznacz nieregularne formy w 2. i 3. os. liczby pojedynczej.**

	a → ä fahren – jechać laufen – biegać einschlafen – zasypiać			e → i essen – jeść helfen – pomagać sprechen – mówić treffen – spotykać				e → ie lesen – czytać sehen – widzieć	
ich	fahre	laufe	schlafe ein	...				lese	sehe
du	f**ä**hrst	l**ä**ufst	schl**ä**fst ein	**i**sst	h**i**lfst	spr**i**chst	tr**i**ffst	l**ie**st	s**ie**hst
er / sie / es	...			**i**sst	h**i**lft	spr**i**cht	tr**i**fft	...	
wir	...			...				lesen	sehen
ihr	fahrt	lauft	schlaft ein	...				lest	seht
sie / Sie	...			essen	helfen	sprechen	treffen	...	

3 **Lies die richtigen Verbformen.**
Przeczytaj właściwe formy czasowników.

1. er **liest** / **lest**
2. ihr **esst** / **isst**
3. es **helft** / **hilft**
4. wir **laufen** / **läuft**
5. du **sprichst** / **spricht**
6. ihr **fährt** / **fahrt**

4 **Verbinde mündlich die richtigen Satzteile und übersetze die Sätze ins Polnische.**
Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań i przetłumacz zdania na język polski.

1. Agnes schläft	A. oft im Park?
2. Lauft ihr	B. eure Freunde?
3. Wann trefft ihr	C. gern Comics.
4. Er liest	D. um 22.30 Uhr ein.
5. Sie spricht gut	E. in der Küche.
6. Er hilft gern	F. Englisch.

5 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Verbformen ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasowników.

1. Katrin ... gern zu Hause. (helfen)
2. ... ihr gern Filme? (sehen)
3. Er ... im Park Rad. (fahren)
4. ... du Deutsch? (sprechen)
5. ... du am Nachmittag deine Freunde? (treffen)
6. Ihr ... gern Pizza. (essen)

6 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie.

1. ▶ Was isst du gern?
   ■ Ich esse gern ... .
2. ▶ Was liest du gern?
   ■ Ich ... .
3. ▶ Was siehst du gern?
   ■ Ich ... .
4. ▶ Wann läufst du gern?
   ■ Ich ... .
5. ▶ Wann siehst du gern fern?
   ■ Ich ... .
6. ▶ Um wieviel Uhr schläfst du ein?
   ■ Ich ... .

7 **Sieh dir das Foto an und lies den Text mit den richtigen Wörtern.**
Obejrzyj zdjęcie i przeczytaj tekst z właściwymi wyrazami.

Auf dem Foto **ist** / **sind** eine Mutter und ihre Tochter. Sie sind **im Park** / **zu Hause**. Die Tochter **heißen** / **heißt** Karin. Karin **fahrt** / **fährt** Rad und ihre Mutter **läuft** / **laufe**. Die Mutter **hilft** / **helft** Karin.

- ✔ Potrafię opowiedzieć, co robię w czasie wolnym.
- ✔ Znam regułę dotyczącą odmiany czasowników nieregularnych.

L4 Wohin gehen wir heute?

34 **1** **In der Stadt. Hör zu und sprich nach. Schreibe dann die Wörter mit den bestimmten Artikeln ins Heft.**
W mieście. Posłuchaj i powtórz. Następnie napisz w zeszycie wyrazy z rodzajnikami określonymi.

A. der • B. die • C. das

1. ... Schwimmbad, 2. ... Diskothek, 3. ... Park, 4. ... Museum, 5. ... Theater, 6. ... Zoo, 7. ... Café, 8. ... Kino, 9. ... Stadion, 10. ... Supermarkt, 11. ... Sportplatz, 12. ... Skatepark, 13. ... Garten, 14. ... Konzert

2 **Was macht der Rennfahrer in seiner Freizeit? Lies den Text und berichte, wohin er gern geht.**
Co robi kierowca wyścigowy w czasie wolnym? Przeczytaj tekst i opowiedz, dokąd lubi chodzić.

Was macht Sebastian Vettel in seiner Freizeit?

Der Rennfahrer ist ein Sportfan. Er mag Motorsport und Ballsport: Badminton, Tennis, Fußball und Basketball. Sebastian Vettel geht gern **ins** Schwimmbad. Er ist auch ein Musikfan. Er hört sehr gern alte Popmusik. Sebastian Vettel trainiert viel, aber er geht auch gern **ins** Konzert.

Sebastian Vettel geht in seiner Freizeit **ins** ... .

3 **Lies den Text in Aufgabe 2 noch einmal und sag, welche Sätze richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.**
Przeczytaj tekst w zadaniu 2. jeszcze raz i powiedz, które zdania są zgodne z jego treścią. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

1. Sebastian Vettel ist kein Sportfan.
2. Er mag keine alte Musik.
3. Der Rennfahrer schwimmt gern.
4. Er mag Basketball.

4 **Lies die Grammatikregel unten, beende die Sätze und schreibe sie ins Heft.**
Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej, dokończ zdania i napisz je w zeszycie.

1. Die Kinder gehen in ... . (der Zoo)
2. Mein Bruder geht in ... . (der Skatepark)
3. Die Frau geht oft in ... . (das Café)
4. Die Eltern gehen in ... . (der Garten)
5. Wir gehen gern in ... . (das Kino)
6. Ich gehe gern in ... . (die Diskothek)

G

Określanie przemieszczania (się)

W języku niemieckim, gdy określamy ruch/przemieszczanie, stosujemy po przyimkach **in**, **auf** rzeczowniki w bierniku. Odpowiadamy wtedy na pytanie **wohin?** (dokąd?).

Wohin geht ihr? – Wir gehen in den Park / in die Diskothek / ins Kino / in die Konzerte / auf den Spielplatz (plac zabaw).

Przy połączeniu przyimka **in** z rodzajnikiem **das** powstaje forma ściągnięta **ins**, np:

Ich gehe **in das** Kino. Ich gehe **ins** Kino.

5 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Wörtern aus Aufgabe 1 ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi wyrazami z zadania 1.

1. Markus schwimmt gern. Er geht oft in ... .
2. Sie tanzen sehr gern. Sie gehen abends in ... .
3. Die Mutter kauft nachmittags ein. Sie geht in ... .
4. Claudia mag Kunst. Sie geht oft in ... .
5. Die Kinder spielen gern Fußball. Sie gehen auf ... .

35 **6** **Hör dir den Dialog an und sag, welche Antwort richtig ist.**
Posłuchaj dialogu i powiedz, która odpowiedź jest właściwa.

1. Wohin geht Anke?
   A. Auf den Sportplatz. B. Ins Schwimmbad.
2. Was macht Ute gern in ihrer Freizeit?
   A. Sie spielt gern Volleyball. B. Sie schwimmt gern.

7 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen. Berücksichtigt dabei die Fotos.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładach. Wykorzystajcie przy tym zdjęcia.

A. ▶ Was machst du gern in deiner Freizeit?
■ Ich sehe gern Filme.

B. ▶ Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?
■ Ich gehe gern ins Konzert.

1. ▶ Was machst du gern in deiner Freizeit?
■

2. ▶ Was machst du gern in deiner Freizeit?
■

3. ▶ Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?
■

4. ▶ Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?
■

8 **Beantworte die Fragen wie im Beispiel. Schreibe die Antworten ins Heft. Berücksichtige dabei die Fotos.**
Odpowiedz na pytania jak w przykładzie. Odpowiedzi napisz w zeszycie. Wykorzystaj przy tym zdjęcia.

▶ Geht Paul **ins** Museum?
■ Nein, er geht **in die** Diskothek.

1. ▶ Geht das Kind **in die** Schule?
■ Nein, ...

2. ▶ Geht Katrin **in den** Garten?
■ Nein, ...

3. ▶ Gehen Georg und Peter **ins** Theater?
■ Nein, ...

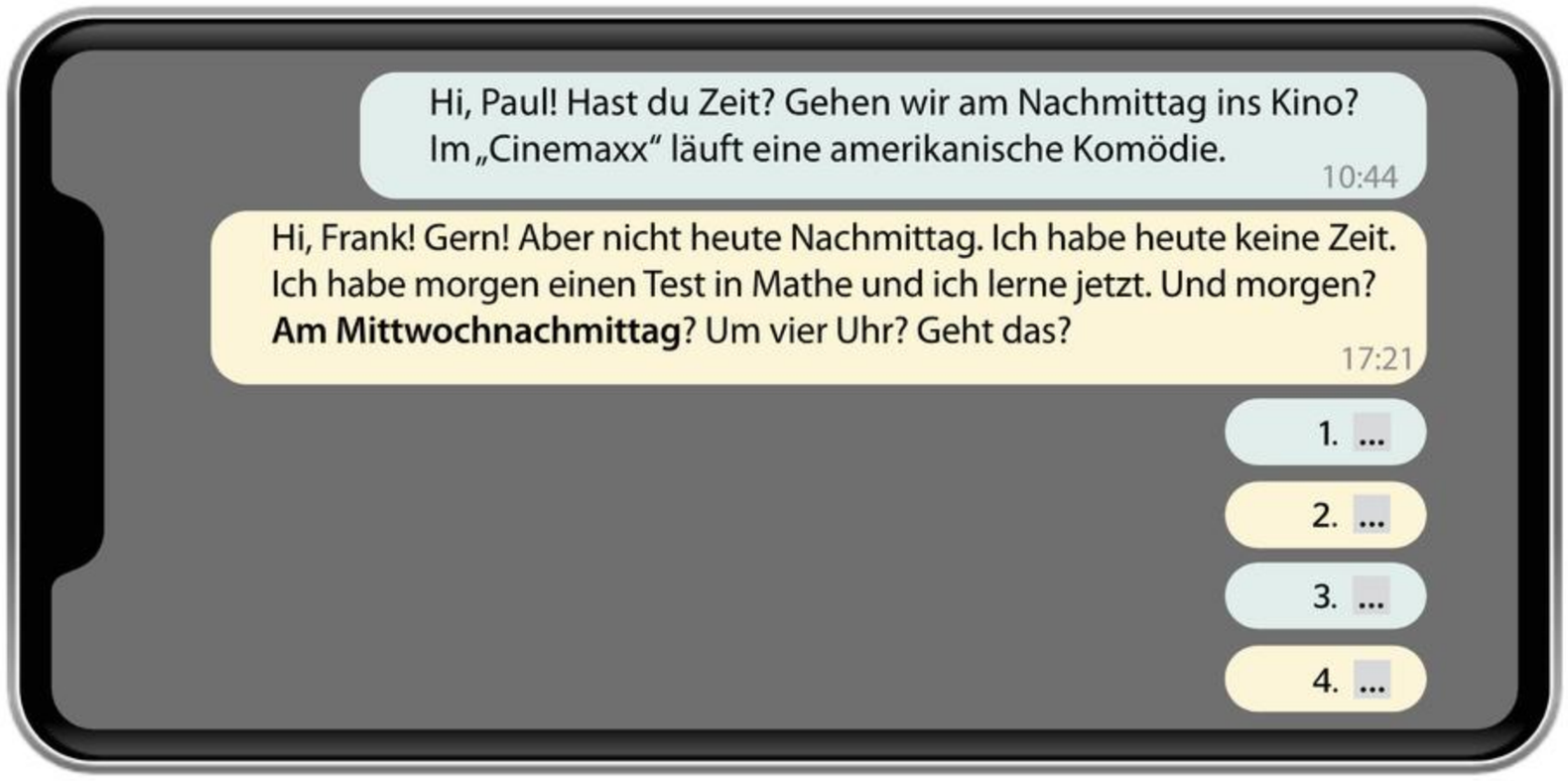
4. ▶ Geht die Familie **ins** Schwimmbad?
■ Nein, ...

✔ Znam nazwy wybranych miejsc w mieście.
✔ Potrafię powiedzieć, co robię w czasie wolnym.

L5 Hast du Zeit?

1 **Lies die SMS und bring mündlich die angegebenen Informationen in die richtige Reihenfolge.**
Przeczytaj SMS-y i ustal ustnie właściwą kolejność podanych informacji.

A. Tschüs, Frank!
B. Okay! **Am Mittwochnachmittag** gehen wir also ins Kino! Super!
C. Klasse! Bis Mittwoch!
D. Servus, Paul!

2 **Lies die SMS in Aufgabe 1 noch einmal und beantworte die Fragen. Schreibe die Antworten ins Heft.**
Przeczytaj SMS-y w zadaniu 1. jeszcze raz i odpowiedz na pytania. Napisz odpowiedzi w zeszycie.

1. Was läuft im Kino? – Im Kino läuft ... .
2. Was lernt Paul? – Paul lernt ... .
3. Wann gehen Paul und Frank ins Kino? – Paul und Frank gehen am ... .

3 **Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.**
Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. Czy masz czas?
2. Nie, nie mam czasu.
3. Pójdziemy wieczorem na basen?
4. Czy tak może być? / Pasuje?
5. Mam jutro test z fizyki.
6. Idziemy na boisko w sobotę po południu.

4 **Spiel einen Dialog mit deinem Mitschüler / deiner Mitschülerin.**
Odegraj dialog z twoim kolegą / twoją koleżanką.

- Zapytaj kolegę/koleżankę, czy ma w piątek wieczorem czas. Zaproponuj wyjście na dyskotekę.
- Poinformuj, że nie masz czasu. W piątek wieczorem idziesz do marketu i robisz zakupy. Zapytaj, czy w sobotę wieczorem jemu/jej pasuje.
- Przyjmij propozycję wyjścia na dyskotekę w sobotę wieczorem.

36 **5** **Hör dir den Dialog an und ergänze ihn mündlich mit den richtigen Fragen. Eine Frage passt nicht.**
Posłuchaj dialogu i uzupełnij go ustnie właściwymi pytaniami. Jedno pytanie zostało podane dodatkowo.

1. Und wohin gehen Sie? • 2. Und wie geht es dir? • 3. Wohin gehst du, Katrin? • 4. Gehst du auf den Sportplatz?

- ▶ Guten Tag, Frau Müller! Wie geht es Ihnen?
- ■ Guten Tag, Katrin! Danke, gut. ...
- ▶ Danke, es geht.
- ■ ...
- ▶ Ich gehe auf den Sportplatz. Wir spielen Basketball. ...
- ■ Ich gehe in den Supermarkt. Ich kaufe nachmittags gern ein.
- ▶ Auf Wiedersehen, Frau Müller!
- ■ Auf Wiedersehen, Katrin!

Wie geht es dir? /
Wie geht es Ihnen?
sehr gut / gut · so lala / es geht
nicht gut / schlecht

G

Forma grzecznościowa w języku niemieckim

Wohin gehen **Sie**? (Dokąd pan/pani idzie? / Dokąd państwo idą?)
Wie geht es **Ihnen**? (Jak się pan/pani miewa? / Jak się państwo miewają?)

6 **Lies den Dialog in Aufgabe 5 und beende mündlich die Sätze.**
Przeczytaj dialog w zadaniu 5. i dokończ ustnie zdania.

1. Frau Müller geht es ... .
2. Katrin spielt ... .
3. Frau Müller geht in ... .
4. Katrin geht auf ... .
5. Frau Müller kauft ... .

7 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen. Schreibt dann den Dialog ins Heft.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje. Następnie napiszcie dialog w zeszytach.

- ▶ Anke, wie?
- ■ Danke, 😀. Und wie?
- ▶ ☹
- ■ Zeit?
- ▶ +
- ■ am Abend, in die Diskothek?
- ▶ +. Tschüs!
- ■ ...

8 **Wie reagierst du auf Deutsch?**
Jak zareagujesz po niemiecku?

1. Zapytaj kolegę/koleżankę o samopoczucie.
2. Poinformuj o swoim złym samopoczuciu.
3. Zapytaj kolegę/koleżankę, czy ma czas w niedzielę po południu.
4. Zapytaj osobę dorosłą o samopoczucie.
5. Zaproponuj wyjście do zoo w sobotę przed południem.
6. Odrzuć propozycję wyjścia w sobotę z powodu braku czasu.
7. Zapytaj panią Nies, czy ma czas w niedzielę po południu.
8. Zapytaj pana Müllera, dokąd idzie.

- ✔ Potrafię zaproponować, przyjąć lub odrzucić propozycję wspólnego wyjścia.
- ✔ Umiem stosować w wypowiedziach formy grzecznościowe.

L6 Katrins Berlin

37 **1** **Katrin zeigt uns ihre Stadt. Hör dir den Text an und ordne mündlich den Fotos die richtigen Informationen zu.**
Katrin pokazuje nam swoje miasto. Posłuchaj tekstu i przyporządkuj ustnie zdjęciom właściwe informacje.

A. das Brandenburger Tor • B. der Alexanderplatz und der Fernsehturm mit Drehrestaurant • C. die East Side Gallery • D. der Berliner Zoo • E. das Pergamonmuseum • F. der Reichstag

1

2

3

4

5

6

Auf dem Foto Nummer 1 ist ... .
Auf dem Foto Nummer ... .

das Drehrestaurant – restauracja obrotowa (na wysokości 207 metrów, obraca się o 360° w ciągu godziny)
viele Geschäfte – wiele sklepów

2 **Sag, wie die Sehenswürdigkeiten von Berlin auf Deutsch heißen.**
Powiedz, jak nazywają się podane atrakcje turystyczne Berlina po niemiecku.

siedziba niemieckiego parlamentu • Brama Brandenburska • Muzeum Pergamońskie • berlińskie zoo • plac Aleksandra i wieża telewizyjna z restauracją obrotową • galeria-pomnik na resztkach Muru Berlińskiego z graffiti

3 **Wohin gehen die jungen Touristen in Berlin? Schreibe die Sätze mit den Namen der Sehenswürdigkeiten von Berlin aus Aufgabe 1 ins Heft. Achte auf die Deklination der Artikel.**
Dokąd wybiorą się młodzi turyści w Berlinie? Napisz w zeszycie zdania z nazwami atrakcji turystycznych Berlina z zadania 1. Pamiętaj o odmianie rodzajników.

1. Anika mag Kunst. Sie geht in ... .
2. Franziska kauft gern ein und geht auf ... .
3. Antje und ihre Freundin mögen Graffitis und gehen in ... .
4. Die Kinder mögen Flusspferde und gehen in ... .
5. Peter studiert Politik. Er geht in ... .
6. Wir gehen in ... , essen zu Mittag und sehen die ganze Stadt von oben.

die ganze Stadt – całe miasto
(die) Flusspferde – hipopotamy
von oben – z góry

4 **Lies die E-Mail und sag, welche Informationen richtig sind.**
Przeczytaj e-mail i powiedz, które informacje są prawdziwe.

Liebe Martha,
mir geht es sehr gut. Ich bin jetzt mit meinen Eltern in Berlin. Wir besuchen hier unsere Familie und besichtigen die Stadt. Berlin ist so interessant! Ich mag Tiere. Wir gehen heute Nachmittag in den Berliner Zoo. Und was machen wir morgen, am Donnerstag? Am Donnerstagvormittag besuchen wir den Alexanderplatz. Dort sind viele Geschäfte und es ist viel los. In der Nähe ist auch der Fernsehturm. Wir gehen ins Drehrestaurant und sehen die ganze Stadt von oben. Am Freitagnachmittag kaufen meine Mutter und ich ein. Mein Vater besichtigt dann den Reichstag. Ich finde das aber langweilig! Und am Samstagmorgen gehen wir ins Pergamonmuseum. Wir sehen dort islamische Kunst. Am Abend gehen ich und meine Cousine in die Diskothek. Cool!
Am Sonntag fahren wir nach Hause. Und wie geht es dir?

Grüße und Küsse

Deine Monika

besichtigen – zwiedzać, oglądać
besuchen – odwiedzać, zwiedzać
in der Nähe – w pobliżu

1. Martha und ihre Eltern sind in Berlin.
2. Die Familie geht am Mittwoch in den Zoo.
3. Am Donnerstagvormittag besuchen sie den Alexanderplatz.
4. Monika und ihr Vater kaufen am Freitag ein.

5 **Lies die E-Mail in Aufgabe 4 noch einmal und beantworte die Fragen im Heft.**
Przeczytaj e-mail w zadaniu 4. jeszcze raz i odpowiedz w zeszycie na pytania.

1. Was macht die Familie am Donnerstag?
2. Wer besichtigt den Reichstag?
3. Wie findet Monika den Reichstag?
4. Wohin geht Monika am Samstagabend?
5. Wann fährt die Familie nach Hause?
6. Wer kauft ein?

6 **Welche Sehenswürdigkeiten Berlins findest du besonders interessant und welche nicht so interessant? Berichte.**
Które atrakcje turystyczne Berlina podobają ci się najbardziej, a które mniej? Opowiedz.

Berlin hat viele Sehenswürdigkeiten. Ich finde den Alexanderplatz / das Pergamonmuseum / die East Side Gallery / ... sehr interessant. Ich finde den Reichstag / ... langweilig. Ich besichtige in Berlin ... .

7 **Schreibe im Heft eine E-Mail an deinen Freund / deine Freundin in Österreich. Berücksichtige dabei die angegebenen Informationen:**
Napisz w zeszycie e-mail do swojego przyjaciela / swojej przyjaciółki w Austrii. Uwzględnij przy tym podane informacje:

- poinformuj, że jesteś w weekend w Berlinie,
- napisz, co zwiedzasz,
- poinformuj, dokąd wybierasz się w sobotę po południu oraz wieczorem,
- napisz, co sądzisz o poszczególnych miejscach.

Lieber / Liebe ...
ich bin an diesem Wochenende in ... . Ich gehe ... . Ich finde ...
...
Und was machst du an diesem Wochenende? Wohin ...
Dein / Deine ...

- ✔ Znam nazwy wybranych atrakcji turystycznych Berlina.
- ✔ Potrafię powiedzieć, które osobliwości Berlina mi się podobają.

Dialogecke EXTRA!

Die Schule beginnt zu früh!

- Susi, du kommst aus Deutschland. Wann beginnt die Schule in Deutschland?
- Um acht Uhr. Das ist sehr früh. Ich stehe immer um halb sieben auf. Und wann beginnt die Schule in Polen?
- Meist um acht Uhr oder um halb acht. Ich stehe auch früh auf – um zwanzig vor sieben. Und wann kommen die Schüler in Deutschland nach Hause?
- Wir kommen gegen sechzehn Uhr nach Hause. Wir haben meist sieben Stunden Unterricht. Dann essen wir in der Schule zu Mittag. Danach machen wir unsere Hausaufgaben. Die Schüler besuchen auch AGs. Ich besuche die Englisch-AG. Und wann kommen die Schüler in Polen nach Hause?
- Die Schüler kommen gegen vierzehn Uhr nach Hause. Sie essen in der Schule oder zu Hause zu Mittag. Aber nachmittags besuchen sie auch AGs in der Schule. Ich besuche montags die Deutsch-AG und dienstags die Chemie-AG. Und was machst du in deiner Freizeit, Susi?
- Ich tanze sehr gern. Ich gehe freitags in die Diskothek. Ich mag auch Kunst und besuche gern Museen und Galerien. Und du, Jan? Was machst du in deiner Freizeit?
- Ich spiele gern Fußball und gehe oft auf den Sportplatz. Ich sehe auch gern die Fußballspiele der Bundesliga. Aber ich habe nicht so viel Zeit. Ich lerne viel und mache meine Hausaufgaben.
- Ich auch. Ich lerne immer nachmittags. Zeit habe ich nur am Wochenende.

1 Lies den Dialog und sag, welche Informationen die Schule in Deutschland und welche die Schule in Polen betreffen. Berichte dann über die Schule in Deutschland und in Polen.

Przeczytaj dialog i powiedz, które informacje odnoszą się do szkoły w Niemczech, a które do szkoły w Polsce. Następnie opowiedz o szkole w Niemczech i w Polsce.

1. Die Schule beginnt um 8.00 Uhr.
2. Die Schule beginnt um 8.00 Uhr oder um 7.30 Uhr.
3. Es gibt meist sieben Stunden Unterricht.
4. Das Mittagessen gibt es in der Schule oder zu Hause.
5. Die Schule endet gegen 14.00 Uhr.
6. Die Schule endet gegen 16.00 Uhr.

Die Schule in Deutschland ... . Die deutschen Schüler ... . Die Schule in Polen ... . Die polnischen Schüler ... .

2 Beschreibe im Heft die Schule in England anhand der angegebenen Informationen.

Opisz w zeszycie szkołę w Anglii na podstawie podanych informacji.

um 8.45 Uhr • gegen 15.30 Uhr • fünf Stunden Unterricht • in der Schulcafeteria zu Mittag essen • After School Clubs, z. B. Sport, Fotografie, Theater

3 Sag es auf Deutsch.

Powiedz to po niemiecku.

1. Zapytaj kolegę/koleżankę, o której godzinie zaczyna się szkoła w Austrii.
2. Zapytaj kolegę/koleżankę, co robi w swoim czasie wolnym.
3. Powiedz, że wcześnie wstajesz.
4. Powiedz, że popołudniami odrabiasz lekcje.
5. Powiedz, że czas wolny masz tylko w weekend.

Textecke EXTRA!

Das Wochenende ist cool!

Ich heiße Gisela und bin vierzehn. Ich mag das Wochenende am liebsten. Samstags stehe ich um halb neun auf. Ich frühstücke und putze meine Zähne. Dann führe ich meinen Hund aus. Vormittags helfe ich zu Hause. Ich räume mein Zimmer auf. Aber ich surfe auch im Internet, höre Musik und lese Bücher. Nachmittags treffe ich meine Freunde. Wir fahren Rad oder gehen ins Kino. Ich sehe gern Komödien. Abends bin ich zu Hause. Meine Eltern und ich machen das Abendessen. Wir mögen Spaghetti am liebsten. Dann sehen wir fern. Ich finde das Wochenende cool!

1 **Lies den Text und schreibe dann die Sätze in der Reihenfolge ins Heft, in der sie im Text vorkommen.**
Przeczytaj tekst, a następnie napisz w zeszycie zdania w kolejności, w której pojawiają się one w tekście.

A. Gisela findet das Wochenende cool.
B. Gisela ist vierzehn Jahre alt.
C. Gisela und ihre Eltern machen das Abendessen.
D. Gisela sieht gern Komödien.
E. Sie mag das Wochenende am liebsten.
F. Dann führt sie ihren Hund aus.
G. Dann sehen sie fern.
H. Samstags steht sie um halb neun auf.
I. Vormittags hilft sie zu Hause.
J. Sie frühstückt und putzt ihre Zähne.
K. Sie räumt ihr Zimmer auf.
L. Sie fahren Rad oder gehen ins Kino.
M. Sie mögen Spaghetti am liebsten.
N. Abends ist sie zu Hause.
O. Nachmittags trifft sie ihre Freunde.
P. Sie surft auch im Internet, hört Musik und liest Bücher.

2 **Finde die Wörter, Ausdrücke oder Sätze, die eine ähnliche oder die gleiche Bedeutung haben, und notiere sie im Heft.**
Znajdź wyrazy, wyrażenia lub zdania, które mają podobne lub to samo znaczenie, i zanotuj je w zeszycie.

1. Wir essen das Frühstück.	A. Ich mache Ordnung in meinem Zimmer.
2. Ich führe den Hund aus.	B. Samstag und Sonntag
3. Wochenende	C. acht Uhr dreißig
4. Ich räume mein Zimmer auf.	D. Ich gehe mit meinen Freunden aus.
5. Ich sehe gern Komödien.	E. Ich mag Komödien.
6. Wir mögen Spaghetti.	F. Spaghetti ist unser Lieblingsessen.
7. Ich treffe meine Freunde.	G. Wir frühstücken.
8. halb neun	H. Ich gehe mit meinem Hund spazieren.

3 **Schreibe einen Blogeintrag zum Thema „Mein Wochenende“ ins Heft.**
Napisz w zeszycie wpis na blog na temat „Mój weekend”.

Aktivwörterbuch

Pory dnia, określenia czasu

am Morgen rano
am Vormittag przed południem
am Mittag w południe
am Nachmittag po południu
am Abend wieczorem
in der Nacht w nocy
morgens każdego ranka
vormittags każdego przedpołudnia
mittags każdego południa
nachmittags każdego popołudnia
abends każdego wieczoru
nachts każdej nocy
danach potem
dann potem, wtedy

Czynności codzienne

aufräumen sprzątać
aufstehen wstawać
ausgehen wychodzić
am Computer spielen grać na komputerze
einkaufen robić zakupy
einpacken pakować; **die Schulsachen einpacken** pakować przybory szkolne
einschlafen zasypiać
fernsehen oglądać telewizję
Freunde treffen spotykać przyjaciół
Hausaufgaben machen odrabiać prace domowe
nach Hause kommen wracać do domu
helfen pomagać;
zu Hause / **in der Küche helfen** pomagać w domu/w kuchni
den Hund ausführen wyprowadzać psa
laufen biegać; **im Park laufen** biegać w parku
lesen czytać;
Bücher / **Comics lesen** czytać książki/komiksy
Rad fahren jeździć na rowerze
Salate / **Spaghetti machen** robić sałatki/spaghetti
schlafen gehen iść spać
sehen oglądać;
Komödien / **Filme sehen** oglądać komedie/filmy
sprechen mówić, rozmawiać;
Englisch sprechen mówić, rozmawiać po angielsku
die Zähne putzen myć zęby

Nazwy posiłków

das Frühstück śniadanie
frühstücken jeść śniadanie
das Mittagessen obiad
zu Mittag essen jeść obiad
das Abendessen kolacja
zu Abend essen jeść kolację

Czas zegarowy

gegen około; **gegen 10.00 Uhr** około godziny 10
halb pół
nach po
Viertel kwadrans
vor przed
Wie spät ist es? / **Wie viel Uhr ist es?** Która jest godzina?
10.00 Uhr – **Es ist zehn Uhr.** / **Es ist zehn.** Jest godzina 10.
Es ist drei Uhr. Jest godzina 3.
8.30 Uhr – **Es ist acht Uhr dreißig.** Jest 8.30.
Es ist halb neun. Jest wpół do dziewiątej.
11.15 Uhr – **Es ist Viertel nach elf.** Jest kwadrans po 11.
Um wie viel Uhr beginnt die Schule? O której godzinie zaczyna się szkoła / zaczynają się lekcje?
um 7.10 Uhr o 7.10

Formy grzecznościowe

Entschuldigung, wie spät ist es?
Przepraszam, która jest godzina?
Danke schön. Dziękuję bardzo.
Bitte sehr. Proszę bardzo.
die Uhr zegarek;
Ich habe keine Uhr. Nie mam zegarka.
Tut mir leid. Przykro mi.
Wie geht es dir? Jak się masz? Jak ci się powodzi?
Wie geht es Ihnen? Jak się pan/pani miewa?
Jak się panu/pani powodzi?
😀 **Danke, sehr gut / gut.**
Dziękuję, bardzo dobrze/dobrze.
😐 **Danke, so lala / es geht.** Dziękuję, tak sobie.
☹ **Danke, nicht gut / schlecht.**
Dziękuję, niedobrze/źle.
Zeit haben mieć czas
Hast du Zeit? Czy masz czas?
Ich habe Zeit. Mam czas.
Ich habe keine Zeit. Nie mam czasu.

Kontynenty i wybrane państwa

Afrika Afryka
Asien Azja
Australien Australia
Europa Europa
Nordamerika Ameryka Północna
Südamerika Ameryka Południowa
Ägypten Egipt
Brasilien Brazylia
China Chiny
England Anglia
Frankreich Francja
Großbritannien Wielka Brytania
Spanien Hiszpania
die USA USA

Nazwy podanych kontynentów i państw (wyjątek: *die USA*) są używane bez rodzajników.

Nazwy budynków/miejsc w mieście

das Café kawiarnia
die Diskothek dyskoteka
der Garten ogród
das Kino kino
das Konzert koncert
das Museum muzeum
der Park park
das Schwimmbad basen
die Sehenswürdigkeiten atrakcje turystyczne
der Spielplatz plac zabaw
der Sportplatz boisko
das Stadion stadion
der Supermarkt supermarket
das Theater teatr
der Zoo zoo
Wohin gehst du in der Freizeit?
Dokąd idziesz w czasie wolnym?
Ich gehe ins Theater. Idę do teatru.
Wir gehen in den Park. Idziemy do parku.
Wir gehen auf den Sportplatz. Idziemy na boisko.

Inne wyrażenia

am Samstagmorgen w sobotę rano
am Donnerstagvormittag w czwartek przed południem
am Freitagnachmittag w piątek po południu
am Samstagabend w sobotę wieczorem
Geht das? Czy tak może być? / Pasuje?
Bis Mittwoch! Do środy!
Grüße und Küsse pozdrowienia i buziaczki
in der Freizeit w czasie wolnym
Lieber ... / **Liebe** ... Drogi ... / Droga ...
der Rennfahrer kierowca wyścigowy
das Wochenende weekend;
am Wochenende w weekend

Grammatik FIT

1 Czasowniki rozdzielnie złożone

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z przedrostków oraz czasowników podstawowych.

aufstehen
auf – przedrostek
stehen – czasownik podstawowy

W zdaniu w czasie teraźniejszym *Präsens* czasownik podstawowy zajmuje drugą pozycję w zdaniu i otrzymuje właściwą końcówkę osobową, a przedrostek znajduje się na końcu wypowiedzenia.

aufstehen → Er **steht** am Morgen **auf**.

aufstehen – wstawać

lp.	**lm.**
ich stehe auf	wir stehen auf
du stehst auf	ihr steht auf
er / sie / es steht auf	sie / Sie stehen auf

Przykłady czasowników rozdzielnie złożonych:
aufräumen – sprzątać, **aufstehen** – wstawać,
ausführen – wyprowadzać (np. psa),
einkaufen – robić zakupy, **einpacken** – pakować,
einschlafen – zasypiać, **fernsehen** – oglądać telewizję.

2 Odmiana czasowników nieregularnych

W języku niemieckim niektóre czasowniki z samogłoską tematyczną **a** lub **e** są nieregularne. W czasie teraźniejszym *Präsens* w 2. i 3. os. liczby pojedynczej samogłoska **a** zamienia się na **ä** (np. *laufen*, *fahren*, *einschlafen*), natomiast **e** na **i** (np. *essen*, *sprechen*, *treffen*, *helfen*) lub **e** na **ie** (np. *lesen*, *sehen*).

	einschlafen – zasypiać	**helfen** – pomagać	**lesen** – czytać
ich	schlafe ein	helfe	lese
du	schl**ä**fst ein	h**i**lfst	l**ie**st
er / sie / es	schl**ä**ft ein	h**i**lft	l**ie**st
wir	schlafen ein	helfen	lesen
ihr	schlaft ein	helft	lest
sie / Sie	schlafen ein	helfen	lesen

3 Określanie przemieszczania (się)

W języku niemieckim, gdy określamy ruch/ przemieszczanie się, stosujemy po przyimkach **in** i **auf** rzeczowniki w czwartym przypadku (w bierniku). Odpowiadamy wtedy na pytanie **wohin?** (dokąd?).
Wohin geht ihr? – Wir gehen **in den** Park / **in die** Diskothek / **ins** Kino / **auf den** Sportplatz.
Wohin gehst du? –
Ich gehe **auf den** Alexanderplatz.

Ich gehe **in das** Kino.
in das = ins

4 Przyimki związane z określaniem czasu: *um*, *vor*, *nach*

um
Sie kommt **um** sechs Uhr.
Ona przyjdzie **o** szóstej.

vor
Es ist zehn **vor** drei.
Jest **za** dziesięć trzecia.

nach
Es ist vierzehn **nach** elf.
Jest czternaście **po** jedenastej.

Vor der **Klassenarbeit!**

1 Powtarzam słownictwo i wyrażenia.
→ Aktivwörterbuch (s. 78–79)

- ✔ nazwy pór dnia
- ✔ nazwy czynności dnia codziennego
- ✔ nazwy posiłków
- ✔ czas zegarowy
- ✔ godzina rozpoczynania lekcji w szkołach w wybranych krajach na świecie
- ✔ formy grzecznościowe
- ✔ nazwy kontynentów i wybranych państw
- ✔ nazwy wybranych budynków/miejsc w mieście
- ✔ proponowanie, przyjmowanie i odrzucenie propozycji
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: czas wolny kierowcy wyścigowego Sebastiana Vettela, atrakcje turystyczne Berlina

2 Powtarzam wiadomości gramatyczne.
→ Grammatik FIT (s. 80–81)

- ✔ czasowniki rozdzielnie złożone
- ✔ czasowniki nieregularne
- ✔ przyimki *in* i *auf* w opisie przemieszczania (się)
- ✔ przyimki *um*, *vor* i *nach* związane z określaniem czasu

K4

Essen in Deutschland

W rozdziale 4. nauczę się:

- nazywać artykuły spożywcze
- wyrażać opinię na temat posiłków
- zamawiać posiłek
- nazywać wybrane lokale gastronomiczne
- pytać o cenę
- stosować zaimek nieosobowy *man*
- tworzyć rzeczowniki złożone
- stosować formę *möchte...*
- odmieniać zaimki zwrotne
- stosować w wypowiedziach czasowniki zwrotne
- tworzyć zdania w trybie rozkazującym
- odmieniać czasownik *nehmen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej

oraz poznam:

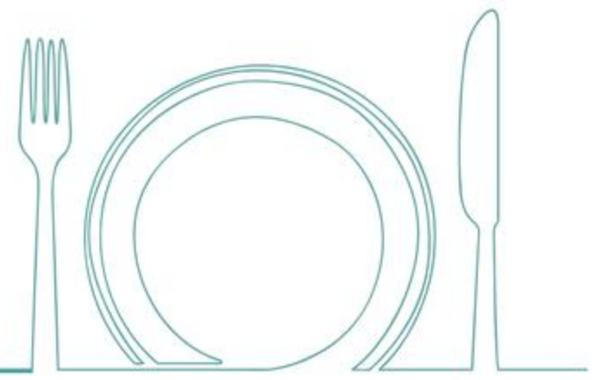
- potrawy w stołówkach szkolnych w wybranych krajach na świecie
- potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych
- atrakcje turystyczne Wiednia.

L1

Was isst und trinkt man zum Frühstück?

38 **1** **Lebensmittel. Hör zu und sprich nach.**
Artykuły spożywcze. Posłuchaj i powtórz.

das Frühstück

das ***Brot***

das **Brötchen**

die **Butter**

die **Cornflakes**

der / das **Joghurt**

der **Quark**

der **Käse**

das **Ei**

die **Marmelade**

der **Honig**

der **Tee**

der **Kaffee**

die **Milch**

der **Kakao**

das Abendessen

das **Schwarzbrot**

der **Salat**

die **Tomate**

die **Gurke**

die **Wurst**

der **Schinken**

das **Obst**

das **Gemüse**

der **Saft**

das **Mineralwasser**

39 **2** **Was isst und trinkt man oft in Deutschland zum Frühstück und zum Abendessen? Hör zu und ergänze die Sätze. Notiere die Lösung im Heft.**
Co często się jada i pija na śniadanie i na kolację w Niemczech? Posłuchaj i uzupełnij zdania. Rozwiązanie zanotuj w zeszycie.

Man isst in Deutschland zum Frühstück 1. *Brot* oder 2. ... mit **Butter**, **Marmelade**, **Honig** oder 3. ... .
Die Kinder essen gern 4. ... mit 5. ... oder **Joghurt**. Man trinkt dazu **Tee** oder 6. ... .
Zum Abendessen isst man **Schwarzbrot**, **Wurst**, **Salat** mit 7. ... und 8. ... . Man trinkt dazu **Mineralwasser** oder 9. ... .

3 **Lies den Text in Aufgabe 2 und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj tekst w zadaniu 2. i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. **Man trinkt** in Deutschland zum Frühstück ... . • A. Tee oder Saft • B. Tee oder Kaffee
2. Die Kinder essen in Deutschland zum Frühstück ... . • A. Cornflakes mit Milch oder Joghurt • B. Cornflakes mit Obst
3. Zum Abendessen isst man in Deutschland Schwarzbrot, ... • A. Schinken, Salat mit Gurken und Tomaten • B. Wurst, Salat mit Gurken und Tomaten
4. **Man trinkt** in Deutschland zum Abendessen ... . • A. Mineralwasser oder Saft • B. Tee oder Saft

G

Zaimek nieosobowy **man** występuje w zdaniu w roli podmiotu, jeśli wykonawca czynności nie jest określony. **Man** łączy się z czasownikiem w 3. os. liczby pojedynczej, np.:

Man trinkt in Deutschland zum Frühstück Kaffee. (W Niemczech pija się na śniadanie kawę).

4 **Beantworte die Fragen im Heft.**
Odpowiedz w zeszycie na pytania.

1. Was isst man in Deutschland zum Frühstück?
2. Was isst man in Deutschland zum Abendessen?
3. Was isst man in Polen zum Frühstück?
4. Was isst man in Polen zum Abendessen?

5 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „essen“ ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „essen”.

1. Was ... du zum Frühstück? – Ich ... zum Frühstück Brötchen mit Marmelade.
2. ... die Kinder gern Gemüse? – Nein, sie ... nicht gern Gemüse.
3. Was ... ihr zum Abendessen? – Wir ... zum Abendessen Brot mit Wurst und Tomaten.
4. ... Katrin zum Frühstück Brot mit Käse? – Nein, sie ... zum Frühstück Joghurt mit Obst.

6 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładzie.

▶ Was isst du zum Frühstück?
■ Ich esse zum Frühstück Brötchen und Ei.

1.
▶ Was isst du zum Frühstück?
■ Ich ... .

2.
▶ Was trinkst du dazu?
■ Ich ... .

3.
▶ Was esst ihr zum Abendessen?
■ Wir ... .

4.
▶ Was trinkt ihr dazu?
■ Wir ... .

40 **7** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 150.**
Przejdź na stronę 150 i ćwicz wymowę.

✔ Znam nazwy artykułów spożywczych.
✔ Potrafię powiedzieć, co się jada i pija na śniadanie oraz na kolację w Niemczech.

L2 Wie schmeckt das Schulessen?

1 **Ordne mündlich den Fotos das richtige Schulessen zu. Beantworte dann die Frage im Heft.**
Przyporządkuj ustnie zdjęciom nazwy posiłków w szkole. Następnie napisz odpowiedź na pytanie w zeszycie.

Schulessen weltweit: Was gibt es zum Essen in der Schulcafeteria?

1. Brasilien

2. Israel

3. Deutschland

4. Österreich

5. Polen

A. Pita mit Salat, Fleisch, Tomaten und Zwiebeln
B. Bratwurst mit Ketchup
C. Schwarzbohnen und Fleisch
D. Tomatensuppe mit Reis
E. Wiener Schnitzel und Pommes frites

1. In Brasilien essen die Schüler ... .
2. In Israel ... .
3. In ... .
4. In ... .
5. In ... .

(das) **Fleisch** – mięso
(die) **Zwiebeln** – cebule
(die) **Schwarzbohnen** – czarna fasola
(die) **Pommes frites** – frytki
(der) **Reis** – ryż
(das) **Wiener Schnitzel** – sznycel po wiedeńsku

41 **2** **Hör dir die Interviews an und sieh dir die Umfrage an. Ordne dann mündlich den Personen die richtigen Informationen aus der Umfrage zu.**
Posłuchaj wywiadów i obejrzyj ankietę. Następnie przyporządkuj ustnie osobom właściwe informacje z ankiety.

UMFRAGE: „Wie ist das Schulessen?“

A. gesund
B. sehr gut
C. gut
D. schlecht

1. Die Jungen finden das Schulessen ... .
2. Die Mädchen finden das Schulessen ... .
3. Die Lehrer finden das Schulessen ... .
4. Die Eltern finden das Schulessen ... .

3 **Was meinst du dazu? Beantworte mündlich die Fragen.**
Co sądzisz na ten temat? Odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wie findest du das Schulessen in Israel? – Ich finde das Schulessen in Israel ... .
2. Wie ist das Essen in der Schulcafeteria in Österreich? – Das Essen ist ... .
3. Wie schmeckt das Schulessen in Polen? – Das Schulessen in Polen schmeckt ... .
4. Wie findest du das Schulessen in Deutschland? – Ich finde das Schulessen in Deutschland ... .

4 **Lies den Blogeintrag von Angela und sag, was sie den ganzen Tag isst und trinkt.**
Przeczytaj wpis Angeli na blogu i powiedz, co ona je i pije przez cały dzień.

> Was ich den ganzen Tag esse und trinke
> #essen #trinken #denganzentag
>
> Ich esse gesund. Morgens esse ich **Cornflakes** mit **Obstjoghurt**. Das macht fit. In der Schule esse ich mein **Pausenbrot**: **Schinkenbrot** mit **Gemüsesalat**. Dazu trinke ich **Orangensaft**. Zu Mittag esse ich eine **Suppe**. Ich mag **Tomatensuppe**. Sie schmeckt sehr gut mit **Reis**! Und am Abend? Zum Abendessen esse ich nicht viel – nur **Kartoffelsalat**. Dazu trinke ich **Mineralwasser**.
>
> Und was esst ihr? Esst ihr auch gesund?

Angela isst zum Frühstück ... .
In der Schule ... .
Zu Mittag ... .
Zum Abendessen ... .
Dazu trinkt sie ... .

5 **Lies die zusammengesetzten Substantive mit der richtigen Übersetzung.**
Przeczytaj rzeczowniki złożone z właściwym tłumaczeniem.

1. der / das **Obstjoghurt** – owoce polane jogurtem / jogurt owocowy
2. das **Schinkenbrot** – kanapka z szynką / szynka do kanapek
3. der **Gemüsesalat** – warzywa na sałatkę / sałatka warzywna
4. der **Orangensaft** – sok pomarańczowy / pomarańcze na sok
5. der **Kartoffelsalat** – ziemniaki na sałatkę / sałatka ziemniaczana

6 **Ergänze mündlich die zusammengesetzten Substantive und schreibe sie ins Heft. Vergiss die bestimmten Artikel nicht.**
Uzupełnij ustnie rzeczowniki złożone i napisz je w zeszycie. Pamiętaj o rodzajnikach określonych.

A. *Kaffee* • B. Milch • C. Brot • D. Schinken • E. Tomaten

1. ... Milch*kaffee* – kawa z mlekiem / biała kawa
2. ... ...brötchen – bułka z szynką
3. ... ...suppe – zupa mleczna
4. ... Wurst... – kanapka z kiełbasą
5. ... ...suppe – zupa pomidorowa

7 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und beende mündlich die Sätze.**
Obejrzyj zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i dokończ ustnie zdania.

Die Familie isst viel Obst und G... . Sie trinkt S... . Das Essen ist g... .

8 **Formuliere einen Blogeintrag im Heft. Beantworte die Fragen, die Angela gestellt hat.**
Sformułuj wpis na blog w zeszycie. Odpowiedz w nim na pytania, które zadała Angela na swoim blogu.

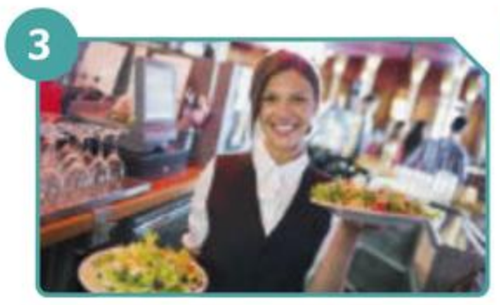
- ✔ Umiem powiedzieć, co jedzą uczniowie w stołówkach szkolnych w wybranych krajach.
- ✔ Umiem tworzyć rzeczowniki złożone.

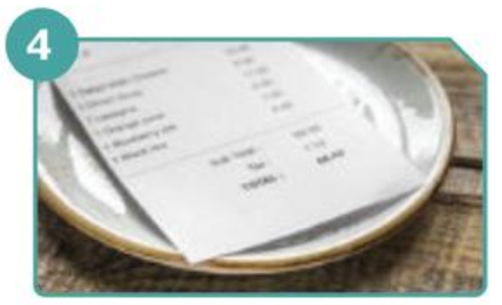
L3 Mittagessen im Restaurant

1 **Ordne mündlich den Fotos die angegebenen Wörter zu.**
Przyporządkuj ustnie zdjęciom podane wyrazy.

A. die Kellnerin • B. die Rechnung • C. die Gäste • D. die Speisekarte

42 **2** **Hör dir den Dialog an und korrigiere mündlich die Sätze 1–4 .**
Posłuchaj dialogu i popraw ustnie zdania 1–4 zgodnie z jego treścią.

- ▶ Guten Tag! Nehmen Sie bitte Platz. Bitte, hier ist die Speisekarte.
- ■ Danke.
- ▶ Was **möchten** Sie?
- ■ Ich **möchte** eine Brühe und Fisch mit Bratkartoffeln.
- ▶ Und was **möchtest** du essen?
- ● Ich **möchte** Wiener Schnitzel mit Pommes frites und Salat.
- ▶ Und was **möchten** Sie trinken?
- ■ Eine Cola für meine Tochter und für mich bitte ein Mineralwasser.
- ▶ Kommt sofort.

1. Der Vater **möchte** Fleisch und Bratkartoffeln.
2. Die Tochter **möchte** Mineralwasser trinken.
3. Der Vater trinkt Fanta.
4. Die Tochter **möchte** Wiener Schnitzel mit Bratkartoffeln und Salat.

3 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Verbformen „möchte…“ ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „möchte…”. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

möchtest möchte möchten möchtet

1. Was ... du essen? – Ich ... Pizza essen.
2. Was ... ihr trinken? – Wir ... Saft.

G

Forma **möchte**… oznacza chciał(a)bym i może występować w zdaniu samodzielnie lub w połączeniu z innym czasownikiem, który stoi wówczas na końcu zdania w bezokoliczniku, np.:
Ich **möchte** Cola. Er **möchte** Saft **trinken**.
Forma 1. i 3. os. liczby pojedynczej jest taka sama: **ich möchte** – **er** / **sie** / **es möchte**.

4 **Übersetze mündlich die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.**
Przetłumacz ustnie zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. Chciał(a)bym się napić mleka.
2. On chciałby rybę z frytkami.
3. (My) chcielibyśmy zjeść mięso z sałatą.
4. Oni chcieliby napić się soku pomarańczowego.
5. Czy (wy) chcielibyście zjeść sałatkę ziemniaczaną?

5 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładach.

A.
- Was möchtest du essen?
- Ich möchte Fleisch mit Pommes frites essen.

B.
- Was möchten Sie trinken?
- Ich möchte Tee trinken.

1.
- du / essen?
-

2.
- du / trinken?
-

3.
- Sie / essen?
-

4.
- Sie / trinken?
-

43 **6** **Sieh dir die Fotos an und lies die Namen der Speisen. Hör dann zu und schreibe ins Heft, woher die Speisen kommen.**
Popatrz na zdjęcia i przeczytaj nazwy potraw. Następnie posłuchaj tekstu i napisz w zeszycie, skąd pochodzą te dania.

A. Deutschland (3x) • B. Schweiz (2x) • C. Österreich (3x)

1. Der Eintopf kommt aus ... .
2. Das Fondue kommt aus der ... .
3. Das Wiener Schnitzel kommt aus ... .
4. Die Sachertorte kommt aus ... .
5. Die Schweinshaxe mit Sauerkraut kommt aus ... .
6. Die Rösti kommt aus der ... .
7. Die Bratwurst kommt aus ... .
8. Der Apfelstrudel kommt aus ... .

43 **7** **Hör dir den Text noch einmal an und verbinde mündlich die Satzteile.**
Posłuchaj nagrania jeszcze raz i połącz ustnie części zdań.

1. Der Eintopf hat viel
2. Die Schweinshaxe isst man mit
3. Die Rösti bereitet man aus
4. Zum Nachtisch isst man

A. Apfelstrudel oder Sachertorte.
B. Kartoffeln zu.
C. Fleisch und Gemüse.
D. Sauerkraut.

8 **Was isst man in den DACH-Ländern? Berichte.**
Opowiedz, co się jada w krajach niemieckojęzycznych.

In Deutschland isst man gern ... . In Österreich isst man gern ... . In der Schweiz ... .

zubereiten – przyrządzać
zum Nachtisch – na deser

44 **9** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 150.**
Przejdź na stronę 150 i ćwicz wymowę.

- ✔ Potrafię złożyć zamówienie w restauracji.
- ✔ Znam potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych.

L4 Vor der Imbissbude

1 **Lies die Einträge in dem Internetforum und sag, ob die unterstrichenen Satzfragmente richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.**
Przeczytaj wpisy na forum internetowym i powiedz, czy podkreślone fragmenty zdań są zgodne z ich treścią. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

	Thema: Wo esst ihr gern? Wo trefft ihr **euch** gern?
von: Tina	Ich esse sehr gern an einer Imbissbude. Bratwurst mit Ketchup ist mein Lieblingsessen. Und dazu Cola. Cool! Eine tolle Imbissbude befindet **sich** vor meinem Haus.
von: Elke	Aber du ernährst **dich** total ungesund, Tina! Der ideale Snack ist für mich ein Salat. Ich verabrede **mich** oft mit Antje (das ist meine Freundin) und wir gehen dann in die Salatbar „Gurke und Tomate“. Wir essen dort Gemüse- oder Obstsalat.
von: Julia	Meine Freundin und ich treffen **uns** nachmittags vor einer Imbissbude. Aber wir essen dort gesund, zum Beispiel Fisch und Salat. Und wir amüsieren **uns** wirklich gut!

1. Tina isst gern Bratkartoffeln mit Ketchup.
2. Elke isst ungesund.
3. Elke geht mit Antje in eine Salatbar.
4. Julia und ihre Freundin treffen **sich** vormittags vor einer Imbissbude.
5. Vor Tinas Haus befindet **sich** eine tolle Salatbar.

vor einer Imbissbude – przed budką z jedzeniem
an einer Imbissbude – przy budce z jedzeniem
sich treffen – spotykać się
sich befinden – znajdować się
sich ernähren – odżywiać się
sich verabreden – umawiać się
sich amüsieren – bawić się

2 **Lies die Einträge in dem Internetforum noch einmal und schreibe die Konjugation mit den richtigen Reflexivpronomen ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj wpisy na forum internetowym jeszcze raz i napisz w zeszycie odmianę czasownika z właściwymi zaimkami zwrotnymi. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

	lp.	lm.
sich treffen	ich treffe ...	wir treffen ...
	du triffst **dich**	ihr trefft ...
	er / sie / es trifft ...	sie / Sie treffen **sich**

G

Czasowniki zwrotne występują w języku niemieckim z zaimkiem zwrotnym **sich**, który przyjmuje różne formy w zależności od osoby, np.:

sich interessieren – interesować się	Ich interessiere **mich** für Sport.
sich ernähren – odżywiać się	Sie ernährt **sich** gesund.
sich verabreden – umawiać się	Wir verabreden **uns** mit Antje.

3 **Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen der Reflexivpronomen ins Heft.**
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami zaimków zwrotnych.

A. mich • B. sich (3x) • C. dich • D. uns • E. euch (2x)

1. Ernährst du ... gesund? – Ja, ich ernähre ... gesund.
2. Er amüsiert ... sehr gut. – Amüsiert ihr ... auch so gut?
3. Wir treffen ... im Stadtzentrum. Die Imbissbude befindet ... vor dem Kino.
4. Sie interessieren ... für gesundes Essen. – Wofür interessiert ihr ... ?

4 **Lies die Sätze mit den richtigen Personalpronomen.**
Przeczytaj zdania z właściwymi zaimkami osobowymi.

1. ... interessiere mich für Musik.
2. Antje und Karin fahren ins Stadtzentrum. ... treffen sich am Nachmittag.
3. Wofür interessierst ... dich?
4. ... treffen uns am Morgen. Wann trefft ... euch?

5 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

1. ▶ Wo trifft er sich mit Lisa? (vor der Imbissbude)
   ■ Er ... .
2. ▶ Wofür interessiert sie sich? (gesundes Essen)
   ■ Sie ... .
3. ▶ Wo amüsierst du dich wirklich gut? (in einem Restaurant)
   ■ Ich ... .
4. ▶ Wo verabredet sie sich mit Elke? (an einer Imbissbude)
   ■ Sie ... .
5. ▶ Wofür interessierst du dich? (Sport)
   ■ Ich ... .
6. ▶ Wo trefft ihr euch? (in einer Salatbar)
   ■ Wir ... .

6 **Sieh dir die Fotos an und beantworte mündlich die Fragen.**
Popatrz na zdjęcia i odpowiedz ustnie na pytania.

A

B

1. Wer ist auf dem Foto? – ein Mädchen / ein Junge / drei Mädchen / vier Freunde
2. Wo befindet sich die Person? / Wo befinden sich die Personen? – in einem Restaurant / in einer Salatbar / an einer Imbissbude
3. Was möchte er / sie essen? / Was möchten sie essen? – Obstsalat / Gemüsesalat / Hamburger mit Pommes frites / Bratwurst
4. Isst er / sie gesund? / Essen sie gesund? – Ja, er / sie isst ... . / Ja, sie essen ... . / Nein, ...

7 **Wo und was isst du gern? Berichte.**
Powiedz, gdzie i co lubisz jeść.

Ich esse gern an einer Imbissbude / in einer Cafeteria / in einer Salatbar / in einem Restaurant / zu Hause.
Ich esse gern ... . Mein Lieblingsessen ist ... .

- ✔ Potrafię powiedzieć, w jakich lokalach gastronomicznych lubię jeść.
- ✔ Znam odmianę zaimków zwrotnych.

L5 Gabi, kauf bitte ein!

45 **1** **Aufforderungen und Anweisungen. Hör zu und sprich nach. Ordne dann mündlich den Personen die Sätze zu.**
Rozkazy i nakazy. Posłuchaj i powtórz. Następnie przyporządkuj ustnie osobom podane zdania.

A. Gabi, **geh** bitte in den Supermarkt!
B. Jutta, Andreas, **kauft** bitte **ein**!
C. **Würzen Sie** den Salat mit Salz!
D. **Kauf** bitte ein Kilo Gurken!
E. **Schneiden Sie** die Tomaten in Scheiben!
F. **Geht** bitte in den Supermarkt!

würzen – przyprawiać
in Scheiben schneiden – pokroić w plasterki

2 **Lies die Grammatiktabelle unten und ergänze mündlich die Ratschläge.**
Zapoznaj się z tabelą gramatyczną zamieszczoną poniżej i uzupełnij ustnie porady.

G **Tryb rozkazujący**

	essen	fahren	fernsehen	trinken	schneiden
du	Iss!	Fahr(e)!	Sieh fern!	Trink(e)!	Schneide!
wir	Essen wir!	Fahren wir!	Sehen wir fern!	Trinken wir!	Schneiden wir!
ihr	Esst!	Fahrt!	Seht fern!	Trinkt!	Schneidet!
Sie	Essen Sie!	Fahren Sie!	Sehen Sie fern!	Trinken Sie!	Schneiden Sie!

A. *Trink* • B. Trinkt • C. Esst • D. Iss • E. Essen

1. Ich bin durstig. – *Trink* Mineralwasser!
2. Ich habe Hunger. – ... ein Stück Pizza!
3. Wir haben Durst. – ... ein Glas Saft!
4. Ich habe Hunger. – ... Sie ein Schinkenbrötchen!
5. Wir sind hungrig. – ... Hamburger!

3 **Lies die Sätze und die richtigen Reaktionen.**
Przeczytaj zdania i właściwe reakcje.

1. Klaus hat Durst.
   A. Trink ein Glas Mineralwasser!
   B. Trinkt ein Glas Mineralwasser!
2. Frau Müller kauft ein.
   A. Kauft Gemüse!
   B. Kaufen Sie Gemüse!
3. Die Kinder sind hungrig.
   A. Essen Sie Hamburger!
   B. Esst Hamburger!
4. Ich mache Tomatensalat.
   A. Schneide die Tomaten in Scheiben!
   B. Schneidet die Tomaten in Scheiben!
5. Herr Nies hat Hunger.
   A. Essen Sie ein Käsebrötchen!
   B. Essen wir ein Käsebrötchen!
6. Paul, wir haben Zeit.
   A. Sehen wir den Film fern!
   B. Sehen Sie den Film fern!

4 **Lies die Grammatikregel 5 (B) auf Seite 101. Schreibe dann die Sätze mit den angegebenen Verben in der richtigen Imperativform ins Heft.**
Przeczytaj 5. (B) regułę gramatyczną zamieszczoną na stronie 101. Następnie napisz w zeszycie zdania z podanymi czasownikami we właściwej formie trybu rozkazującego.

1. Markus, ... bitte das Buch! (lesen)
2. Kinder, ... nicht ... ! (fernsehen)
3. Frau Miller, ... Sie bitte Deutsch! (sprechen)
4. Claudia, ... bitte zu Hause! (helfen)
5. Susi, Peter, ... bitte nicht im Park! (laufen)
6. Gabi, Thomas, ... nicht do viel Comics! (lesen)

5 **Lies die Messenger-Nachrichten und die Ratschläge. Sag, welcher Ratschlag richtig ist.**
Przeczytaj wiadomości w Messengerze oraz porady. Powiedz, która porada jest właściwa.

1. Peter

Abends chatte ich lange. Morgens bin ich leider müde und stehe nicht gern auf.

A. Steh früh auf!
B. Chatte nicht so lange!

2. Jutta und Gabi

Unsere Mutter kommt spät nach Hause. Dann bereitet sie das Abendessen zu. Sie ist abends sehr müde und hat leider keine Zeit für ihre Hobbys.

A. Esst das Abendessen!
B. Helft zu Hause!

3. Herr Krause

Ich komme aus Deutschland.
Ich bin 48 Jahre alt und möchte intensiv Englisch lernen.

A. Fahren Sie nach London!
B. Sprechen Sie Deutsch!

4. Jessica und Jens

Unser Englischlehrer ist cool!
Er spricht leider kein Wort Deutsch.
Er versteht auch nicht viel auf Deutsch.

A. Sprecht Englisch!
B. Lest auf Deutsch!

6 **Bilde Imperativsätze und schreibe sie ins Heft.**
Utwórz zdania rozkazujące i napisz je w zeszycie.

1. in den Supermarkt / Sie / gehen / !
2. Obst / Gemüse / und / iss / !
3. nicht so viel / sieh / fern / !
4. zwei Brötchen / ein Brot / und / kauft / !
5. Pizza / ein Stück / esst / !
6. am Abend / wir / chatten / !

7 **Sag es auf Deutsch. Bilde Imperativsätze und schreibe sie ins Heft.**
Powiedz to po niemiecku. Utwórz zdania rozkazujące i napisz je w zeszycie.

1. Poradź koledze/koleżance, żeby napił(a) się wody mineralnej.
2 Poproś rodziców, żeby kupili owoce.
3. Poproś nauczyciela, żeby zagrał w piłkę nożną.
4. Poproś kolegę/koleżankę, żeby poszedł/poszła do kina.
5. Poradź przyjaciołom, żeby zjedli warzywa.

- ✔ Umiem utworzyć tryb rozkazujący czasowników regularnych i nieregularnych.
- ✔ Potrafię udzielać rad i wydawać polecenia.

L6 In einem Wiener Geschäft

1 **Lies die Namen der Wiener Attraktionen. Ergänze dann mündlich die Sätze.**
Przeczytaj nazwy atrakcji turystycznych Wiednia. Następnie uzupełnij ustnie zdania.

Sehenswürdigkeiten von Wien (Atrakcje turystyczne Wiednia)

A. **Schloss Schönbrunn** (Pałac Schönbrunn) – letnia rezydencja Habsburgów
B. **Stephansdom** (Katedra św. Stefana) – architektoniczny symbol Wiednia
C. **Hundertwasserhaus** (dom Hundertwassera) – dom według projektu Hundertwassera
D. **Prater** – popularny park rozrywki z diabelskim młynem (das Riesenrad)
E. **Mozartkugeln** – czekoladki nazwane tak na cześć kompozytora

1. Sein Architekt heißt Hundertwasser. Das ist das ... .
2. Der ... ist das Symbol von Wien.
3. Das ... hat einen Garten.
4. Die ... sind aus Schokolade.
5. Im ... ist das Riesenrad.

46 **2** **Bring die Sätze des Dialogs in die richtige Reihenfolge. Schreibe die Lösung ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Ułóż zdania dialogu we właściwej kolejności. Rozwiązanie napisz w zeszycie. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. Grüß Gott! Sie wünschen?
B. Ja, ich **nehme** noch eine Tafel Schokolade.
Was kostet die Schokolade?
C. Bitte sehr.
D. Grüß Gott! Ich möchte Souvenirs aus Wien kaufen.
Eine Packung Mozartkugeln bitte.
E. Bitte. Sonst noch etwas?
F. Das macht zusammen 6,30 Euro.
G. Nein, danke. Das ist alles.
H. 1,20 Euro. **Nehmen** Sie noch etwas?
I. Danke. Und 70 Cent zurück.

3 **Lies den Dialog in Aufgabe 2 und korrigiere mündlich die Sätze.**
Przeczytaj dialog w zadaniu 2. i popraw ustnie zdania.

1. Der Mann kauft in Salzburg ein.
2. Die Mozartkugeln kosten einen Euro vierzig.
3. Der Mann **nimmt** keine Tafel Schokolade.
4. Die Verkäuferin kauft Souvenirs aus Wien.

4 **Sag, welche Reaktion richtig ist.**
Powiedz, która reakcja jest właściwa.

1. Sie wünschen?
   A. Bitte sehr.
   B. Eine Tafel Schokolade bitte.
2. Sonst noch etwas?
   A. Nein, danke. Das ist alles.
   B. Nein, ich nehme noch Milch.
3. Nehmen Sie noch etwas?
   A. Grüß Gott!
   B. Ja, ich nehme noch einen Obstjoghurt.
4. Was kosten die Mozartkugeln?
   A. 2,40 Euro.
   B. 2,40 Euro zurück.

5 **Lies die Konjugation unten. Ergänze dann mündlich die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „nehmen“.**
Przeczytaj odmianę czasownika zamieszczoną poniżej, a następnie ustnie uzupełnij zdania właściwymi formami czasownika „nehmen”.

G

	lp.	**lm.**
nehmen – brać, wziąć	ich nehme	wir nehmen
	du **nimmst**	ihr nehmt
	er / sie / es **nimmt**	sie / Sie nehmen

1. Was ... du? – Ich ... Gemüsesalat.
2. ... ihr Apfelstrudel? – Nein, wir ... Sachertorte.
3. Was ... Sie, Herr Schmidt? – Ich ... Wiener Schnitzel. Und mein Sohn ... Fisch.
4. ... die Kinder Obstsalat? – Nein, sie ... Pommes frites.

6 **Lies die Fragen und Antworten mit dem richtigen Personalpronomen.**
Przeczytaj pytania i odpowiedzi z właściwym zaimkiem osobowym.

1. Nimmst **er** / **du** noch etwas? – Ja, **er** / **ich** nehme noch einen Orangensaft.
2. Herr Wagner, was nehmen **Sie** / **sie**? – **Er** / **Ich** nehme eine Tafel Schokolade.
3. Was nehmt **sie** / **ihr**? – **Wir** / **Ihr** nehmen Mozartkugeln.
4. Nimmt **er** / **ihr** eine Bratwurst? – Ja, **er** / **wir** nimmt eine Bratwurst.

7 **Arbeitet zu zweit. Bildet mündlich einen Dialog „Im Geschäft“. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie ustnie dialog „W sklepie”. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

▶ wünschen?
■

▶ noch etwas?

■ +,

▶ noch etwas?
■ - / alles

▶ zusammen 10,30 Euro
■ bitte
▶ danke / Wiedersehen
■

8 **Schreibe im Heft eine Messenger-Nachricht an deinen Freund / deine Freundin in Deutschland.**
Napisz w zeszycie wiadomość na Messengera do twojego przyjaciela / twojej przyjaciółki w Niemczech.

- Poinformuj, że jesteś w weekend w Wiedniu.
- Napisz, co zwiedzasz i co sądzisz o poszczególnych miejscach.
- Napisz, że chciał(a)byś kupić pudełko czekoladek (Mozartkugeln).
- Poinformuj, kiedy wracasz do domu.

Hallo ... ,
ich bin ...

Grüße und Küsse / Viele Grüße
Dein / Deine ...

- ✔ Potrafię wymienić ciekawe miejsca w Wiedniu.
- ✔ Umiem zapytać o cenę produktu.

Dialogecke EXTRA!

In der Schulcafeteria

- ▶ Katja, was nimmst du?
- ■ Ich möchte eine Bratwurst mit Ketchup.
- ▶ Mit Brötchen oder Pommes frites?
- ■ Mit Pommes frites.
- ▶ Pommes frites? Das ist ungesund! Und fett!
- ■ Okay, dann nehme ich eine Bratwurst mit Brötchen. Und du, Anke? Was nimmst du?
- ▶ Ich nehme Gemüsesalat mit Schwarzbrot. Dazu trinke ich Orangensaft. Und was nimmst du?
- ■ Eine Dose Limonade.
- ▶ Katja, Bratwurst und Limonade? Nimm lieber Tee mit Zitrone!
- ■ Okay, okay! Ich nehme Tee mit Zitrone.

1 **Lies den Dialog und notiere im Heft, was Katja und Anke essen und trinken.**
Przeczytaj dialog i zanotuj w zeszycie, co jedzą i piją Katja i Anke.

Katja isst ... . Sie trinkt dazu ... . Anke isst ... . Sie trinkt dazu ... .

2 **Arbeitet zu zweit. Übersetzt den Dialog ins Deutsche und schreibt ihn ins Heft. Präsentiert ihn dann vor der Klasse.**
Pracujcie w parach. Przetłumaczcie dialog na język niemiecki i napiszcie go w zeszycie. Następnie zaprezentujcie go w klasie.

- ▶ Johann, co weźmiesz?
- ■ Chciałbym frytki z keczupem.
- ▶ Frytki?! To jest niezdrowe i tłuste!
- ■ Okay, to wezmę kanapkę z serem. A ty, Linda?
- ▶ Wezmę sałatkę warzywną i herbatę z cytryną. A co ty weźmiesz?
- ■ Puszkę lemoniady.
- ▶ Weź lepiej sok pomarańczowy.
- ■ Okay, więc wezmę kanapkę z serem i sok pomarańczowy.

3 **Arbeitet zu zweit. Bildet mündlich Dialoge „In der Schulcafeteria“. Verwendet dabei die Speisekarte.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie ustnie dialogi „W kawiarence szkolnej”. Wykorzystajcie przy tym kartę dań.

Speisekarte

Ei-, Käse-, Schinken-, Thunfisch-, Wurstbrot	1,00 €	Hamburger	1,50 €	Früchtetee, Tee mit Zitrone	0,50 €
Croissant	0,80 €	Nudeln mit Soße	1,50 €	Kakao	0,50 €
Brezel	0,80 €	Wrap mit Salat	1,60 €	Heiße Schokolade	0,80 €
Fruchtjoghurt	0,50 €	Gemüsesalat	1,00 €	Eistee	1,40 €
Käse-Schinken-Toast	0,70 €	Kleiner Salat	0,50 €	Apfel-, Grapefruit-, Orangensaft	1,60 €
Nudel-, Kartoffelsalat	1,00 €	Schokoriegel	0,80 €		
Pommes frites	1,00 €	Gummibärchen	1,00 €		
Currywurst mit Pommes	2,00 €	Schokowaffel	1,00 €		
Bratwurst mit Brötchen	1,50 €	Muffin	1,50 €		

Textecke EXTRA!

Wir essen gesund

Ich heiße Lukas und esse immer gesund. Meine Familie isst auch gesund. Zum Frühstück essen wir Brötchen mit Quark und Honig. Wir trinken dazu Milch oder Kakao. Meine Eltern trinken gern Kaffee mit Milch. Ich und mein Bruder Max essen in der Schule Joghurt und Obst. Wir trinken Apfelsaft oder Mineralwasser. Wir essen keine Chips. Zu Mittag essen wir zu Hause. Meine Mutter kocht meist eine Suppe. Ich mag Tomatensuppe mit Reis am liebsten. Wir essen oft Fisch mit Gemüse. Zum Abendessen essen wir Schwarzbrot mit Schinken und Salat. Wir trinken dazu Tee mit Zitrone.

1 **Übersetze die Namen der Produkte aus dem Englischen ins Deutsche und notiere sie im Heft. Lies dann den Text und unterstreiche im Heft die Produkte, die im Text vorkommen.**

Przetłumacz nazwy produktów z języka angielskiego na język niemiecki i zanotuj je w zeszycie. Następnie przeczytaj tekst i podkreśl w zeszycie te nazwy produktów, które pojawiają się w tekście.

1. Zum Frühstück isst die Familie: rolls, curd cheese, sausage, honey, jam, eggs, muesli. Sie trinken dazu: tea, coffee with milk, juice, water, cocoa, milk.
2. Zu Mittag isst die Familie: soup, meat, fish, pasta, vegetables.
3. Zum Abendessen isst die Familie: pizza, black bread with ham, cheese, cucumbers, tomatoes, salad. Sie trinkt dazu: coffee, tea with lemon, cocoa, juice, mineral water.

2 **Finde Wörter, die zu den angegebenen Kategorien passen, und schreibe die Wortgruppen ins Heft. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch.**

Znajdź wyrazy, które pasują do podanych kategorii, i napisz grupy wyrazowe w zeszycie. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

Fleisch • Milchprodukte • Obst • Gemüse • Getränke

3 **Berichte über die Essgewohnheiten deiner Familie.**

Opowiedz o przyzwyczajeniach żywieniowych twojej rodziny.

zum Frühstück / zu Mittag / zum Abendessen essen
zum Frühstück / zu Mittag / zum Abendessen trinken
in der Schule essen
gesund / ungesund / fett / vegetarisch essen

Aktivwörterbuch

Artykuły spożywcze

das **Brot** chleb
die **Brezel** precel
das **Brötchen** bułka
die **Butter** masło
die **Cornflakes** (tylko lm.) płatki kukurydziane
das **Croissant** rogalik
das **Ei** jajko
der **Fisch** ryba
das **Fleisch** mięso
der **Honig** miód
der / das **Joghurt** jogurt;
der / das **Fruchtjoghurt** jogurt owocowy
der **Käse** ser żółty
der / das **Ketchup** keczup
die **Marmelade** marmolada
der **Quark** ser biały
der **Reis** ryż
das **Salz** sól
der **Schinken** szynka
die **Schokolade** czekolada
der **Schokoriegel** baton czekoladowy
das **Schwarzbrot** ciemny chleb
der **Thunfisch** tuńczyk
die **Wurst** kiełbasa

Warzywa i owoce

der **Apfel** jabłko
das **Gemüse** warzywa, jarzyny
die **Grapefruit** grejpfrut
die **Gurke** ogórek
das **Obst** owoce
die **Orange** pomarańcza
der **Salat** sałata
die **Tomate** pomidor
die **Zitrone** cytryna
die **Zwiebel** cebula

Napoje

der **Apfelsaft** sok jabłkowy
das **Getränk** napój; die **Getränke** napoje
heiße Schokolade gorąca czekolada
der **Kaffee** kawa
der **Kakao** kakao
die **Limonade** lemoniada, oranżada;
eine Dose Limonade puszka lemoniady, oranżady
die **Milch** mleko
das **Mineralwasser** woda mineralna
der **Saft** sok; **ein Glas Saft** szklanka soku
der **Tee** herbata; der **Eistee** herbata mrożona;
der **Früchtetee** herbata owocowa
Tee mit Zitrone herbata z cytryną

Nazwy potraw

die **Bratkartoffeln** smażone ziemniaki
die **Brühe** rosół
die **Currywurst** kiełbasa z curry
der **Käse-Schinken-Toast** tost z szynką i serem
der **Gemüsesalat** sałatka warzywna
die **Nudel** kluska; die **Nudeln** kluski
die **Pizza** pizza; **ein Stück Pizza** kawałek pizzy
die **Pommes frites** (tylko lm.) frytki
die **Schwarzbohnen** czarna fasola
die **Soße** sos
die **Suppe** zupa
die **Tomatensuppe** zupa pomidorowa

Określanie smaku i wyglądu jedzenia i picia

fett tłusty
gesund zdrowy ≠ **ungesund** niezdrowy
gut dobry ≠ **schlecht** zły
schmecken smakować
das Schulessen jedzenie w szkole
Wie schmeckt das Schulessen?
Jak smakuje jedzenie w szkole?
Das Schulessen schmeckt gut.
Jedzenie w szkole smakuje dobrze.
Ich finde das Schulessen gesund.
Sądzę, że jedzenie w szkole jest zdrowe.

Wyrażenia „W restauracji” / „W sklepie”

im Geschäft w sklepie
im Restaurant w restauracji
der Gast gość; **die Gäste** goście
die Rechnung rachunek
die Speisekarte karta dań, menu
der Nachtisch deser; **zum Nachtisch** na deser
die Packung pudełko
das Souvenir pamiątka; **die Souvenirs** pamiątki;
Souvenirs aus Wien pamiątki z Wiednia
die Tafel tabliczka;
eine Tafel Schokolade tabliczka czekolady
die Verkäuferin ekspedientka
Was kostet die Schokolade? Ile kosztuje czekolada?
Die Schokolade kostet 1,20 Euro.
Czekolada kosztuje 1,20 euro.
Das macht zusammen 6,30 Euro.
To wynosi razem 6,30 euro.
70 Cent zurück. 70 centów reszty.
Bitte sehr. Bardzo proszę.
Bitte, hier ist die Speisekarte.
Proszę, tutaj jest karta dań.
Nehmen Sie bitte Platz! Proszę zająć miejsce.
Was möchten Sie? / Sie wünschen?
Co sobie pan/pani/państwo życzą?
Ich möchte eine Brühe. / Eine Brühe bitte.
Chciał(a)bym rosół.
Sonst noch etwas? / Nehmen Sie noch etwas?
Czy coś jeszcze?
Kommt sofort. Natychmiast.
Nein, danke. Das ist alles. Nie, dziękuję. To wszystko.

Wybrane lokale gastronomiczne

amüsieren, sich bawić się
befinden, sich znajdować się
die Cafeteria kafejka; **in der Cafeteria** w kafejce
ernähren, sich odżywiać się
die Imbissbude budka z jedzeniem;
an einer Imbissbude przy budce z jedzeniem
vor einer Imbissbude przed budką z jedzeniem
der Junge chłopiec;
die Jungen / die Jungs (wersja potoczna) chłopcy
das Lieblingsessen ulubione danie
das Mädchen dziewczynka, dziewczyna;
die Mädchen dziewczynki, dziewczyny
die Salatbar bar sałatkowy;
in einer Salatbar w barze sałatkowym
die Schulcafeteria stołówka szkolna;
in der Schulcafeteria w stołówce szkolnej
verabreden, sich umawiać się
Ich habe Hunger. = **Ich bin hungrig.**
Jestem głodny(-na).
Ich habe Durst. = **Ich bin durstig.**
Jestem spragniony(-na).

Potrawy regionalne z krajów DACH

der Apfelstrudel strudel z jabłkami
die Bratwurst pieczona kiełbasa
der Eintopf potrawa jednogarnkowa
das Fondue fondue
die Rösti placek ziemniaczany
die Sachertorte tort Sachera (tort czekoladowy)
die Schweinshaxe mit Sauerkraut
golonka z kiszoną kapustą
das Wiener Schnitzel sznycel po wiedeńsku
zubereiten przyrządzać;
Die Rösti bereitet man aus Kartoffeln zu.
Placek ziemniaczany przyrządza się z ziemniaków.

Grammatik FIT

1 Zaimek *man*

Zaimek nieosobowy **man** występuje w zdaniu w roli podmiotu, jeśli wykonawca czynności nie jest określony. **Man** łączy się z czasownikiem w 3. os. liczby pojedynczej, np.: **Man trinkt** hier Kaffee. (Tutaj pije się kawę).

2 Forma *möchte...*

Forma ***möchte...*** oznacza *chciał(a)bym* i może występować w zdaniu samodzielnie lub w połączeniu z innym czasownikiem, który stoi wówczas na końcu zdania w formie bezokolicznika, np.:
Ich möchte eine Limonade. Er möchte Saft trinken.
Forma 1. i 3. os. liczby pojedynczej jest taka sama: **ich möchte** – **er** / **sie** / **es möchte**.

	lp.	lm.
möchte – chciał(a)by(m)	ich möchte	wir möchten
	du möchtest	ihr möchtet
	er / sie / es möchte	sie / Sie möchten

3 Odmiana czasownika *nehmen*

	lp.	lm.
nehmen – brać, wziąć	ich nehme	wir nehmen
	du nimmst	ihr nehmt
	er / sie / es nimmt	sie / Sie nehmen

4 Czasowniki zwrotne

Czasowniki zwrotne występują w języku niemieckim z zaimkiem zwrotnym **sich**, który przyjmuje różne formy w zależności od liczby i osoby. Język niemiecki różni się więc od języka polskiego, w którym zaimek zwrotny *się* ma we wszystkich osobach takie same formy.

	lp.	lm.
sich befinden – znajdować się	ich befinde **mich**	wir befinden **uns**
	du befindest **dich**	ihr befindet **euch**
	er / sie / es befindet **sich**	sie / Sie befinden **sich**

Zaimek zwrotny **sich** występuje w zdaniu zawsze blisko orzeczenia, np.: Ich wasche **mich** morgens. Morgens wasche ich **mich**. Wofür interessierst du **dich**? – Ich interessiere **mich** für Sport.

Przykłady czasowników zwrotnych: **sich beeilen** – spieszyć się, **sich freuen** – cieszyć się, **sich fühlen** – czuć się, **sich interessieren** – interesować się, **sich kämmen** – czesać się, **sich treffen** (e → i, 2. i 3. os. lp.) – spotykać się, **sich verspäten** – spóźniać się, **sich waschen** (a → ä, 2. i 3. os. lp.) – myć się

Uwaga! Nie wszystkie czasowniki zwrotne w języku polskim są zwrotne w języku niemieckim i odwrotnie, np.: zaczynać się – *beginnen*, uczyć się – *lernen*, *sich erholen* – odpoczywać, *sich setzen* – siadać.

5 Tryb rozkazujący

W języku niemieckim tryb rozkazujący tworzy się dla 2. os. liczby pojedynczej, dla 1. i 2. os liczby mnogiej oraz dla formy grzecznościowej.
Tworzenie form trybu rozkazującego dla poszczególnych osób:
du: odrzuca się zaimek osobowy i końcówkę **-st**, ewentualnie dodaje się końcówkę **-e**, np.: ~~**Du**~~ **kochst Suppe.** – **Koch(e) Suppe!**
wir / **Sie**: zamienia się miejscami czasownik z zaimkiem wir / Sie, np.: **Wir kochen Suppe.** – **Kochen wir Suppe!** / **Sie kochen Suppe.** – **Kochen Sie Suppe!**
ihr: odrzuca się zaimek osobowy, np.: ~~**ihr**~~ **kocht Suppe**. – **Kocht Suppe!**

Czasowniki, których temat kończy się na **-t**, **-d**, **-chn**, **-ffn**, **-tm**, mają w 2. os. liczby pojedynczej trybu rozkazującego zawsze końcówkę **-e**, np. Find**e**! Arbeit**e**!

5 (A)	**kochen** – gotować	**arbeiten** – pracować	**finden** – sądzić, uważać, znajdować
du	Koch(e)!	Arbeit**e**!	Find**e**!
wir	Kochen wir!	Arbeiten wir!	Finden wir!
ihr	Kocht!	Arbeit**et**!	Find**et**!
Sie	Kochen Sie!	Arbeiten Sie!	Finden Sie!

Czasowniki nieregularne z samogłoską tematyczną **e**, która zamienia się w 2. i 3. os. liczby pojedynczej na **i** lub **ie**, zachowują te zmiany również w trybie rozkazującym dla 2. os. liczby pojedynczej, przy czym nie otrzymują końcówki **-e**.

5 (B)	**lesen** – czytać	**sprechen** – mówić	**helfen** – pomagać	**treffen** – spotykać
du	Lies!	Sprich!	Hilf!	Triff!
wir	Lesen wir!	Sprechen wir!	Helfen wir!	Treffen wir!
ihr	Lest!	Sprecht!	Helft!	Trefft!
Sie	Lesen Sie!	Sprechen Sie!	Helfen Sie!	Treffen Sie!

Czasowniki nieregularne z samogłoską tematyczną **a**, która zamienia się w 2. i 3. os. liczby pojedynczej na **ä**, tracą w trybie rozkazującym przegłos i mogą otrzymać w 2. os. liczby pojedynczej końcówkę **-e**.

5 (C)	**fahren** – jechać	**laufen** – biegać	**einschlafen** – zasypiać	**waschen** – myć, prać
du	Fahr(e)!	Lauf(e)!	Schlaf(e) ein!	Wasch(e)!
wir	Fahren wir!	Laufen wir!	Schlafen wir ein!	Waschen wir!
ihr	Fahrt!	Lauft!	Schlaft ein!	Wascht!
Sie	Fahren Sie!	Laufen Sie!	Schlafen Sie ein!	Waschen Sie!

Vor der **Klassenarbeit!**

1 **Powtarzam słownictwo i wyrażenia.**

→ Aktivwörterbuch (s. 98–99)

- ✔ nazwy artykułów spożywczych
- ✔ nazwy potraw
- ✔ wyrażanie opinii na temat posiłków
- ✔ wyrażenia „W restauracji”/„W sklepie”
- ✔ wybrane lokale gastronomiczne
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: charakterystyczne potrawy, atrakcje turystyczne Wiednia

2 **Powtarzam wiadomości gramatyczne.**

→ Grammatik FIT (s. 100–101)

- ✔ zaimek nieosobowy *man*
- ✔ forma *möchte*...
- ✔ rzeczowniki złożone
- ✔ czasownik *nehmen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w liczbie pojedynczej i mnogiej
- ✔ zaimki i czasowniki zwrotne
- ✔ tryb rozkazujący

K5

Sport und Rekorde nicht nur in Deutschland

W rozdziale 5. nauczę się:

- opowiadać o ulubionej dyscyplinie sportowej
- nazywać wybrane sprzęty sportowe
- porównywać osiągnięcia sportowe
- stosować czasowniki modalne
- stopniować przymiotniki oraz przysłówki
- tworzyć zdania porównawcze
- liczyć do miliona

oraz poznam:

- wybrane rekordy świata
- atrakcje turystyczne Monachium.

L1 Machst du Sport? Bist du aktiv?

47 **1** **Sportarten. Hör zu und sprich nach. Übersetze dann mündlich die Substantive ins Polnische. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.**
Dyscypliny sportowe. Posłuchaj i powtórz. Następnie przetłumacz ustnie rzeczowniki na język polski. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

Volleyball • Handball • Hockey • Ski alpin • Skispringen • Laufen • Gehen • Schwimmen • Boxen • Judo • Aikido

2 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. ▶ Was spielst du gern?
   ■ Ich spiele gern ... .

2. ▶ Welchen Sport machst du gern?
   ■ Ich mache gern ... .

3. ▶ Was spielt ihr gern?
   ■ Wir ... .

4. ▶ Was trainierst du gern?
   ■ Ich ... .

48 **3** **Lies die Einträge in dem Internetforum mit den richtigen Verben. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Przeczytaj wpisy na forum internetowym z właściwymi czasownikami. Sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. mache • B. bin • C. treibt • D. seid • E. spielen • F. spiele

22.05. Wolfi	Ich 1. ... Fußball im Sportverein. Ich habe zweimal in der Woche Training. 2. ... ihr Sport? 3. ... ihr aktiv?
25.05. Doris	Ich bin in einem Verein und 4. ... sehr aktiv. Ich trainiere siebenmal in der Woche Schwimmen.
27.05. Toni	Ich mache gern Aikido und Judo. Ich spiele auch gern Badminton.
6.06. Marita	Regelmäßig mache ich nur Schulsport. Meine Freunde 5. ... täglich Handball. Ich 6. ... nicht gern Sport.

4 **Ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Namen aus Aufgabe 3.**
Uzupełnij ustnie zdania właściwymi imionami z zadania 3.

1. ... und ... trainieren in einem Verein.
2. ... macht gern Judo.
3. ... trainiert zweimal in der Woche.
4. ... macht Wassersport.
5. ... mag Sport nicht.
6. ... trainiert siebenmal in der Woche.

5 **Sag, welche Information nicht zu den anderen passt.**
Powiedz, która informacja nie pasuje do pozostałych.

1. in der Schule – in der Woche – in der Halle – im Stadion – im Verein
2. gern – zweimal in der Woche – regelmäßig – oft – täglich
3. Badminton – Aikido – Judo – Boxen – Karate
4. Handball – Basketball – Fußball – Schwimmen – Volleyball

6 **Beantworte die Fragen in ganzen Sätzen im Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**
Odpowiedz w zeszycie na pytania całymi zdaniami. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. Was trainierst du? (*koszykówkę*)
2. Wie oft treibst du Sport? (*trzy razy w tygodniu*)
3. Wo trainiert ihr? (*w klubie*)
4. Was spielt ihr gern? (*badminton*)
5. Welchen Sport machst du gern? (*judo*)
6. Treibt ihr gern Sport? (*tak*)

7 **Formuliere im Heft einen Blogeintrag zum Thema „Ich mache (nicht) gern Sport“.**
Sformułuj w zeszycie wpis na blog na temat „Uprawiam (nie)chętnie sport”.

- Napisz, jaki sport uprawiasz.
- Podaj, jak często i gdzie uprawiasz ten sport.
- Jeśli nie lubisz uprawiać sportu, napisz o sporcie uprawianym w szkole na zajęciach wychowania fizycznego: wymień dyscyplinę, napisz jak często i gdzie jest uprawiana.

49 **8** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 151.**
Przejdź na stronę 151 i ćwicz wymowę.

✔ Umiem powiedzieć, jaką dyscyplinę sportową uprawiam.
✔ Potrafię poinformować, jak często uprawiam sport.

L2 Er muss Sport machen

50 **1** **Hör dir die Sätze an. Ordne dann mündlich den deutschen Sätzen ihre polnischen Entsprechungen zu.**
Posłuchaj zdań. Następnie przyporządkuj ustnie niemieckim zdaniom ich polskie tłumaczenia.

1. Ich **kann** gut Ski fahren.
2. Er **muss** Sport machen.
3. Sie **soll** täglich trainieren.
4. Klaus und Bastian **möchten** Fußball spielen.
5. Sie **will** Judo machen.
6. Das Kind **darf** hier **nicht** schwimmen.

A. Ona **chce** uprawiać judo.
B. On **musi** uprawiać sport.
C. **Umiem** dobrze jeździć na nartach.
D. Ona **powinna** codziennie trenować.
E. Dziecku **nie wolno** tutaj pływać.
F. Klaus i Bastian **chcieliby** grać w piłkę nożną.

2 **Lies die Sätze in Aufgabe 1 noch einmal und übersetze mündlich die Modalverben ins Polnische. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj zdania w zadaniu 1. jeszcze raz i przetłumacz ustnie czasowniki modalne na język polski. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. können (> ich / er kann) – móc, umieć, potrafić
2. müssen (> ich / er muss) – ...
3. sollen (> ich / er soll) – ...
4. möchte (> ich / er möchte...) – ...
5. wollen (> ich / er will) – ...
6. dürfen (> ich / er darf) – móc, mieć pozwolenie

G

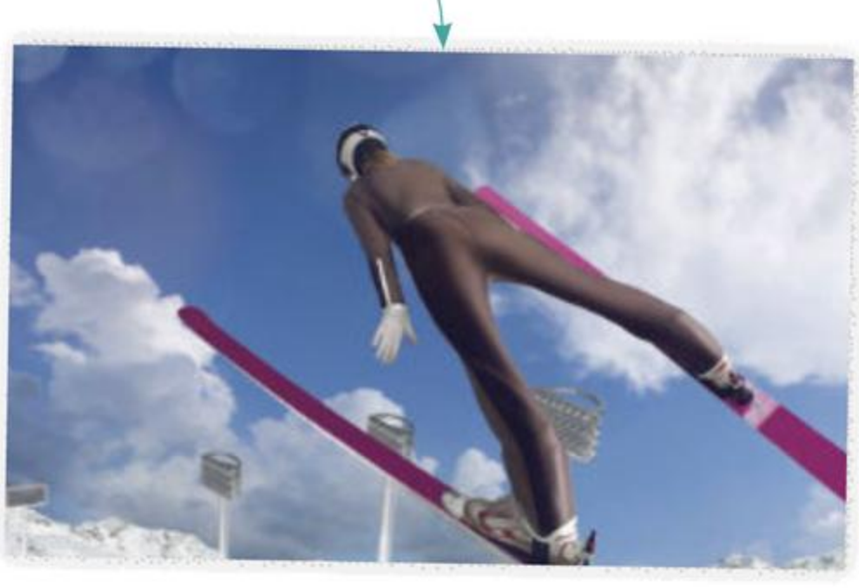
W języku niemieckim występuje **sześć czasowników modalnych**. Czasowniki modalne mają w 1. i 3. os. liczby pojedynczej taką samą formę, np.: **ich kann**, **er** / **sie** / **es** / **man kann**.
Liczba mnoga czasowników modalnych jest regularna, tzn. do regularnego tematu dodajemy właściwą końcówkę, np.: **wir können**, **ihr könnt**, **sie** / **Sie können**.
Bardzo często zamiast czasownika **wollen** używana jest forma trybu przypuszczającego czasownika **mögen – möchte...**, np.: **Wir möchten schwimmen.** (Chcielibyśmy popływać).

3 **Lies die Sätze mit den richtigen Formen der Modalverben.**
Przeczytaj zdania z właściwymi formami czasowników modalnych.

1. Er **will** / **wollt** Volleyball spielen und ich **will** / **willst** Karate machen.
2. Anke **kann** / **könnt** gut schwimmen und wir **können** / **kann** gut Ski springen.
3. Ich **sollst** / **soll** Sport machen und ihr **sollt** / **sollen** auch Sport machen.
4. **Darf** / **Dürft** ich hier schwimmen? – Nein, du **darfst** / **darf** hier nicht schwimmen.

4 **Schreibe die richtigen Formen der Modalverben ins Heft.**
Napisz w zeszycie właściwe formy czasowników modalnych.

1. Anna ... (können)
2. er ... (müssen)
3. wir ... (dürfen)
4. der Lehrer ... (wollen)
5. ihr ... (möcht...)
6. ich ... (sollen)
7. du ... (dürfen)
8. die Kinder ... (wollen)

5 **Bilde Sätze und schreibe sie ins Heft.**
Utwórz zdania i napisz je w zeszycie.

1. Wir / Basketball / spielen / wollen / .
2. Ich / gut / schwimmen / kann / .
3. Du / täglich / trainieren / musst / .
4. Katrin / ihr Zimmer / aufräumen / soll / .
5. Peter / Karin / und / ins Kino / gehen / möchten / .

6 **Sieh dir die Fotos an und bilde mündlich Sätze mit den Modalverben. Verwende dabei die angegebenen Wendungen.**
Obejrzyj zdjęcia i utwórz ustnie zdania z czasownikami modalnymi. Wykorzystaj przy tym podane zwroty.

1

2

3

4

5

1. hier nicht schwimmen – Man ... .
2. Sport machen – Er ... .
3. gut schwimmen – Sie ... .
4. eine Lektüre lesen – Der Junge ... .
5. Volleyball spielen – Die Schüler ... .

7 **Beantworte mündlich die Fragen.**
Odpowiedz ustnie na pytania.

1. ▶ Was willst du spielen? ■ Ich will ... spielen.
2. ▶ Was kannst du gut machen? ■ Ich kann gut ... .
3. ▶ Wohin möchtest du gehen? ■ Ich möchte in / auf ... gehen.

8 **Lies die Fragen und die richtigen Antworten.**
Przeczytaj pytania i właściwe odpowiedzi.

1. Könnt ihr gut Tennis spielen?
   A. Ja, wir können gut Tennis spielen.
   B. Ja, ihr könnt gut Fußball spielen.
2. Was müssen sie zu Hause machen?
   A. Sie müssen aufräumen.
   B. Sie muss aufräumen.
3. Wohin wollen Sie gehen?
   A. Ich will ins Museum gehen.
   B. Sie wollen ins Museum gehen.
4. Darf Anke ins Kino gehen?
   A. Ja, sie dürfen ins Kino gehen.
   B. Ja, sie darf ins Kino gehen.

9 **Wie reagierst du auf Deutsch? Schreibe die Sätze ins Heft.**
Jak zareagujesz po niemiecku? Napisz zdania w zeszycie.

1. Zapytaj, czy możesz iść do kina.
2. Powiedz, że nie wolno ci iść na basen.
3. Zapytaj siostrę, czy może posprzątać twój pokój.
4. Powiedz, że teraz nie możesz posprzątać pokoju.
5. Powiedz, że chcesz dzisiaj pójść do kina.
6. Poinformuj, że musisz uczyć się matematyki.
7. Zapytaj koleżankę, czy chciałaby pograć w piłkę ręczną.
8. Powiedz, że chcecie iść do muzeum.

- ✔ Znam czasowniki modalne.
- ✔ Potrafię powiedzieć, co umiem dobrze robić.

L3

Was brauchen wir fürs Fußballspielen?

1 **Lies die Wörter und ordne ihnen mündlich die polnischen Übersetzungen zu.**
Przeczytaj wyrazy i przyporządkuj im ustnie polskie tłumaczenia.

1
die Schlittschuhe

2
die Sportkleidung

3
der Puck

4
die Boxhandschuhe

5
der Tennisschläger

6
der Ball

7
der Badeanzug / die Badehose

8
die Schwimmbrille

A strój sportowy

B rękawice bokserskie

C łyżwy

D krążek

E piłka

F rakieta do tenisa

G strój kąpielowy / szorty kąpielowe

H okulary pływackie

2 **Beantworte mündlich die Fragen. Verwende dabei die angegebenen Wörter.**
Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj przy tym podane wyrazy.

A. Schwimmbrille • B. Badeanzug/Badehose • C. Sportkleidung • D. Ball • E. Sportschuhe • F. Puck • G. Schlittschuhe • H. Hockeyschläger

1. Was brauchen die Fußballspieler? – Sie brauchen einen ... , ... und ... .
2. Was brauchen wir fürs Hockey? – Wir brauchen fürs Hockey einen ... , einen ... und ... .
3. Was braucht man fürs Schwimmen? – Man braucht fürs Schwimmen einen ... / eine ... und eine ... .

51 **3** **Hör dir den Dialog an und lies ihn mit den richtigen Wörtern aus Aufgabe 1.**
Posłuchaj dialogu i przeczytaj go z właściwymi wyrazami z zadania 1.

▶ Hi, Frank! Wohin gehst du?
■ Hi, Sara! Ich gehe auf den Tennisplatz. Mein Freund Paul und ich wollen Tennis spielen.
▶ Und was hast du in deiner Tasche? Sie ist so groß.
■ Oh, Sara! Ich brauche fürs Tennis einen 1. ... , einen kleinen 2. ... , 3. ... und natürlich noch Sportschuhe. Kannst du auch Tennis spielen?
▶ Nein, ich leider nicht. Ich gehe in die Sporthalle. Ich will Boxen trainieren. Und ich habe in meiner Tasche nur 4. ... und 5. ...
■ Was? Sara, du trainierst Boxen?

4 **Lies den Dialog in Aufgabe 3 noch einmal und schreibe die Sätze mit den richtigen Modalverben ins Heft. Ein Modalverb passt nicht.**
Przeczytaj dialog w zadaniu 3. jeszcze raz i napisz w zeszycie zdania z właściwymi czasownikami modalnymi. Jeden czasownik modalny został podany dodatkowo.

A. will • B. könnt • C. wollen • D. kann • E. will

1. Frank ... auf den Tennisplatz gehen.
2. Paul und Frank ... Tennis spielen.
3. Sara ... nicht Tennis spielen.
4. Sie ... Boxen trainieren.

5 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

▶ Was willst du am Nachmittag machen?
■ Ich will am Nachmittag Fußball spielen. Ich brauche Sportschuhe und Sportkleidung.

1. ▶ Was willst du ... ?
   ■ am Abend Hockey spielen / Schlittschuhe, einen Hockeyschläger und einen Puck brauchen
2. ▶ Was willst du ... ?
   ■ am Vormittag Laufen trainieren / Sportschuhe und eine Sonnenbrille brauchen
3. ▶ Was willst du ... ?
   ■ am Nachmittag Boxen trainieren / Boxhandschuhe und Sportkleidung brauchen

6 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen. Schreibt dann den Dialog ins Heft.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje. Następnie napiszcie dialog w zeszytach.

▶ Hi, Doris! Wohin ... du?
■ Hi, Lena! Ins Schwimmbad. Wohin ... du?
▶ Auf den Sportplatz. Was hast ... in deiner Tasche?
■ ... habe und . Du? →
▶ Ich ... und .
■ Tschüs!
▶ ...

7 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und beantworte mündlich die Fragen.**
Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wo ist der Mann?
2. Was trainiert er?
3. Was braucht der Mann fürs Hockey?

✔ Znam nazwy wybranych sprzętów sportowych.
✔ Potrafię powiedzieć, jakiego sprzętu potrzebuję do uprawiania wybranej dyscypliny sportowej.

L4 Wer ist am besten?

52 **1** **Schreibe die Sätze der Texte (A–C) in der richtigen Reihenfolge ins Heft und kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme. Lies danach die Grammatikregel 2 (A) auf Seite 120.**
Napisz w zeszycie zdania tekstów (A–C) we właściwej kolejności i sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem. Następnie przeczytaj 2. (A) regułę gramatyczną zamieszczoną na stronie 120.

A. 1. Monika schwimmt 50 Meter in 40 Sekunden. Sie ist **schnell**. 2. Peter schwimmt 50 Meter in 39 Sekunden. Er ist **schneller als** Monika. 3. Frank schwimmt 50 Meter in 38 Sekunden. Er ist **am schnellsten**.
B. 1. Das Kind ist **am kleinsten**. 2. Ich bin **klein**. 3. Mein Freund ist **kleiner als** ich.
C. 1. Katrin ist 13. Sie ist **älter als** Agnes. 2. Claudia ist 14. Sie ist **am ältesten**. 3. Agnes ist 12 Jahre **alt**.

2 **Sieh dir die Tabelle mit den Ergebnissen an und ergänze mündlich die Sätze.**
Popatrz na tabelę z wynikami i uzupełnij ustnie zdania.

Leichtathletik Mädchen – Schulolympiade – Finale			
Name	**Hochsprung**	**Weitsprung**	**100-m-Lauf**
Maria Schulz	1,35 Meter	1,70 Meter	15,0 Sekunden
Jutta Krause	1,30 Meter	1,85 Meter	15,4 Sekunden
Ute Maier	1,40 Meter	1,80 Meter	15,6 Sekunden

1. Wer ist schnell**er als** Jutta? – ... ist schnell**er** als Jutta.
2. Wer springt **am** weite**sten**? – ... springt **am** weite**sten**.
3. Wer springt höh**er als** Maria? – ... springt höh**er als** Maria.
4. Wer springt wei**ter als** Maria? – ... springen wei**ter als** Maria.

hochspringen – skakać wzwyż
weitspringen – skakać w dal

3 **Ergänze mündlich die Sätze anhand der Informationen aus Aufgabe 2.**
Uzupełnij ustnie zdania na podstawie informacji z zadania 2.

1. Jutta springt <u>hoch</u>. Maria springt ... als Jutta. Ute springt ... .
2. Maria springt <u>weit</u>. Ute springt ... als Maria. Jutta springt ... .
3. Ute läuft <u>schnell</u>. Jutta läuft ... als Ute. Maria läuft ... .

4 **Lies die Grammatikregel unten und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Formen der Adverbien. Schreibe dann die Sätze ins Heft.**
Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej i uzupełnij ustnie zdania właściwymi formami przysłówków. Następnie napisz zdania w zeszycie.

G

Formy przymiotników/przysłówków stopniujących się nieregularnie wymagają nauczenia się ich na pamięć.

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
gern	lieber	am liebsten	der / die / das liebste
gut	besser	am besten	der / die / das beste
hoch	höher	am höchsten	der / die / das höchste
viel	mehr	am meisten	der / die / das meiste

1. **gut** – Ich schwimme gut. Mein Freund schwimmt ... als ich. Unser Lehrer schwimmt ... .
2. **gern** – Wir boxen gern, aber wir machen ... Aikido. Doch ... machen wir Judo.
3. **viel** – Er trainiert viel. Ich trainiere ... als er. Unser Trainer trainiert ... .
4. **hoch** – Sie springen hoch, aber ihre Freunde springen ... als sie. Doch ... springen Kurt und Klaus.

5 **Lies die Sätze mit den richtigen Wörtern. Übersetze dann mündlich die Sätze ins Polnische.**
Przeczytaj zdania z właściwymi wyrazami. Następnie przetłumacz ustnie zdania na język polski.

1. Meine Freundin läuft **schneller** / **höher** als ich.
2. Wir springen **größer** / **weiter** als Susi und Matti.
3. Julia schwimmt **höher** / **besser** als Thomas.
4. Er spielt **am besten** / **am weitesten** Fußball von allen in der Klasse.

6 **Lies die Sätze und beantworte die Fragen. Notiere die Antworten im Heft und lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj zdania i odpowiedz na pytania. Odpowiedzi zanotuj w zeszycie, a następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Heike ist vierzehn Jahre alt. Sandra ist sechzehn Jahre alt. Wer ist älter? – ... ist älter als ... .
2. Jens ist 180 Zentimeter groß. Jutta ist 179 Zentimeter groß. Wer ist größer? – ... ist größer als ... .
3. Frau Schulz ist dreißig Jahre alt. Frau Müller ist einundvierzig Jahre alt. Wer ist jünger? – ... ist jünger als ... .
4. Das Baby ist 90 Zentimeter groß. Das Kind ist 120 Zentimeter groß. Wer ist kleiner? – ... ist kleiner als ... .

G

Formy przymiotników/przysłówków ze zmianą samogłoski tematycznej

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
alt	älter	am ältesten	der / die / das älteste
groß	größer	am größten	der / die / das größte
jung	jünger	am jüngsten	der / die / das jüngste

7 **Wer ist am besten in deiner Klasse? Berichte.**
Opowiedz, kto jest najlepszy w twojej klasie.

1. ... springt am höchsten / am weitesten.
2. ... schwimmt / läuft am schnellsten.
3. ... spielt am besten Fußball / Basketball / ... .
4. ... fährt am schnellsten Rad.
5. ... ist in Mathe / Deutsch / ... am besten.

8 **Sieh dir die Fotos an und lies die Texte mit den richtigen Wörtern.**
Obejrzyj zdjęcia i przeczytaj teksty z właściwymi wyrazami.

kleinsten • größer • groß • klein

1. Das ist Familie Müller: der Vater, die Mutter, die Tochter, der Sohn.
   Die Mutter ist ... . Aber der Vater ist ... als die Mutter.
   Die Tochter ist ... . Der Sohn ist am ... .

jüngsten • ältesten • älter • jünger

2. Das ist Familie Schmidt: die Großeltern, die Eltern und die Kinder. Die Großeltern sind am ... .
   Die Eltern sind ... als die Kinder.
   Die Kinder sind ... als die Großeltern und die Eltern. Die Kinder sind am ... .

- ✔ Znam zasady stopniowania przymiotników/przysłówków.
- ✔ Potrafię porównać osiągnięcia sportowe.

L5 Weltrekorde

1 **Ordne den Fotos die richtigen Fragen zu. Beantworte sie dann mündlich.**
Przyporządkuj zdjęciom właściwe pytania. Następnie odpowiedz na nie ustnie.

A. Wo befindet sich die größte Schule der Welt?
B. Wo befindet sich der höchste Turm in Deutschland?
C. Wie heißt das größte Tier der Welt?
D. Wie heißt das schnellste Landtier der Welt?
E. Wie heißt das schwerste Tier der Welt?

1

der Fernsehturm in Berlin

2

der Gepard

3

die Giraffe

4

die City Montessori School in Indien

5

der Blauwal

2 **Schreibe die Zahlen in Worten ins Heft.**
Napisz liczby słownie w zeszycie.

1. 580 – fünfhundertachtzig
2. 916 – neunhundertsechzehn
3. 723 – ...
4. 1 403 – (ein)tausendvierhundertdrei
5. 2 365 – ...
6. 14 290 – ...

100 = (ein)hundert

1000 = (ein)tausend

1 000 000 = eine Million

53 **3** **Hör dir die Texte an und notiere die richtigen Zahlen im Heft.**
Posłuchaj tekstów i zanotuj właściwe liczby w zeszycie.

A. 1 000 • B. 51 000 • C. 2 500 • D. 368 • E. 3 700

1. **Die größte Schule der Welt** ist in Indien. Hier lernen 1. ... Schüler. In der Schule arbeiten 2. ... Lehrer. Hier sind 3. ... Klassenzimmer und 4. ... Computer.
2. **Der höchste Turm in Deutschland** ist der Fernsehturm in Berlin. Er ist 5. ... Meter hoch.

4 **Beantworte mündlich die Fragen. Verwende dabei die angegebenen Informationen. Bilde dann ähnliche Fragen.**
Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj przy tym podane informacje. Następnie utwórz podobne pytania.

1. Wie heißt das schwerste Tier der Welt? – Das schwerste Tier der Welt heißt ... .
2. Wie schwer ist das Tier? (160 000 kg) – Es ist ... Kilogramm schwer.
3. Wie heißt das schnellste Landtier der Welt? – Das schnellste Landtier der Welt heißt ... .
4. Wie schnell kann das Tier laufen? (110 km/h) – Es kann ... Kilometer pro Stunde laufen.

5 **Lies die E-Mail von Luise und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Namen. Ein Name passt nicht.**

Przeczytaj e-mail Luisy i uzupełnij ustnie zdania właściwymi imionami. Jedno imię zostało podane dodatkowo.

A. Martin • B. Kurt • C. Luise • D. Jutta

Hallo Martin,
wie geht's? Bei mir ist alles okay. Wir haben eine Schulolympiade in der Sporthalle – Leichtathletik Mädchen. Ich bin sehr sportlich und laufe **am schnellsten von allen** Mädchen in der Schule. Aber mein Bruder Kurt läuft **schneller als** ich. Er läuft oft Marathon. Er trainiert viermal in der Woche im Verein. Kurt und seine Freundin Jutta laufen gern den Berlin-Marathon. Hierher kommen mehr als 45 000 Läufer und Läuferinnen aus 150 Ländern. Die besten Marathonläufer kommen aus Afrika. Der Weltrekord im Marathon ist 2:01:39 Stunden! Das finde ich toll! Ich möchte **so schnell wie** die besten Marathonläufer laufen. Treibst du Sport **genauso gern wie** ich? Hast du Rekorde?
Viele Grüße
Luise

1. ... hat viermal in der Woche Training im Verein.
2. ... möchte so schnell wie die afrikanischen Marathonläufer sein.
3. ... und ihr Freund sind Marathonläufer.
4. ... ist im Laufen am besten von allen Mädchen in der Schule.

6 **Verbinde mündlich die richtigen Satzteile. Lies dann die Grammatikregel unten.**

Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Der Blauwal ist schwerer
2. Ich springe so hoch
3. Meine Schule ist kleiner
4. Sie spielt genauso gut

A. als die Schule in Indien.
B. Volleyball wie Peter.
C. als der Hund.
D. wie der Sportlehrer.

G

W języku niemieckim w **zdaniach porównawczych** stosujemy spójniki ... **als** ... (niż), **so** ... **wie** ... (tak... jak...), **genauso** ... **wie** ... (dokładnie tak... jak...), np.:

Mein Bruder ist **jünger als** ich. (Mój brat jest **młodszy ode** mnie).
Er läuft **so schnell wie** sein Freund. (On biega **tak szybko jak** jego przyjaciel).
Wir sind **genauso alt wie** ihr. (My mamy **dokładnie tyle** lat **co** wy).

W **zdaniach porównawczych**, gdzie przymiotnik/przysłówek użyty jest w stopniu najwyższym, stosujemy przyimek **von**, np.:

Er läuft **am schnellsten von allen** Jungen. (On biega **najszybciej ze wszystkich** chłopców).

7 **Lies die Sätze mit den Adjektiven und Adverbien in der richtigen Steigerungsform.**

Przeczytaj zdania z przymiotnikami i przysłówkami we właściwym stopniu.

1. Mein Bruder ist **jünger** / **jung** als ich.
2. Er läuft so **schnell** / **schneller** wie sein Freund.
3. Wir sind genauso **alt** / **älter** wie ihr.
4. Patrick ist **besser** / **am besten** von allen in der Klasse.

8 **Beschreibe mündlich die größte Schule in Baden-Württemberg. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**

Opisz ustnie największą szkołę w Badenii-Wirtembergii. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

2 350 Schüler • 200 Lehrer

Das Friedrich-Schiller-Gymnasium in Marbach ist die größte Schule in Baden-Württemberg. Hier lernen ... Schüler. In der Schule arbeiten ... Lehrer. Die Schule ist kleiner / größer als meine Schule / genauso groß wie meine Schule.

- ✔ Umiem opowiadać o rekordach świata.
- ✔ Potrafię tworzyć zdania porównawcze.

L6 Besuch in München

54 **1** **Hör dir den Dialog an und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Posłuchaj dialogu i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

1. Georgs Eltern wollen nach ... . • A. Griechenland fahren • B. Bayern fahren
2. Georg möchte in den Sommerferien ... . • A. schwimmen und surfen • B. München besichtigen
3. Laura und Georg wollen im Internet Informationen über ... . • A. Griechenland lesen • B. München lesen

2 **Sieh dir die Fotos mit den Sehenswürdigkeiten von München an und lies die Bildunterschriften. Ordne dann mündlich den Fotos die polnischen Entsprechungen zu. Schreibe die Lösungen ins Heft.**
Popatrz na zdjęcia przedstawiające atrakcje turystyczne Monachium i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj ustnie zdjęciom polskie tłumaczenia. Rozwiązania napisz w zeszycie.

1

der Olympiapark

2

das BMW Museum

3

das Schloss Nymphenburg

4

der Marienplatz

5

das Rockmuseum

A. Pałac Nymphenburg • B. Muzeum Rocka • C. Muzeum BMW • D. Park Olimpijski • E. plac Mariacki

3 **Lies die Aussagen und ergänze mündlich die Sätze. Schreibe sie dann ins Heft.**
Przeczytaj wypowiedzi i uzupełnij ustnie zdania. Następnie napisz je w zeszycie.

Georg: Ich mache gern Sport und ich möchte den Olympiapark in München besuchen. Hier kann ich schwimmen, laufen und inlineskaten. Ich will auch Tennis spielen.
Georgs Eltern: Wir möchten die Stadt besichtigen. Wir wollen den Marienplatz und das Neue Rathaus sehen. Das ist das Stadtzentrum. Und das Schloss Nymphenburg.
Otto, Georgs Bruder: Ich bin ein Auto- und ein Rockfan und ich möchte in München das BMW- und das Rockmuseum besuchen.

1. Im Olympiapark kann man schwimmen, ...
2. Georgs Eltern wollen den Marienplatz, ...
3. Otto möchte ... .

4 **Lies die Aussagen in Aufgabe 3 noch einmal und beantworte mündlich die Fragen.**
Przeczytaj wypowiedzi w zadaniu 3. jeszcze raz i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Was möchte Georg besuchen?
2. Was will Georg im Olympiapark spielen?
3. Wer möchte die Stadt besichtigen?
4. Wer ist ein Autofan?

5 **Bilde Sätze und notiere sie im Heft.**
Ułóż zdania i zanotuj je w zeszycie.

1. der Junge / im Olympiapark / Volleyball / spielen / wollen / .
2. meine Eltern / Sport / machen / sollen / .
3. sein Bruder / das BMW Museum / besuchen / müssen / .
4. Georg / am schnellsten / schwimmen / können / .

6 **Ergänze mündlich die Postkarte mit den angegebenen Wörtern. Ein Wort passt nicht.**
Uzupełnij ustnie pocztówkę podanymi wyrazami. Jedno słowo zostało podane dodatkowo.

A. kann • B. besuchen • C. finde • D. Grüße • E. wollen • F. Stadt

München, den 27. Juni 2020

POSTCARD

Hi Rudi,
ich bin an diesem Wochenende in München. Hier studiert mein Bruder. Ich besichtige die 1. ... .
Ich 2. ... den Marienplatz sehr interessant. Aber am besten ist der Olympiapark. Ich interessiere mich für Sport und Autos.
Mein Bruder und ich 3. ... morgen inlineskaten. Und am Nachmittag 4. ... wir das BMW Museum. Toll!
Du musst nach München fahren!
Viele 5. ...
Thomas

7 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

▶ Ich interessiere mich für Autos. Was kann ich in München machen?
■ Du kannst das BMW Museum besuchen.

1. ▶ sich für Geschichte interessieren — ■ das Schloss Nymphenburg besichtigen
2. ▶ gern Sport treiben — ■ den Olympiapark besuchen
3. ▶ sich für Rockmusik interessieren — ■ das Rockmuseum besuchen
4. ▶ am liebsten einkaufen — ■ auf den Marienplatz gehen
5. ▶ ein Autofan sein — ■ das BMW Museum besuchen

8 **Was möchtest du in München besichtigen? Berichte.**
Opowiedz, co chciał(a)byś zwiedzić w Monachium.

Ich möchte in München ... besichtigen. Ich finde ... interessant. Ich kann hier ... .

✔ Znam nazwy wybranych atrakcji turystycznych Monachium.
✔ Potrafię powiedzieć, co można robić w Parku Olimpijskim w Monachium.

PROJEKT!
Seite → 149

Dialogecke EXTRA!

Sport ist gesund

- ▶ Martha, wohin gehst du?
- ■ Ich gehe in die Sporthalle. Ich habe um 17 Uhr Training.
- ▶ Und was trainierst du?
- ■ Ich trainiere Karate.
- ▶ Was? Du trainierst Karate? Das ist kein Sport für Mädchen!
- ■ Aber das macht Spaß!
- ▶ Und wie oft trainierst du?
- ■ Ich muss zweimal in der Woche trainieren. Ich möchte die Beste sein. Und du, Monika? Machst du auch Sport?
- ▶ Ja, aber ich mache nur Schulsport. Ich spiele Handball oder Volleyball im Sportunterricht. Ich bin nicht so aktiv wie du. Manchmal mache ich auch Aerobic.
- ■ Das ist gut. Wir sollen aktiv sein und Sport machen. Das ist gesund.

1 **Lies den Dialog und bilde mündlich Sätze. Schreibe dann die Sätze ins Heft.**
Przeczytaj dialog i utwórz ustnie zdania. Następnie napisz zdania w zeszycie.

Martha Monika	trainiert macht spielt	Sport Karate Handball Volleyball	zweimal in der Woche	in der Sporthalle in der Schule im Sportunterricht

2 **Bilde Fragen zu den angegebenen Antworten und notiere sie im Heft. Beantworte dann mündlich die Fragen im eigenen Namen.**
Utwórz pytania do podanych odpowiedzi i zanotuj je w zeszycie. Następnie odpowiedz na nie ustnie we własnym imieniu.

1. Ja, ich bin aktiv.
2. Nein, ich mache keinen Sport.
3. Ich trainiere Aerobic.
4. Dreimal in der Woche.
5. Ich trainiere in der Sporthalle.
6. Das ist gesund.

3 **Arbeitet zu zweit. Schreibt einen Dialog auf Deutsch anhand der auf Polnisch angegebenen Informationen ins Heft und präsentiert ihn dann vor der Klasse.**
Pracujcie w parach. Napiszcie w zeszycie dialog w języku niemieckim na podstawie podanych informacji w języku polskim i zaprezentujcie go w klasie.

- ▶ Witasz się z koleżanką i pytasz ją, dokąd idzie.
- ■ Koleżanka wita się z tobą i mówi, że idzie na basen.
- ▶ Pytasz koleżankę, czy trenuje pływanie.
- ■ Koleżanka potwierdza.
- ▶ Pytasz koleżankę, jak często trenuje.
- ■ Koleżanka mówi, że trenuje trzy razy w tygodniu i że chciałaby być najlepsza. Potem pyta ciebie, czy uprawiasz sport.
- ▶ Odpowiadasz, że grasz w piłkę ręczną i że biegasz.
- ■ Koleżanka pyta cię, jak często.
- ▶ Odpowiadasz, że w piłkę ręczną grasz raz w tygodniu, a biegasz codziennie.
- ■ Koleżanka dziwi się, że codziennie.
- ▶ Potwierdzasz i mówisz, że sprawia to przyjemność.

Textecke EXTRA!

Ein richtiger Sportfan

Martin interessiert sich für Sport. Er ist ein Fußball-, Basketball- und Volleyballfan. Er mag auch Leichtathletik. Er treibt selbst Sport im Verein. Er trainiert sechsmal in der Woche Schwimmen. Martin interessiert sich auch für Skispringen. Er hat viele Lieblingssportler. Er mag Gregor Schlierenzauer. Gregor Schlierenzauer kommt aus Österreich und ist Skispringer. Martins Lieblingsfußballspieler heißt Robert Lewandowski. Er kommt aus Polen, aber er spielt beim FC Bayern München. Martins Lieblingsbasketballspieler heißt Marcin Gortat. Er kommt auch aus Polen und ist ein großer Sportstar. Martin und sein Vater sehen auch gern Sport im Fernsehen.

1 **Lies den Text und schreibe die Themen des Textteils in der Reihenfolge ins Heft, in der sie vorkommen.**
Przeczytaj tekst i napisz w zeszycie tematy fragmentów tekstu w kolejności, w której one występują.

A. Sport im Fernsehen • B. Lieblingssportler • C. Lieblingssportarten • D. Hobby • E. Training

2 **Beschreibe mündlich die Sportler anhand der angegebenen Informationen. Berichte dann über deine Lieblingssportler.**
Opisz ustnie sportowców na podstawie podanych informacji. Następnie opowiedz o swoich ulubionych sportowcach.

Neymar – Fußballspieler – Brasilien – Paris Saint-Germain
Mario Götze – Fußballspieler – Deutschland – Borussia Dortmund
Serena Williams – Tennisspielerin – USA
Kamil Stoch – Skispringer – Polen

3 **Erstelle im Heft eine Mindmap zum Thema „Sport“ und berichte anhand des Materials über deine sportlichen Aktivitäten.**
Przygotuj w zeszycie mapę myśli na temat sportu i na podstawie tego materiału opowiedz o swoich aktywnościach sportowych.

Aktivwörterbuch

Dyscypliny sportowe

das Aikido aikido
der Basketball koszykówka
das Boxen boks
der Fußball piłka nożna
das Gehen chód sportowy
der Handball piłka ręczna
der Hochsprung skok wzwyż
das Hockey hokej
das Judo judo; **Judo machen** uprawiać judo
das Karate karate
der 100-m-Lauf bieg na 100 metrów
das Laufen biegi
der Marathon maraton
das Schwimmen pływanie
Ski alpin narciarstwo alpejskie
das Skispringen skoki narciarskie
die Sportart dyscyplina sportowa;
die Sportarten dyscypliny sportowe
das Tennis tenis
der Volleyball siatkówka
der Weitsprung skok w dal

Ulubione dyscypliny sportowe / Zajęcia sportowe

das Aerobic aerobik;
Aerobic machen uprawiać aerobik
boxen boksować
hochspringen skakać wzwyż
inlineskaten jeździć na rolkach
laufen biegać
die Lieblingssportart ulubiona dyscyplina sportowa;
die Lieblingssportarten ulubione dyscypliny sportowe
Marathon laufen biegać maraton;
der Marathonläufer maratończyk;
die Marathonläufer maratończycy
schwimmen pływać
Ski fahren jeździć na nartach
spielen grać;
Was spielst du gern? W co chętnie grasz?
Sport machen = **Sport treiben** uprawiać sport;
Machst / Treibst du gern Sport?
Uprawiasz chętnie sport?
springen skakać
das Training trening
trainieren trenować
treiben uprawiać;
Sport treiben uprawiać sport
weitspringen skakać w dal
Er läuft schneller als sein Freund.
On biega szybciej niż jego przyjaciel.
Er läuft so schnell wie sein Freund.
On biega tak szybko jak jego przyjaciel.
Er läuft am schnellsten von allen Jungen.
On biega najszybciej ze wszystkich chłopców.
Ich möchte der Beste / die Beste sein.
Chciał(a)bym być najlepszy(-sza).

Miejsca uprawiania sportu

in der Sporthalle w hali sportowej
im Stadion na stadionie
im Sportunterricht na lekcji wychowania fizycznego
auf dem Tennisplatz na korcie tenisowym
im Verein w klubie
wie oft? jak często?
einmal / zweimal / sechsmal in der Woche
raz / dwa razy / sześć razy w tygodniu
regelmäßig regularnie
täglich codziennie

Sprzęt sportowy

der **Badeanzug** strój kąpielowy
die **Badehose** szorty kąpielowe
der **Ball** piłka; die **Bälle** piłki
der **Boxhandschuh** rękawica bokserska;
die **Boxhandschuhe** rękawice bokserskie
brauchen potrzebować;
brauchen für (+Akk.) potrzebować do
Ich brauche fürs Hockey einen Puck. Do gry w hokeja potrzebuję krążka.
der **Hockeyschläger** kij do hokeja
der **Puck** krążek do hokeja
der **Schlittschuh** łyżwa; die Schlittschuhe łyżwy
die **Schwimmbrille** okulary pływackie
die **Sonnenbrille** okulary przeciwsłoneczne
die **Sportkleidung** strój sportowy
der **Sportschuh** but sportowy;
die **Sportschuhe** buty sportowe
der **Tennisschläger** rakieta do tenisa

Inne wyrażenia

Aber das macht Spaß!
Ale to sprawia przyjemność!
der **Blauwal** płetwal błękitny
der **Fußballspieler** piłkarz
hoch wysoki, wysoko
jung młody, młodo
das **Landtier** zwierzę lądowe;
das schnellste Landtier der Welt najszybsze zwierzę lądowe świata
der **Lieblingssportler** ulubiony sportowiec
schnell szybki, szybko
der **Schulsport** sport uprawiany w szkole
schwer ciężki, ciężko
die **Stadt** miasto
das **Tier** zwierzę
der **Turm** wieża
viel dużo
weit daleki, daleko
der **Weltrekord** światowy rekord;
die **Weltrekorde** światowe rekordy

Grammatik FIT

1 Czasowniki modalne

W języku niemieckim występuje sześć czasowników modalnych. Czasowniki modalne mają w 1. i 3. os. liczby pojedynczej taką samą formę, np.: **ich kann, er / sie / es kann**. Liczba mnoga czasowników modalnych jest regularna, tzn. do regularnego tematu dodajemy właściwą końcówkę, np.: **wir können**, **ihr könnt**, **sie / Sie können**.

	dürfen – móc, mieć pozwolenie	**können** – móc, umieć, potrafić	**mögen** – lubić	**müssen** – musieć	**sollen** – mieć powinność	**wollen** – chcieć
ich	**darf!**	**kann!**	**mag!**	**muss!**	**soll!**	**will!**
du	darfst	kannst	magst	musst	sollst	willst
er / sie / es	**darf!**	**kann!**	**mag!**	**muss!**	**soll!**	**will!**
wir	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ihr	dürft	könnt	mögt	müsst	sollt	wollt
sie / Sie	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen

Czasowniki modalne występują w zdaniu samodzielnie, np.: **Ich mag Fußball.** (Lubię piłkę nożną)., lub z innym czasownikiem, który stoi wówczas na końcu zdania w bezokoliczniku, np.: **Er kann gut schwimmen.** (On potrafi dobrze pływać). W zdaniu pytającym czasownik modalny stoi na pierwszym lub drugim miejscu, np.: **Mögt ihr Sport? Kannst du schnell laufen? Was kannst du gut machen?**
Podmiot stoi zawsze obok czasownika modalnego.
Bardzo często zamiast czasownika **wollen** używana jest forma trybu przypuszczającego czasownika **mögen** – **möchte...**, np.: **Wir möchten München besichtigen.** (Chcielibyśmy zwiedzić Monachium).

2 Stopniowanie przymiotników i przysłówków

W języku niemieckim przymiotnik/przysłówek otrzymuje w stopniu wyższym końcówkę **-er**, a w stopniu najwyższym przyimek **am** i końcówkę **-(e)sten**. Przymiotnik w stopniu najwyższym pełniący funkcję przydawki po rodzajnikach **der**, **die**, **das** otrzymuje końcówkę **-(e)ste**, np.: **das schwerste Tier**.

2 (A) Stopniowanie regularne			
Stopień równy	**Stopień wyższy**	**Stopień najwyższy**	**Stopień najwyższy**
klein	kleiner	am kleinsten	der / die / das kleinste
schwer	schwerer	am schwersten	der / die / das schwerste
schnell	schneller	am schnellsten	der / die / das schnellste
weit	weiter	am weitesten	der / die / das weiteste

W przymiotnikach/przysłówkach jednosylabowych z samogłoską tematyczną **a**, **o**, **u** pojawia się w stopniu wyższym i najwyższym przegłos: **a** → **ä**, **o** → **ö**, **u** → **ü**.

2 (B) Stopniowanie ze zmianą samogłoski tematycznej			
Stopień równy	**Stopień wyższy**	**Stopień najwyższy**	**Stopień najwyższy**
alt	älter	am ältesten	der / die / das älteste
groß	größer	am größten	der / die / das größte
jung	jünger	am jüngsten	der / die / das jüngste

Niewielka grupa przymiotników/przysłówków stopniuje się nieregularnie.

2 (C) Stopniowanie nieregularne			
Stopień równy	**Stopień wyższy**	**Stopień najwyższy**	**Stopień najwyższy**
gern	lieber	am liebsten	der / die / das liebste
gut	besser	am besten	der / die / das beste
hoch	höher	am höchsten	der / die / das höchste
viel	mehr	am meisten	der / die / das meiste

3 Zdania porównawcze

W języku niemieckim w zdaniach porównawczych stosujemy spójniki ... **als** ... (niż), **so** ... **wie** ... (tak... jak...), **genauso** ... **wie** ... (dokładnie tak... jak...), np.:
Mein Bruder ist **jünger als** ich. (Mój brat jest **młodszy ode** mnie).
Er läuft **so schnell wie** sein Freund. (On biega **tak szybko jak** jego przyjaciel).
Wir sind **genauso alt wie** ihr. (My mamy **dokładnie tyle** lat **co** wy).
W zdaniach porównawczych, gdzie przymiotnik/przysłówek użyty jest w stopniu najwyższym, stosujemy przyimek **von**, np.:
Er läuft **am schnellsten von allen** Jungen. (On biega **najszybciej ze wszystkich** chłopców).

4 Liczebniki główne do miliona

Liczebniki główne od 100 do 999 tworzymy przez dodanie słowa **-hundert** do cyfry oznaczającej ilość setek i zapisujemy je jednym słowem, np.:
100 – (**ein**)**hundert**, **2**00 – **zwei**<u>**hundert**</u>, **3**00 – **drei**<u>**hundert**</u>, **4**23 – **vier**<u>**hundert**</u>dreiundzwanzig.
W podobny sposób tworzymy liczebniki główne od 1 000 do 999 000, dodając do cyfry oznaczającej ilość tysięcy słowo **-tausend**, np.:
1 000 – (**ein**)<u>**tausend**</u>, **3** 000 – **drei**<u>**tausend**</u>, **11** 000 – **elf**<u>**tausend**</u>,
32 240 – **zweiunddreißig**<u>**tausend**</u>zweihundertvierzig,
322 224 – **dreihundertzweiundzwanzig**<u>**tausend**</u>zweihundertvierundzwanzig.
1 000 000 – (**eine**) Million

Vor der **Klassenarbeit!**

1 **Powtarzam słownictwo i wyrażenia.**
→ Aktivwörterbuch (s. 118–119)

- ✔ nazwy dyscyplin sportowych
- ✔ ulubione dyscypliny sportowe
- ✔ porównywanie osiągnięć sportowych
- ✔ miejsca oraz częstotliwość uprawiania sportu
- ✔ sprzęt sportowy
- ✔ rekordy świata
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: sportowcy z krajów niemieckojęzycznych oraz dyscypliny sportowe, które uprawiają, atrakcje turystyczne Monachium

2 **Powtarzam wiadomości gramatyczne.**
→ Grammatik FIT (s. 120–121)

- ✔ czasowniki modalne
- ✔ stopniowanie przymiotników oraz przysłówków
- ✔ zdania porównawcze
- ✔ liczebniki do miliona

K6

Natur, Wetter und Sommerferien in Deutschland

W rozdziale 6. nauczę się:

- nazywać miesiące i pory roku
- nazywać i opisywać elementy krajobrazu
- opisywać pogodę
- nazywać zwierzęta domowe oraz żyjące w zoo
- opisywać zwierzęta domowe oraz żyjące w zoo
- opowiadać o planach wakacyjnych
- pisać pocztówkę z wakacji
- stosować w wypowiedziach zaimek nieosobowy *es*
- odmieniać czasownik *werden*
- tworzyć liczebniki porządkowe
- podawać datę
- tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego
- tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

oraz poznam:

- niezwykłe psy z krajów niemieckiego obszaru językowego
- atrakcje turystyczne Bawarii.

L1 Monate und Jahreszeiten

55 **1** **Schreibe die Monate in der richtigen Reihenfolge ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Napisz w zeszycie nazwy miesięcy we właściwej kolejności. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. September • B. Oktober • C. November • D. Dezember • E. Mai • F. Juni • G. Juli • H. August • I. Januar • J. Februar • K. März • L. April

56 **2** **Ergänze mündlich die richtigen Namen der Monate und schreibe sie ins Heft. Hör dann zu und sprich nach.**
Uzupełnij ustnie właściwe nazwy miesięcy i napisz je w zeszycie. Następnie posłuchaj i powtórz.

1. **der Frühling:** März, ... , Mai
2. **der Sommer:** ... , Juli, August
3. **der Herbst:** ... , Oktober, ...
4. **der Winter:** Dezember, Januar, ...

3 **Sag, was zusammenpasst.**
Powiedz, co do siebie pasuje.

1. **Im** September	A. haben die Schüler Winterferien.
2. **Im** Juli und **im** August	B. beginnt das Schuljahr.
3. **Im** Winter	C. haben die Schüler Sommerferien.
4. **Im** März	D. beginnt im Juni.
5. Der Sommer	E. beginnt der Frühling.

Schlittschuh laufen – jeździć na łyżwach
in der Sonne liegen – leżeć na słońcu
segeln – żeglować
in den Bergen wandern – wędrować po górach

4 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

A. Ski fahren • B. surfen • C. in der Sonne liegen • D. Schlittschuh laufen • E. schwimmen • F. segeln • G. in den Bergen wandern • H. Eishockey spielen

1. ▶ Was kann man im Sommer machen?
   ■ Im Sommer kann man ... .
2. ▶ Was kann man im Winter machen?
   ■ Im Winter kann man ... .

57 **5** **Hör zu und sprich nach. Finde dann heraus, wie die Wörter auf Polnisch heißen.**
Posłuchaj i powtórz. Następnie znajdź polskie tłumaczenia tych wyrazów.

die Bäume

die Blumen

die Sonne

der Himmel

die Vögel

A. słońce • B. drzewa • C. ptaki • D. kwiaty • E. niebo

6 **Ergänze den Text mit den Wörtern aus Aufgabe 5 und schreibe ihn ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Uzupełnij tekst wyrazami z zadania 5. i napisz go w zeszycie. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

Der Frühling ist sehr schön. Die Sonne scheint. **Es wird** warm. ... ist blau.
... **werden** bunt. ... **werden** grün. ... kommen zurück.

Die Sonne scheint. – Świeci słońce.
warm – ciepło

G

werden – stawać się, zostawać

	lp.	lm.
	ich werde	wir werden
	du **wirst**	ihr werdet
	er / sie / es **wird**	sie / Sie werden

Czasownik *werden* oznacza także osiągnięcie wieku.

Im August **werde** ich 14 Jahre alt. (W sierpniu skończę 14 lat).

7 **Finde in der Wortschlange die Formen von „werden“ und ergänze damit die Sätze. Schreibe die Sätze ins Heft.**
Znajdź w wężu wyrazowym formy czasownika „werden” i uzupełnij nimi zdania. Napisz zdania w zeszycie.

WIRDJAHRESZEITENWERDETSOMMERWIRSTWINTERWIRDHERBSTWERDEFRÜHLINGWERDEN

1. Wie alt ... du im Februar? – Ich ... 15 Jahre alt.
2. Wie alt ... ihr im März? – Wir ... 16 Jahre alt.
3. ... es im Herbst warm? – Nein, es ... im Herbst kalt.

8 **Lies die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „werden“.**
Przeczytaj zdania z właściwymi formami czasownika „werden”.

1. Wie alt **werden** / **wird** die Kinder im Juli? – Sie **werden** / **werdet** 16 Jahre alt.
2. **Werdet** / **Wird** Peter im August 11 Jahre alt? – Nein, er **wird** / **werdet** 12.
3. **Werden** / **Wird** die Blumen bunt? – Ja, sie **wird** / **werden** bunt.
4. **Wird** / **Wirst** es im Winter kalt? – Ja, es **wird** / **werde** im Winter kalt.

9 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj zdania z właściwymi informacjami.

Auf dem Foto ist **ein Junge** / **ein Mädchen**. Es ist **Sommer** / **Herbst**. **Der Himmel** / **Die Sonne** ist blau.

58 **10** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 151.**
Przejdź na stronę 151 i ćwicz wymowę.

- ✔ Znam nazwy miesięcy i pór roku.
- ✔ Potrafię zastosować w wypowiedziach czasownik *werden*.

L2 Wie ist das Wetter?

59 **1** **Das Wetter. Hör zu und sprich nach.**
Pogoda. Posłuchaj i powtórz.

						
Es ist	sonnig	kalt	warm	heiß	frostig	windig

				
Es regnet.	Die Sonne scheint.	**Es** schneit.	**Es** donnert.	**Es** blitzt.

2 **Wie ist das Wetter im Sommer und im Winter? Schreibe die Sätze ins Heft. Verwende dabei die Informationen aus Aufgabe 1. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Jaka jest pogoda latem, a jaka zimą? Napisz zdania w zeszycie. Wykorzystaj przy tym informacje z zadania 1. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Im Sommer ist es warm. Es ist ... . 2. Im Winter ist es kalt. Es ist ... .

G

Zaimek nieosobowy *es*

W języku niemieckim przy opisywaniu pogody stosujemy często zaimek nieosobowy *es*, który pełni funkcję podmiotu w zdaniu. W zdaniu oznajmującym stoi on na pierwszym lub na trzecim miejscu.

Es ist warm. (Jest ciepło).

Es regnet. (Pada deszcz).

Heute ist es kalt. (Dzisiaj jest zimno).

Am Morgen donnert es. (Rano grzmi).

60 **3** **Hör dir die Wettervorhersage an und ergänze mündlich die Lücken mit den richtigen Wörtern. Drei Wörter passen nicht.**
Posłuchaj prognozy pogody i uzupełnij ustnie luki właściwymi wyrazami. Trzy wyrazy zostały podane dodatkowo.

A. sechs • B. Montag • C. sieben • D. Mittwoch • E. sonnig • F. schneit • G. frostig

Wettervorhersage:
1. Wie ist das Wetter am ... ?
2. Es ... und es ist ... .
3. Es sind minus ... Grad.

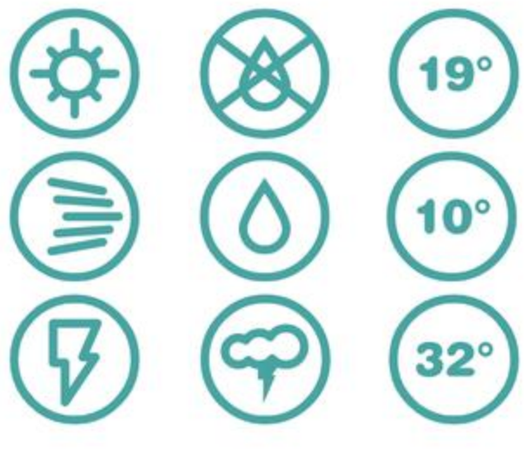
60 **4** **Hör dir die Wettervorhersage noch einmal an und sag, welche Informationen richtig sind. Beantworte dann die Frage.**
Połuchaj prognozy pogody jeszcze raz i powiedz, które informacje są zgodne z jej treścią. Następnie odpowiedz na pytanie.

1. Es ist nicht kalt.
2. Die Sonne scheint.
3. Am Mittwoch ist es frostig.
4. Es sind plus sechs Grad.

Ist es Winter oder Sommer? – Ich denke, es ist ... .

5 **Schreibe die Wettervorhersage ins Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**
Napisz w zeszycie prognozę pogody. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. Wie ist das Wetter am Dienstag?
2. Wie ist das Wetter am Donnerstag?
3. Wie ist das Wetter am Freitag?

6 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

▶ Am Montag wird es heiß. Was willst du machen?
■ Ich will in der Sonne liegen.

1. ▶ am Vormittag / frostig
   ■ Ski fahren
2. ▶ am Samstag / kalt
   ■ Schlittschuh laufen
3. ▶ am Mittwoch / sonnig
   ■ in den Bergen wandern
4. ▶ am Wochenende / warm
   ■ schwimmen und segeln

7 **Beschreibe mündlich das Foto. Wähle A oder B.**
Opisz ustnie zdjęcie. Wybierz A lub B.

Auf dem Bild ist eine 1. ... . Sie ist im 2. ... .
Es ist 3. ... und 4. ... . Es 5. ... .

1.	A. Mann	B. Frau	4.	A. windig	B. sonnig
2.	A. Park	B. Sportplatz	5.	A. regnet	B. schneit
3.	A. heiß	B. kalt			

8 **Formuliere im Heft einen Blogeintrag zum Thema „Meine Lieblingsjahreszeit“.**
Sformułuj w zeszycie wpis na blog na temat „Moja ulubiona pora roku”.

Meine Lieblingsjahreszeit ist der ... . Im ... ist das Wetter schön / gut / ... . Es ist heiß / warm / kalt / frostig / ... . Es regnet. / Es regnet nicht. / Es schneit. / Die Sonne scheint. / ... Ich kann schwimmen / spazieren gehen / Rad fahren / Ski fahren / ... .

61 **9** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 151.**
Przejdź na stronę 151 i ćwicz wymowę.

✔ Potrafię powiedzieć, jaka jest pogoda.
✔ Umiem opisać pogodę na podstawie zdjęcia.

L3 Heute ist der vierte Juni

1 **Kardinalzahlen und Ordinalzahlen. Ergänze mündlich die fehlenden Zahlen. Lies dann die Grammatikregel unten und ergänze sie. Schreibe die Lösung ins Heft.**
Liczebniki główne i porządkowe. Uzupełnij ustnie brakujące liczebniki. Następnie przeczytaj i uzupełnij regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Rozwiązanie napisz w zeszycie.

1. eins – der erste / am ersten!
2. ... – der zweite / am zweiten
3. drei – der dritte / am dritten!
4. ... – der vierte / am vierten
5. fünf – der ... / am ...
6. sechs – der ... / am ...
7. sieben – der siebte / am siebten!
8. acht – der achte / am achten!
9. neun – der ... / am ...
10. zehn – der ... / am ...
11. elf – der ... / am ...
12. ... – der zwölfte / am ...
13. dreizehn – der dreizehnte / am ...
20. zwanzig – der zwanzigste / am zwanzigsten

G

Liczebniki porządkowe do 19 mają końcówkę ... , a po przyimku *am* ... . Nieregularnie tworzymy liczebniki porządkowe od liczebników głównych: ... , ... , ... , ... Natomiast **liczebniki porządkowe od 20** mają końcówkę ... , a po przyimku *am* ... .

2 **Schreibe die Sätze mit den Ordinalzahlen ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Napisz w z zeszycie zdania z liczebnikami porządkowymi. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Heute ist **der** *dritte* November.
   Wir haben **am** *dritten* November frei.

2. Heute ist **der** ... September. Wir gehen **am** ... September ins Kino.

3. Morgen ist **der** ... April. Ich fahre **am** ... April nach Berlin.

4. Übermorgen ist **der** ... August.
   Sie kommen **am** ... August nach Hause.

G

Liczebniki porządkowe służą do określania daty/terminu, np.:

Der Wievielte ist heute? – Heute ist **der zweite** Dezember.
Wann treffen wir uns? – **Am zweiten** Dezember.

62 **3** **Wähle die richtigen Ordinalzahlen. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Wybierz właściwe liczebniki porządkowe. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

1. Heute ist der • A. **erste** • B. **ersten** Juni. Morgen ist der • C. **zweite** • D. **zweiten** Juni. Am • E. **zweite** • F. **zweiten** Juni fahre ich nach Hamburg. Übermorgen ist der • G. **dritte** • H. **dritten** Juni. Ich komme am • I. **dritte** • J. **dritten** Juni nach Hause zurück.
2. Heute ist der • A. **dreiundzwanzigsten** • B. **dreiundzwanzigste** Mai. Morgen ist der • C. **vierundzwanzigste** • D. **vierundzwanzigsten** Mai. Ich besuche am • E. **vierundzwanzigste** • F. **vierundzwanzigsten** Mai meine Freundin in Warschau. Am • G. **fünfundzwanzigsten** • H. **fünfundzwanzigste** Mai gehen wir in ein Konzert.

4 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie. Następnie przeczytajcie regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

▶ **Wann** ist dein Freund geboren?
■ Mein Freund ist **am sechzehnten Februar** geboren. (16.02.)

1.	▶ deine Freundin	■ 21.09.
2.	▶ dein Lehrer	■ 30.10.
3.	▶ deine Cousine	■ 28.12.
4.	▶ deine Klassenlehrerin	■ 07.03.

G

W języku niemieckim po każdym liczebniku porządkowym zapisywanym cyfrą stawiamy kropkę, np.:
Heute ist **der 05.12.** Heute ist **der fünfte Dezember**.
Ich bin **am 04.12.** geboren. Ich bin **am vierten Dezember** geboren.

5 **„Am“ oder „im“? Schreibe die Sätze ins Heft.**
„Am” czy „im”? Napisz zdania w zeszycie.

1. Das Schuljahr beginnt ... ersten September.
2. ... Herbst haben sie keine Ferien.
3. Wir fahren ... April nach Österreich.
4. Er steht ... Montag um 6 Uhr auf.
5. ... Vormittag wandern wir in den Bergen.
6. Meine Mutter liegt ... Sommer gern in der Sonne.

6 **Übersetze mündlich die Satzteile ins Deutsche.**
Przetłumacz ustnie fragmenty zdań na język niemiecki.

1. Heute ... . (*jest 15 października*)
2. Ich ... . (*urodziłem się 27 kwietnia*)
3. Wir gehen oft ... ins Schwimmbad. (*w zimie*)
4. Sie fährt ... nach Berlin. (*8 czerwca*)
5. Meine Freundin läuft ... Schlittschuh. (*w styczniu i lutym*)
6. Morgen ... . (*jest 1 lipca*)

7 **Wer ist wann geboren? Sammle die Informationen in deiner Familie und schreibe die Sätze ins Heft.**
Kto się kiedy urodził? Zbierz informacje w swojej rodzinie i napisz zdania w zeszycie.

Meine Mutter ist am ... geboren. Mein Vater ist ... .
Meine Schwester ... . Mein Bruder ... . Meine Oma ... .
Mein Opa ... . Meine Tante ... . Mein Onkel ... .

- ✔ Potrafię tworzyć liczebniki porządkowe.
- ✔ Umiem podać datę urodzenia swoją oraz innych osób.

L4 Tiere zu Hause

1 **Übersetze mündlich die unterstrichenen Substantive ins Polnische. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.**
Przetłumacz ustnie podkreślone rzeczowniki na język polski. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

28.01. **Julia**	Hi, habt ihr ein Haustier? Ich habe zwei Kaninchen. Meine Tiere sind schwarz-weiß. Sie heißen Stups **und** Fibi. Sie fressen gern Karotten, **aber** sie mögen auch Salat.
30.01. **Linda**	Ich habe viele Fische. Sie sind bunt **und** schwimmen nicht im See, **sondern** im Aquarium. Ich habe viel Arbeit, **denn** ich putze das Aquarium.
25.02. **Nikola**	Ich habe ein Kaninchen und ein Meerschweinchen. Sie sind klein. Meine Schwester hat einen Papagei. Er heißt Erik **und** kann sprechen. Ich möchte einen Hund **oder** eine Katze haben.

2 **Lies die Texte in Aufgabe 1 und ordne mündlich den Personen die richtigen Informationen zu.**
Przeczytaj teksty w zadaniu 1. i przyporządkuj ustnie osobom właściwe informacje.

1. Julia
2. Linda
3. Nikola

A. Ihre Haustiere sind klein.
B. Ihre Haustiere fressen Gemüse.
C. Ihre Haustiere schwimmen.

3 **Lies die Texte in Aufgabe 1 noch einmal und sag, was zusammenpasst. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj teksty w zadaniu 1. jeszcze raz i powiedz, co do siebie pasuje. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Die Kaninchen fressen gern Karotten,
2. Linda hat viel Arbeit,
3. Der Papagei heißt Erik
4. Nikola möchte einen Hund
5. Nikola hat ein Kaninchen
6. Die Fische sind bunt
7. Die Fische schwimmen nicht im See,

A. **sondern** im Aquarium.
B. **denn** sie putzt das Aquarium.
C. **und** kann sprechen.
D. **aber** sie mögen auch Salat.
E. **oder** eine Katze haben.
F. **und** schwimmen im Aquarium.
G. **und** ein Meerschweinchen.

G

Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego

aber (ale)
denn (bo, ponieważ)
oder (albo, lub)
sondern (lecz)
und (i, a)

Wymienione spójniki wymagają użycia szyku prostego. Oznacza to, że po nich podmiot występuje na pierwszym miejscu, a orzeczenie na drugim.

Ich esse Pizza, **denn** ich bin hungrig.

Po spójnikach **und** i **oder** można pominąć podmiot, jeżeli jest taki sam jak w pierwszym zdaniu.

Wir essen Hamburger **und** (wir) trinken Cola.

Przed spójnikami **aber**, **denn**, **sondern** zawsze występuje przecinek.

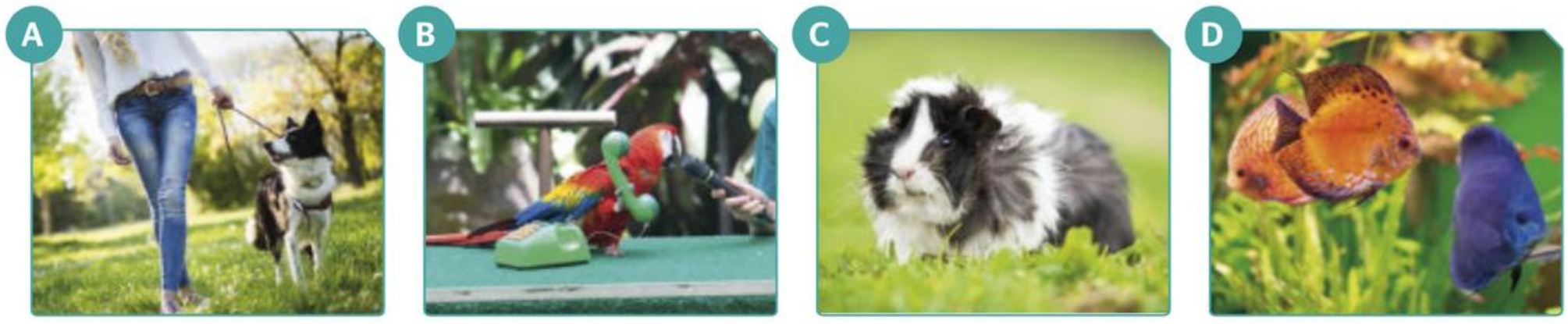
4 **Beende die Sätze und schreibe sie ins Heft.**
Dokończ zdania i napisz je w zeszycie.

1. Ich möchte ein Haustier haben, **aber** ... — mein Haus / zu klein / ist /.
2. Er kauft täglich Gemüse, **denn** ... — sein Kaninchen / gern / Karotten / frisst /.
3. Wir führen den Hund aus **oder** ... — wir / im Park / laufen /.
4. Der Papagei ist bunt **und** ... — er / sprechen / kann /.
5. Mein Hund schläft nicht zu Hause, **sondern** ... — er / im Garten / läuft /.
6. Ich habe keine Zeit, **denn** ... — ich / das Aquarium / putzen / muss /.

5 **Lies die Sätze mit den richtigen Konjunktionen.**
Przeczytaj zdania z właściwymi spójnikami.

1. Meine Kaninchen fressen gern Karotten **und** / **denn** Salat.
2. Ich habe viel Arbeit, **denn** / **oder** ich putze das Aquarium.
3. Wir möchten einen Hund **sondern** / **oder** eine Katze haben.
4. Meine Schwester möchte in den Zoo gehen, **aber** / **und** sie muss Mathe lernen.

6 **Lies die Rätsel und beantworte mündlich die Fragen. Zeige das richtige Foto. Ein Foto passt nicht.**
Przeczytaj zagadki i odpowiedz ustnie na pytania. Wskaż właściwe zdjęcie. Jedno zdjęcie nie pasuje do żadnej zagadki.

1. Mein Tier ist bunt. Es kann sprechen und fliegen. Es lebt zu Hause oder in der freien Natur. Wie heißt das Tier?
2. Meine Tiere sind ruhig. Sie sind bunt und klein. Sie können sehr gut schwimmen. Zu Hause leben sie im Aquarium. Wie heißen die Tiere?
3. Mein Tier ist schwarz-weiß. Es frisst gern Fleisch. Es kann schnell laufen und auch sehr gut schwimmen. Ich habe mehr Pflichten zu Hause, denn ich muss mein Tier dreimal täglich ausführen. Wie heißt das Tier?

Das Tier heißt ... . / Die Tiere heißen ... .

in der freien Natur leben – żyć na wolności
mehr Pflichten haben – mieć więcej obowiązków

7 **Formuliere im Heft einen Internetforum wie in Aufgabe 1. Berücksichtige dabei die angegebenen Fragen.**
Sformułuj w zeszycie wpis na forum internetowym jak w zadaniu 1. Uwzględnij przy tym podane pytania.

Wie heißt dein Haustier? – Mein Haustier heißt ... .
Wie ist dein Haustier? – Es ist klein / groß / bunt / ... .
Was frisst dein Haustier gern? – Es frisst gern Gemüse / ... , aber es mag auch ... .
Warum magst du dein Haustier? – Ich mag mein Haustier, denn es ist ... / es kann ... .

- ✔ Znam nazwy zwierząt domowych.
- ✔ Potrafię opisać zwierzę domowe.

L5 Das Hundeleben ist interessant!

63 **1** **Hör den Text und lies ihn mit. Sag welche Informationen richtig sind.**
Wysłuchaj nagrania i przeczytaj tekst. Powiedz, które informacje są zgodne z jego treścią.

Diese Hunde leben in Deutschland, Österreich und in der Schweiz. Ihr Leben ist interessant.

Punkt ist ein Dalmatiner und wohnt in Hamburg. Er geht täglich mit Lucas in den Park. Sie laufen schnell, **dann** spielen sie Ball.

Tom ist ein Bernhardiner. Er kommt aus der Schweiz und ist ein Rettungshund. Es gibt oft Lawinen, **deshalb** sucht er Skifahrer und Snowboarder im Schnee. Er rettet das Leben von Touristen, **sonst** können sie sterben.

Rex ist ein Schäferhund und wohnt in Wien. Er ist der Star in der Fernsehserie „Kommissar Rex". Rex ist ein Hund, **trotzdem** hilft er Alexander Brandtner. Alexander ist ein Kommissar.

der Dalmatiner – dalmatyńczyk
der Bernhardiner – bernardyn
der Rettungshund – pies ratownik
suchen – szukać
retten – ratować
sterben – umierać
der Schäferhund – owczarek alzacki (niemiecki)
der Star in der Fernsehserie – gwiazda w serialu telewizyjnym

1. Punkt jest spanielem, który codziennie chodzi z Lucasem do parku.
2. Rex gra w serialu telewizyjnym i pomaga policji.
3. Tom wozi na saniach narciarzy i snowboardzistów.
4. Tom jest psem ratownikiem i odnajduje turystów w lawinach.
5. Rex jest zwyczajnym psem z Wiednia.

2 **Lies den Text in Aufgabe 1 noch einmal und sag, was zusammenpasst. Lies dann die Grammatikregel unten.**
Przeczytaj tekst w zadaniu 1. jeszcze raz i powiedz, co do siebie pasuje. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Punkt und Lucas laufen,
2. Es gibt Lawinen,
3. Tom rettet das Leben von Menschen,
4. Rex ist ein Hund,

A. **sonst** können sie sterben.
B. **dann** spielen sie Ball.
C. **trotzdem** hilft er Kommissar Brandtner.
D. **deshalb** sucht Tom Touristen im Schnee.

G

Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

dann (potem, następnie)
deshalb / **darum** (dlatego)
sonst (w przeciwnym razie)
trotzdem (mimo to)

Wymienione spójniki wymagają użycia szyku przestawnego. Oznacza to, że orzeczenie występuje zaraz po spójniku, a podmiot stoi za orzeczeniem na drugim miejscu.

Wir gehen ins Kino, **dann** fahren wir nach Hause.

Przed spójnikami wymagającymi użycia szyku przestawnego zawsze występuje przecinek.

3 **Lies den Text in Aufgabe 1 noch einmal und beantworte die Fragen. Notiere die Antworten im Heft.**
Przeczytaj tekst w zadaniu 1. jeszcze raz i odpowiedz na pytania. Odpowiedzi zanotuj w zeszycie.

1. Wo wohnt Punkt?
2. Woher kommt Tom?
3. Wo wohnt Rex?
4. Wie heißt die Fernsehserie?

4 **Lies die Sätze mit den richtigen Konjunktionen.**
Przeczytaj zdania z właściwymi spójnikami.

1. Der Hund läuft im Park, **sonst** / **dann** spielt er Ball.
2. Wir müssen den Hund ausführen, **trotzdem** / **deshalb** spielen wir am Computer.
3. Sie lernt Englisch, **sonst** / **deshalb** kann sie nicht Englisch sprechen.
4. Er hat morgen einen Test, **trotzdem** / **deshalb** lernt er viel.

5 **Verbinde die Sätze mit den angegebenen Konjunktionen und schreibe sie ins Heft.**
Połącz zdania podanymi spójnikami i napisz je w zeszycie.

1. Wir putzen das Aquarium. Wir lesen Bücher. (dann)
2. Es regnet heute. Ich fahre Rad. (trotzdem)
3. Peter kauft Gemüse. Sein Kaninchen frisst gern Karotten. (denn)
4. Mein Bruder mag Tiere. Er geht in den Zoo. (deshalb)
5. Ich möchte Katrin besuchen. Ich muss meinen Hund ausführen. (aber)

6 **Beende mündlich die Sätze.**
Dokończ ustnie zdania.

1. Mein Hund schwimmt gut und
   A. läuft schnell.
   B. läuft er schnell.
2. Angela hat morgen einen Test, trotzdem
   A. sie spielt mit Rex.
   B. spielt sie mit Rex.
3. Die Kinder gehen in den Zoo, denn
   A. sie mögen Tiere.
   B. mögen sie Tiere.
4. Katrin liegt in der Sonne, dann
   A. isst zu Mittag.
   B. isst sie zu Mittag.
5. Es ist kalt, trotzdem
   A. wir möchten wandern.
   B. möchten wir wandern.
6. Wir müssen lernen, sonst
   A. bekommen wir schlechte Noten.
   B. wir bekommen schlechte Noten.

7 **Übersetze mündlich die Sätze in Aufgabe 6 ins Polnische.**
Przetłumacz ustnie zdania w zadaniu 6. na język polski.

8 **Was hast du über die Hunde in Aufgabe 1 erfahren? Berichte.**
Opowiedz, czego dowiedziałeś/dowiedziałaś się o psach w zadaniu 1.

Punkt ist ein ... . Er kommt aus ... und wohnt in ... . Er geht mit ... in ... .
Tom ist ein ... . Er kommt aus ... . Er ist ein ... . Tom sucht ... . Er rettet ... .
Rex ist ein ... . Er kommt aus ... und wohnt in ... . Er ist der Star in ... . Rex hilft ... .

✔ Znam nazwy wybranych ras psów.
✔ Potrafię tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego.

L6 Ferien in Bayern und anderswo

64 **1** **Lies die Postkarte und ergänze sie mündlich mit den richtigen Wörtern. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Przeczytaj pocztówkę i uzupełnij ją ustnie właściwymi wyrazami. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. wandern • B. alt • C. fahren • D. besichtigen • E. machst • F. warm

München, den 27. Juli 2020

POSTCARD

Liebe Katrin,
ich verbringe mit meinen Eltern und meiner Schwester Anke die Ferien in Bayern. Es ist 1. ... und sonnig. Es regnet nicht. Wir 2. ... im Wald und besichtigen auch viel. Das Schloss Neuschwanstein in den Alpen ist super. Es ist sehr groß, 3. ... und schön. Im Sommer 4. ... 10 000 Touristen täglich das Schloss. Am Samstag 5. ... wir in den Tierpark nach München, denn Anke ist ein großer Tierfreund. Im August fahren wir an die Ostsee. Und du? Was 6. ... du in den Sommerferien?
Grüße und Küsse

Deine Luisa

2 **Lies die Postkarte noch einmal und sag, welche Sätze mit ihrem Inhalt übereinstimmen.**
Przeczytaj pocztówkę jeszcze raz i powiedz, które zdania są zgodne z jej treścią.

1. Katrin verbringt die Sommerferien in Bayern.
2. Die Familie wandert viel.
3. Die Sonne scheint und es ist nicht kalt.
4. Sie besichtigen ein Schloss in München.
5. Anke mag Tiere sehr gern.

3 **Welche Tiere können die Schwestern im Münchner Tierpark sehen? Schreibe die Namen der Zootiere ins Heft. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.**
Które zwierzęta siostry mogą oglądać w monachijskim zoo? Napisz w zeszycie nazwy zwierząt żyjących w zoo. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

der Hund
das Krokodil
das Meerschweinchen
der Löwe
der Affe
die Giraffe
der Tiger
der Elefant
die Katze
das Zebra
der Pinguin
das Kaninchen
die Schlange

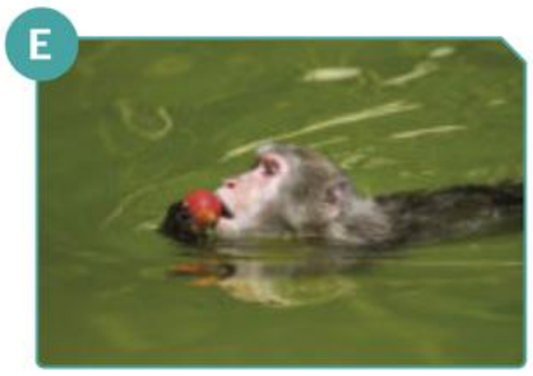
4 **Arbeitet in sechs Gruppen. Wählt ein Foto aus und beantwortet mündlich die Fragen. Präsentiert dann eure Ergebnisse vor der Klasse.**
Pracujcie w sześciu grupach. Wybierzcie jedno zdjęcie i odpowiedzcie ustnie na pytania. Rezultaty zaprezentujcie na forum klasy.

A

B

C

D

E

F

1. Wie heißt das Tier?
2. Wie ist das Tier?
3. Was kann das Tier machen?
4. Was frisst das Tier?

(die) Pflanzen
– rośliny

5 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

▶ Wohin möchtest du in den Sommerferien fahren?
■ Ich möchte nach Italien fahren.
▶ Was willst du dort machen?
■ Ich will schwimmen und viel besichtigen.

1. ■ an den Bodensee • segeln und surfen
2. ■ in die Tatra • wandern und Bücher lesen
3. ■ an die Ostsee • in der Sonne liegen und schwimmen
4. ■ in die Alpen • wandern und viel fotografieren
5. ■ nach Berlin • in den Zoo gehen und das Pergamonmuseum besuchen.
6. ■ nach Bayern • das Schloss Neuschwanstein besichtigen und Rad fahren.

6 **Schreibe eine Postkarte aus den Sommerferien ins Heft. Berücksichtige dabei die angegebenen Informationen.**
Napisz w zeszycie pocztówkę z wakacji. Uwzględnij przy tym podane informacje.

- Napisz, gdzie spędzasz wakacje. (miasto, kraj)
- Poinformuj, jaka jest tam pogoda.
- Napisz, co chciał(a)byś robić w trakcie pobytu.
- Zapytaj kolegę/koleżankę, co on/ona robi w wakacje.

65 **7** **Mach die Ausspracheübung auf Seite 151.**
Przejdź na stronę 151 i ćwicz wymowę.

- ✔ Znam nazwy wybranych zwierząt żyjących w zoo.
- ✔ Potrafię napisać pocztówkę z wakacji.

Dialogecke EXTRA!

Ich habe einen Hund

- ▶ Ute, du hast einen Hund? Toll!
- ■ Ja, das ist ein Schnauzer. Er heißt Rolfi.
- ▶ Und wie alt ist dein Hund?
- ■ Er ist noch klein. Rolfi ist ein Jahr alt.
- ▶ Du hast jetzt aber viele Pflichten. Du musst deinen Hund ausführen. Wie oft gehst du mit Rolfi spazieren?
- ■ Viermal täglich. Manchmal ist es kalt und windig. Manchmal regnet es oder schneit es. Aber ich muss Rolfi ausführen, denn er ist ja mein Hund.
- ▶ Was frisst dein Hund?
- ■ Er mag am liebsten Fleisch. Er frisst auch gern Hundefutter. Und du, Heike? Hast du ein Haustier?
- ▶ Ja, ich habe Fische.
- ■ Dann hast du auch Pflichten.
- ▶ Ja, ich muss das Aquarium putzen. Aber das ist kein Problem! Ich putze das Aquarium einmal im Monat. Ich muss die Fische auch füttern. Aber ich muss die Fische nicht ausführen!
- ■ Na ja, das stimmt!

1 **Lies den Dialog und die Texte. Korrigiere dann die falschen Informationen und schreibe die Texte ins Heft.**
Przeczytaj dialog i teksty. Następnie popraw błędne informacje i napisz teksty w zeszycie.

Ute hat eine Katze. Sie heißt Rolfi und ist groß. Ute hat keine Pflichten. Sie muss ihr Haustier nicht ausführen. Ihr Haustier mag Fleisch. Es frisst auch gern Gemüse.

Heike hat ein Kaninchen. Sie muss das Aquarium einmal im Monat putzen. Sie muss ihr Haustier ausführen.

2 **Arbeitet zu zweit. Bildet mündlich Dialoge. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Utwórzcie ustnie dialogi. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

- ▶ ein Haustier?
- ■ ja, ein Meerschweinchen
- ▶ was fressen?
- ■ Gemüse mögen
- ▶ welche Pflichten?
- ■ das Terrarium putzen

- ▶ ein Haustier?
- ■ ja, einen Hund
- ▶ wie heißen und wie alt?
- ■ Bello, drei Jahre alt
- ▶ wie oft spazieren gehen?
- ■ dreimal täglich ausführen

3 **Frage zwei Mitschüler/innen:**
- **ob er / sie ein Haustier hat,**
- **welche Pflichten er / sie hat.**

Notiere die Antworten im Heft und berichte dann darüber.

Zapytaj dwoje uczniów:
- *czy mają zwierzę domowe,*
- *jakie mają obowiązki związane ze zwierzęciem.*

Zanotuj odpowiedzi w zeszycie i opowiedz o tym.

Textecke EXTRA!

Ich liebe den Sommer!

	Thema: Was ist deine Lieblingsjahreszeit?
Toni, 14:	Meine Lieblingsjahreszeit ist der Winter. Ich bin sehr sportlich und mache gern Wintersport. Ich wohne in den Alpen und am Wochenende fahre ich immer Ski. Es ist kalt und es schneit. Das liebe ich!
Katrin, 15:	Meine Lieblingsjahreszeit ist der Sommer. Das Wetter ist schön. Die Sonne scheint und es ist heiß. Die Schüler haben dann Sommerferien. Ich fahre nach Spanien oder nach Italien. Ich liege gern in der Sonne und schwimme gern. Aber ich bleibe auch gern zu Hause. Es ist dann toll hier! Ich fahre Rad und treffe meine Freunde. Wir gehen ins Schwimmbad oder in den Park. Ich liebe den Sommer!

1 **Lies die Einträge in dem Internetforum und beende die Sätze. Schreibe dann die Sätze ins Heft.**
Przeczytaj wpisy na forum internetowym i dokończ zdania. Następnie napisz zdania w zeszycie.

1. Tonis Lieblingsjahreszeit ist ... .
2. Toni ist sehr sportlich und macht gern ... .
3. Toni wohnt ... .
4. Am Wochenende fährt Toni immer ... .
5. Katrins Lieblingsjahreszeit ist ... .
6. Die Schüler haben dann ... .
7. Katrin fährt nach ... .
8. Katrin liegt gern ... .
9. Katrin bleibt auch gern ... .
10. Katrin geht mit ihren Freunden ... .

2 **Ordne den Jahreszeiten die richtigen Sätze zu und schreibe die Sätze mit dem entsprechenden Oberbegriff ins Heft.**
Przyporządkuj nazwom pór roku właściwe zdania i napisz zdania z odpowiednim pojęciem nadrzędnym w zeszycie.

1. Herbst • 2. Winter • 3. Frühling • 4. Sommer

A Es ist heiß.

B Die Bäume werden grün.

C Es ist frostig.

D Die Schüler haben Sommerferien.

E Das Schuljahr beginnt.

F Es ist windig.

G Es schneit.

H Es blitzt und es donnert.

3 **Schreibe einen Tagebucheintrag zum Thema „Wie ist das Wetter heute?“ ins Heft. Berücksichtige dabei die angegebenen Informationen.**
Napisz w zeszycie wpis do pamiętnika na temat „Jaka jest dzisiaj pogoda?”. Uwzględnij przy tym podane informacje.

- Napisz, który jest dzisiaj (data, dzień tygodnia).
- Opisz dzisiejszą pogodę.
- Napisz, co będziesz dzisiaj robić.

Aktivwörterbuch

Miesiące i pory roku

der Januar, der Jänner (słowo używane w Austrii) styczeń
im Januar w styczniu
der Februar luty
der März marzec
der April kwiecień
der Mai maj
der Juni czerwiec
der Juli lipiec
der August sierpień
der September wrzesień
der Oktober październik
der November listopad
der Dezember grudzień
die Jahreszeit pora roku; **die Jahreiszeiten** pory roku
der Frühling wiosna; **im Frühling** wiosną
der Sommer lato
der Herbst jesień
der Winter zima
Was ist deine Lieblingsjahreszeit?
Jaka jest twoja ulubiona pora roku?
Meine Lieblingsjahreszeit ist der Winter.
Moją ulubioną porą roku jest zima.

Pogoda

Es ist ... . Jest ... .
frostig mroźnie
heiß gorąco
kalt zimno
sonnig słonecznie
warm ciepło
das Wetter pogoda
windig wietrznie
Die Sonne scheint. Świeci słońce.
Es blitzt. Błyska się.
Es donnert. Grzmi.
Es regnet. Pada deszcz.
Es schneit. Pada śnieg.
Es sind plus / minus 5 Grad.
Jest plus/minus 5 stopni.
die Wettervorhersage prognoza pogody

Krajobraz

der Baum drzewo; **die Bäume** drzewa
die Blume kwiat; **die Blumen** kwiaty
der Himmel niebo
die Sonne słońce
der Vogel ptak; **die Vögel** ptaki
werden stawać się, zostawać

Kolory

blau niebieski
braun brązowy
bunt kolorowy
gelb żółty
grau szary
grün zielony
orange pomarańczowy
rot czerwony
schwarz czarny
weiß biały
schwarz-weiß czarno-biały

Zwierzęta domowe / Obowiązki

viel Arbeit haben mieć dużo pracy
das Aquarium akwarium;
das Aquarium putzen czyścić akwarium
der Fisch ryba; **die Fische** ryby;
die Fische füttern karmić ryby
das Haustier zwierzę domowe;
die Haustiere zwierzęta domowe
der Hund pies; **die Hunde** psy
mit dem Hund spazieren gehen wyjść z psem na spacer
das Hundefutter karma dla psów
das Kaninchen królik; **die Kaninchen** króliki
die Katze kot
das Meerschweinchen świnka morska
der Papagei papuga
die Pflicht obowiązek; **die Pflichten** obowiązki;
keine Pflichten haben nie mieć obowiązków;
mehr Pflichen haben mieć więcej obowiązków
viele Pflichten haben mieć dużo obowiązków
das Terrarium terrarium;
das Terrarium putzen czyścić terrarium

Ogród zoologiczny

der Affe małpa
der Elefant słoń
fressen żreć
die Giraffe żyrafa
das Krokodil krokodyl
der Löwe lew
der Pinguin pingwin
die Schlange wąż
der Tierpark ogród zoologiczny
der Tiger tygrys
das Zebra zebra
der Zoo zoo
das Zootier zwierzę żyjące w zoo;
die Zootiere zwierzęta żyjące w zoo

Spędzanie wakacji

anderswo gdzie indziej
die Alpen Alpy; **in den Alpen** w Alpach
in Bayern w Bawarii;
nach Bayern do Bawarii;
die Berge góry; **in den Bergen** w górach
in München w Monachium;
nach München do Monachium
der Bodensee Jezioro Bodeńskie;
an den Bodensee fahren jechać nad Jezioro Bodeńskie
der See jezioro
die Ostsee Morze Bałtyckie;
an die Ostsee fahren jechać nad Morze Bałtyckie
das Schloss zamek
segeln żeglować
die Sommerferien wakacje;
in den Sommerferien w wakacje
in der Sonne liegen leżeć na słońcu
täglich codziennie
die Tatra Tatry; **in die Tatra fahren** jechać w Tatry
der Tierfreund przyjaciel zwierząt
der Tourist turysta; **die Touristen** turyści
verbringen spędzać
wandern wędrować;
in den Bergen wandern wędrować po górach;
im Wald wandern wędrować po lesie

Rasy psów / Inne wyrazy i wyrażenia

der Dalmatiner dalmatyńczyk
der Bernhardiner bernardyn
die Fernsehserie serial telewizyjny;
in der Fernsehserie w serialu telewizyjnym
der Kommissar komisarz
die Lawine lawina; **die Lawinen** lawiny;
Es gibt oft Lawinen. Często zdarzają się lawiny.
retten ratować;
Er rettet das Leben von Touristen. On ratuje życie turystom.
der Rettungshund pies ratownik
der Schnauzer sznaucer
der Schäferhund owczarek alzacki (niemiecki)
der Star in der Fernsehserie gwiazda w serialu telewizyjnym
sterben umierać

Grammatik FIT

1 Odmiana czasownika nieregularnego *werden*

werden – stawać się, zostawać

lp.	**lm.**
ich werde	wir werden
du wirst	ihr werdet
er / sie / es wird	sie / Sie werden

2 Zaimek nieosobowy *es*

W języku niemieckim przy opisywaniu pogody stosujemy często zaimek nieosobowy **es**, który pełni funkcję podmiotu w zdaniu. W zdaniu oznajmującym stoi on na pierwszym lub na trzecim miejscu.

Es ist warm. (Jest ciepło).
Es regnet. (Pada deszcz).

Heute ist es kalt. (Dzisiaj jest zimno).
Am Morgen donnert es. (Rano grzmi).

3 Liczebniki porządkowe

1. eins – der erste / am ersten!
2. zwei – der zweite / am zweiten
3. drei – der dritte / am dritten!
4. vier – der vierte / am vierten
5. fünf – der fünfte / am fünften
6. sechs – der sechste / am sechsten
7. sieben – der siebte / am siebten!
8. acht – der achte / am achten!
9. neun – der neunte / am neunten
10. zehn – der zehnte / am zehnten
11. elf – der elfte / am elften
12. zwölf – der zwölfte / am zwölften
13. dreizehn – der dreizehnte / am dreizehnten
20. zwanzig – der zwanzigste / am zwanzigsten
21. einundzwanzig – der einundzwanzigste / am einundzwanzigsten

Liczebniki porządkowe do 19 mają końcówkę **-te**, a po przyimku *am* **-ten**. Nieregularnie tworzymy liczebniki porządkowe od liczebników głównych: 1, 3, 7, 8. Natomiast liczebniki porządkowe od 20 mają końcówkę **-ste**, a po przyimku *am* **-sten**.

Liczebniki porządkowe służą do określania daty/terminu, np.:
Der Wievielte ist heute? – Heute ist **der 03.11.** Heute ist **der dritte November**.
Wann bist du geboren? – Ich bin **am 27.04.** geboren. Ich bin **am siebenundzwanzigsten April** geboren.

W języku niemieckim po każdym liczebniku porządkowym zapisywanym cyfrą stawiamy kropką, np.:
der 03.11., am 12.10.

4 Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego

aber ale
denn bo, ponieważ
oder albo, lub
sondern lecz
und i, a

Wymienione spójniki wymagają użycia szyku prostego. Oznacza to, że po nich podmiot występuje na pierwszym miejscu, a orzeczenie na drugim.

Ich esse Pizza, **denn** ich bin hungrig.

Po spójnikach **und** i **oder** można pominąć podmiot, jeżeli jest taki sam jak w pierwszym zdaniu.

Wir essen Hamburger **und** (wir) trinken Cola.

Wir gehen in den Park **oder** (wir) bleiben zu Hause.

Spójnik **sondern** stosujemy, gdy w pierwszym zdaniu występuje przeczenie.

Ich lerne nicht, **sondern** ich surfe im Internet.

Przed spójnikami **aber**, **denn**, **sondern** zawsze występuje przecinek.

5 Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

dann potem, następnie
deshalb / **darum** dlatego
sonst w przeciwnym razie
trotzdem mimo to

Wymienione spójniki wymagają użycia szyku przestawnego. Oznacza to, że orzeczenie występuje zaraz po spójniku, a podmiot stoi za orzeczeniem na drugim miejscu.

Wir gehen ins Kino, **dann** fahren wir nach Hause.
Er mag Tiere, **deshalb** geht er in den Zoo.

Przed spójnikami wymagającymi użycia szyku przestawnego zawsze występuje przecinek.

Vor der **Klassenarbeit!**

1 Powtarzam słownictwo i wyrażenia.

→ Aktivwörterbuch (s. 138–139)

- ✔ miesiące i pory roku
- ✔ pogoda
- ✔ elementy krajobrazu
- ✔ zwierzęta domowe oraz zwierzęta żyjące w zoo
- ✔ plany wakacyjne
- ✔ pocztówka z wakacji
- ✔ wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: niezwykłe psy z krajów niemieckiego obszaru językowego, atrakcje turystyczne Bawarii

2 Powtarzam wiadomości gramatyczne.

→ Grammatik FIT (s. 140–141)

- ✔ odmiana czasownika *werden*
- ✔ zaimek nieosobowy *es*
- ✔ liczebniki porządkowe
- ✔ podawanie dat
- ✔ zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego
- ✔ zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

Landeskunde Projekt! Aussprache Wörterbuch

L1 Wie ernähren sich Kinder und Jugendliche in Deutschland?

1 **Lies die Wendungen und ordne sie mündlich richtig zu.**
Przeczytaj wyrażenia i właściwie ustnie je przyporządkuj.

1 GESUND? 2 UNGESUND?

A. viel Mineralwasser trinken
B. fettes Fleisch essen
C. keine Süßigkeiten essen
D. vegetarisch essen
E. Cola trinken
F. viel Obst und Gemüse essen
G. Fast Food essen

Das finde ich gesund: ...
Das finde ich ungesund: ...

66 **2** **In dem Zeitungsartikel fehlen vier Sätze. Lies den Artikel mit den richtigen Sätzen. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
W artykule z gazety brakuje czterech zdań. Przeczytaj artykuł z właściwie przyporządkowanymi zdaniami. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. 20 Prozent der Befragten möchten eine Diät machen. • B. Das Robert Koch-Institut befragt 2644 Kinder und Jugendliche in 167 Orten in Deutschland. • C. Dazu kommt noch gemeinsames Essen zu Hause und mit Freunden. • D. Sie essen zu Mittag lieber zu Hause.

Was essen junge Menschen in Deutschland? 1. ... Es gibt viele Vegetarier. Viele Schüler essen nicht gern in der Schulkantine. Viele achten auf ihre Figur.

30 Prozent der Jugendlichen meinen, sie wiegen zu viel. 2. ... 5 Prozent der Jugendlichen ernähren sich vegetarisch. Kinder und Jugendliche können in der Schule etwas Warmes essen, aber nur 37 Prozent essen in der Schulkantine. Warum?

3. ... Und das Schulessen schmeckt nicht so gut. Kinder und Jugendliche ernähren sich heutzutage bewusst. Sie essen viel Obst und Gemüse, trinken gern Mineralwasser. Fettes Essen und Fast Food sind nicht mehr so populär. 4. ... Fast alle Familien in Deutschland – 99,3 Prozent – essen einmal am Tag gemeinsam zu Hause. Im Trend liegt auch gemeinsames Kochen. Am liebsten mit Freunden oder mit der Familie.

20 Prozent der Befragten – 20% ankietowanych
dazu kommt noch – do tego dochodzi jeszcze
gemeinsam – wspólnie
die Schulkantine – stołówka szkolna
achten auf (+ Akk.) – uważać na, zwracać uwagę na
meinen – uważać, być zdania
wiegen – ważyć
etwas Warmes – coś ciepłego
bewusst – świadomie
nicht mehr – już nie
im Trend liegt – jest modne

3 **Lies den Artikel in Aufgabe 2 noch einmal und sag, welche Aussagen richtig sind. Korrigiere dann die falschen Aussagen.**
Przeczytaj artykuł w zadaniu 2. jeszcze raz i powiedz, które wypowiedzi są prawdziwe. Następnie popraw błędne wypowiedzi.

1. 30 Prozent der Jugendlichen finden sich zu dick.
2. Mehr als 5 Prozent der Jugendlichen essen vegetarisch.
3. Weniger als 40 Prozent essen in der Schulkantine.
4. Alle Schüler finden das Schulessen gut.
5. Fast 100 Prozent der deutschen Familien essen einmal am Tag gemeinsam zu Hause.
6. Populär ist heutzutage gemeinsames Kochen nur mit Freunden.

4 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

A. ▶ Ernährst du dich gesund?
■ Ja, ich ernähre mich gesund, denn ich esse vegetarisch.

B. ▶ Ernährt ihr euch gesund?
■ Ja, wir ernähren uns gesund, denn wir essen keine Süßigkeiten.

1. ▶ du / sich gesund ernähren? ■ ja / ich / sich gesund ernähren / denn / ich / viel Mineralwasser trinken
2. ▶ ihr / sich gesund ernähren? ■ ja / wir / sich gesund ernähren / denn / wir / kein Fast Food kaufen
3. ▶ du / sich gesund ernähren? ■ ja / ich / sich gesund ernähren / denn / ich / viel Obst und Gemüse essen
4. ▶ ihr / sich gesund ernähren? ■ ja / wir / sich gesund ernähren / denn / wir / einmal am Tag etwas Warmes essen

5 **Übersetze die Satzteile ins Deutsche. Schreibe die Sätze ins Heft.**
Przetłumacz fragmenty zdań na język niemiecki. Napisz zdania w zeszycie.

1. Die meisten Jugendlichen ... ihre Figur. (*zwracają uwagę na*)
2. Viele Schüler essen nicht gern ... . (*w stołówce szkolnej*)
3. ... essen vegetarisch. (*wielu nastolatków*)
4. Man ... zu Hause und mit Freunden. (*gotuje się wspólnie*)
5. Jungen und Mädchen ... . (*odżywiają się świadomie*)
6. ... gesundes Essen. (*jest modne*)

6 **Beschreibe das Foto im Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**
Opisz w zeszycie zdjęcie. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

einen Videoblog zum Thema „Gesundes Essen“ machen •
ein Mädchen • viel Obst und Gemüse • eine Kamera

1. Wer ist auf dem Foto?
2. Was siehst du noch auf dem Foto?
3. Was hat die Person in der Hand?
4. Was macht die Person?

7 **Formuliere im Heft einen Blogeintrag zum Thema „Ich ernähre mich gesund“. Berücksichtige dabei die angegebenen Informationen.**
Sformułuj w zeszycie wpis na blog na temat „Odżywiam się zdrowo”. Uwzględnij przy tym podane informacje.

- Napisz, jakie jedzenie zwykle jadasz, a jakiego raczej unikasz.
- Poinformuj, czy jadasz w stołówce szkolnej i jak smakuje to jedzenie.
- Napisz, co jesz w szkole na drugie śniadanie.
- Napisz, czy twoja rodzina je wspólny posiłek przynajmniej raz dziennie.

L2

„Tschüs!“ oder „Tschö!“? – die Jugendsprache

1 **Lies den Zeitungsartikel und ordne mündlich den Fragen die richtigen Antworten zu.**
Przeczytaj artykuł z gazety i przyporządkuj ustnie pytaniom właściwie odpowiedzi.

Die Jugendsprache ändert sich von Jahr zu Jahr. Die Jugendlichen wollen anders als die Erwachsenen sein. Sie wollen cool und kreativ sein. Es gibt verschiedene Formen von Jugendsprache, z. B. Schülersprache, Studentensprache, Graffiti-Jargon, Hip-Hop-Jargon. Für die Jugendsprache sind englische Wörter, Abkürzungen und Metaphern charakteristisch.

In Deutschland wählt man seit 2008 jährlich das Jugendwort des Jahres. Das Jugendwort des Jahres 2017 ist „I bims“. Das bedeutet „Ich bin’s“. Das Jugendwort des Jahres 2018 ist „Ehrenmann / Ehrenfrau“ – freundlicher Mensch, jemand besonderes, „Gentleman“, „Lady“.

die Jugendsprache – język młodzieżowy
sich ändern – zmieniać się
von Jahr zu Jahr – z roku na rok
die Erwachsenen – dorośli
anders als – inni niż
verschieden – różny
das Wort, die Wörter – słowo, słowa
die Abkürzungen – skróty
wählen – wybierać
seit 2008 – od roku 2008
bedeuten – znaczyć

A. „Ich bin’s“. • B. Cool und kreativ. • C. Von Jahr zu Jahr. • D. In Deutschland. • E. „I bims“.

1. Wie oft ändert sich die Jugendsprache? – ...
2. Wie wollen die Jugendlichen sein? – ...
3. Wo wählt man jährlich das Jugendwort des Jahres? – ...
4. Wie heißt das Jugendwort des Jahres 2017? – ...
5. Was bedeutet „I bims“? – ...

67 **2** **Lies das Wörterbuch der Jugendsprache. Ordne mündlich die angegebenen Wörter und Ausdrücke richtig zu. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Przeczytaj słownik języka młodzieżowego. Przyporządkuj ustnie odpowiednio podane wyrazy i wyrażenia. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. gamen • B. Hey • C. muss lernen • D. What's up • E. telen • F. Smartphone • G. lw

	Hochdeutsch	Jugendsprache
1.	Hallo!	... !
2.	Tschüs!	Ciao! / Tschö! / Mach's gut!
3.	Wie geht es dir?	Wie geht's? / ... ?
4.	Es geht. / So lala.	Läuft. / Muss ne.
5.	sich ausruhen (*wypoczywać*)	chillen
6.	der Freund / die Freundin	Alter / Digger
7.	der Kumpel / die Kumpelin	Bro / Brudi / Bruder / Junger
8.	ausgehen (*wychodzić*)	daten / meeten
9.	Lust auf etwas haben (*mieć na coś ochotę*)	Bock haben (Ich hab' keinen Bock darauf.)
10.	am Computer spielen	zocken / ...
11.	Computerspiele	Games
12.	das Mobiltelefon	Handy / ...
13.	telefonieren	quatschen / ...
14.	viel lernen müssen	...
15.	super / toll / klasse	geil / super / stabil / top / läuft bei mir / Hammer
16.	langweilig	boring / ... (Abkürzung für langweilig)
17.	sehr gut (positiv) / sehr schlecht (negativ)	krass
18.	ich habe	ich hab'

3 **Wie sagt man das in der Jugendsprache? Schreibe die Sätze ins Heft. Verwende dabei die Informationen aus Aufgabe 2.**
Jak brzmi to w języku młodzieżowym? Napisz w zeszycie zdania. Wykorzystaj przy tym informacje z zadania 2.

1. Es geht mir ganz gut. So lala. – ...
2. Er möchte sich ausruhen. – ...
3. Ich habe keine Lust darauf! – ...
4. Ich will den ganzen Tag am Computer spielen. – ...
5. Mein Mobiltelefon ist klasse! – ...
6. Ich muss heute viel lernen. – ...
7. Das ist langweilig! – ...
8. Wir gehen jetzt aus. – ...

68 **4** **Notiere die richtige Reihenfolge der Sätze im Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.**
Zanotuj w zeszycie właściwą kolejność zdań. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. Es geht. Ich habe neue Computerspiele. Ich möchte heute spielen. Andi, hast du Lust?
B. Das finde ich aber langweilig! Tschüs, Chris!
C. Ich muss morgen lernen. Ich habe einen Test in Mathe. Leider!
D. Hallo, Andi! Wie geht es dir?
E. Was? Neue Computerspiele? Toll! Aber ich habe heute keine Lust darauf. Ich ruhe mich aus und höre Musik mit dem Mobiltelefon. Und morgen, Chris?
F. Hallo, Chris! So lala. Und dir?
G. Tschüs, Andi!

5 **Spielt zu zweit den Dialog aus Aufgabe 4 in der Jugendsprache vor.**
Odegrajcie w parach dialog z zadania 4. w języku młodzieżowym.

Projekt!

PROPOZYCJA PROJEKTU DO WYKONANIA
PO ZREALIZOWANIU CAŁEGO MATERIAŁU Z ROZDZIAŁU 2.

K2 L6 Seite 55

Erstellt eine multimediale Präsentation über das Schulsystem und das Notensystem in Deutschland. Sucht die Informationen im Internet. Führt die Präsentation vor der Klasse vor. Vergleicht dann zusammen mit den anderen das deutsche und das polnische Schulsystem und Notensystem.

Przygotujcie prezentację multimedialną o niemieckim systemie szkolnictwa i niemieckim systemie oceniania. Wyszukajcie informacje w Internecie i przedstawcie prezentację na forum klasy. Następnie porównajcie razem z innymi uczniami niemieckie oraz polskie systemy szkolnictwa i oceniania.

Das Schul- und Notensystem in Deutschland

A **Beantwortet die Fragen.**
Odpowiedzcie na pytania.

1. Wie heißen die Schularten in Deutschland?
2. Wie lange dauern die Schulen?
3. Welche Noten gibt es in Deutschland?
4. Was ist die beste Note?

dauern – trwać
die beste Note – najlepsza ocena

B **Erstellt eine multimediale Präsentation über das Schulsystem und das Notensystem in Deutschland. Schreibt Texte, sucht Fotos und Bilder.**
Przygotujcie prezentację multimedialną o niemieckim systemie szkolnictwa i niemieckim systemie oceniania. Napiszcie teksty, poszukajcie zdjęć i obrazków.

Das Schul- und Notensystem in Polen

A **Erstellt eine multimediale Präsentation über das Schulsystem und das Notensystem in Polen. Schreibt Texte, sucht Fotos und Bilder.**
Przygotujcie prezentację multimedialną o polskim systemie szkolnictwa i polskim systemie oceniania. Napiszcie teksty, poszukajcie zdjęć i obrazków.

B **Vergleicht dann zusammen mit den anderen das deutsche und das polnische Schulsystem und Notensystem.**
Następnie porównajcie razem z innymi uczniami niemieckie oraz polskie systemy szkolnictwa i oceniania.

In Polen gehen die Schüler mit ... Jahren in die Schule und in Deutschland mit ... Jahren. Die Grundschule dauert in Polen ... Jahre und in Deutschland ... Jahre. Die beste Note in Polen ist eine ... und in Deutschland eine ... .

Projekt!

PROPOZYCJA PROJEKTU DO WYKONANIA
PO ZREALIZOWANIU CAŁEGO MATERIAŁU Z ROZDZIAŁU 5.

K5 L6 Seite 115

Erstellt ein Plakat über den Olympiapark in München. Sucht Informationen in verschiedenen Quellen und präsentiert das Plakat vor der Klasse. Berichtet, was man im Olympiapark machen kann. Wo kann man in eurer Stadt/eurem Wohnort Sport machen?
Przygotujcie plakat o Parku Olimpijskim w Monachium. Wyszukajcie informacje w różnych źródłach i zaprezentujcie plakat na forum klasy. Opowiedzcie, co można robić w tym parku. Opowiedzcie, gdzie można w waszym mieście/miejscu zamieszkania uprawiać sport.

Der Olympiapark in München

A **Lest den Text und ergänzt ihn mit den richtigen Informationen. Sucht die Informationen in verschiedenen Quellen.**
Przeczytajcie tekst i uzupełnijcie go właściwymi informacjami. Wyszukajcie informacje w różnych źródłach.

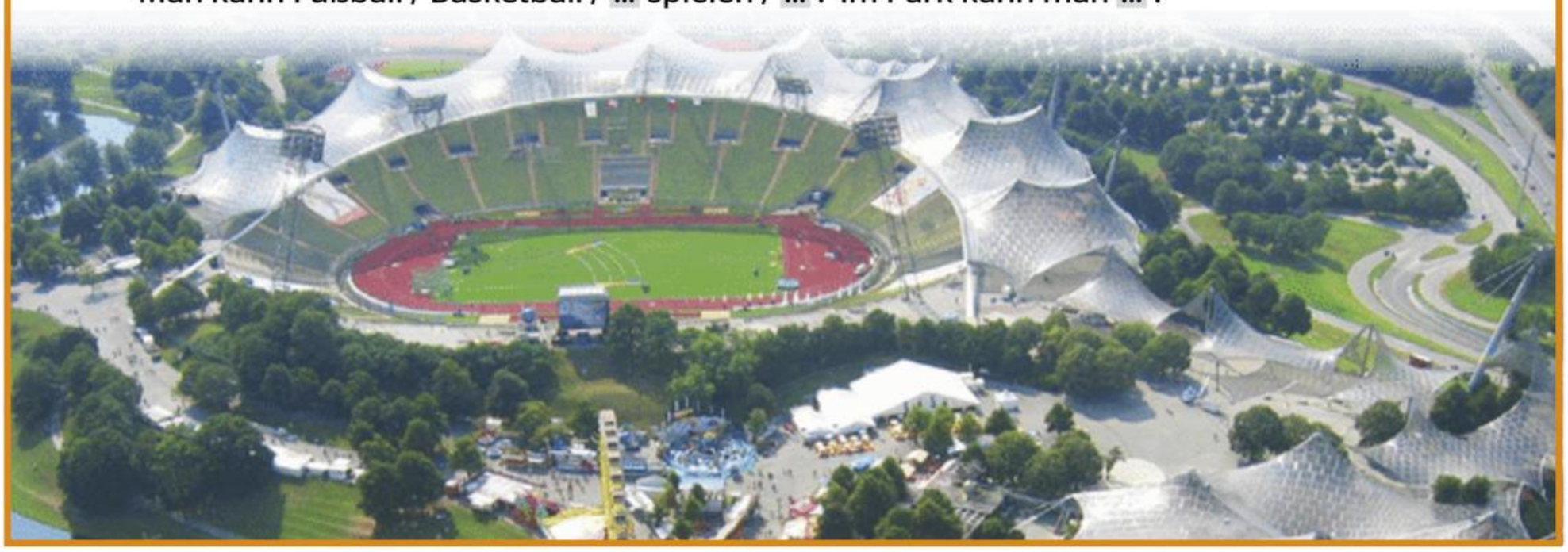
Der Olympiapark liegt in ... . Hier sind interessant: ... . Man kann im Olympiapark viel machen. Man kann hier ... .

B **Erstellt ein Plakat über den Olympiapark in München. Schreibt Texte, sucht Fotos und beschriftet sie.**
Przygotujcie plakat o Parku Olimpijskim w Monachium. Napiszcie teksty, poszukajcie zdjęć i je podpiszcie.

C **Präsentiert das Plakat vor der Klasse. Berichtet, was man im Olympiapark machen kann.**
Zaprezentujcie plakat na forum klasy. Opowiedzcie, co można robić w tym parku.

D **Wo kann man in eurer Stadt/eurem Wohnort Sport machen? Berichtet.**
Opowiedzcie, gdzie można w waszym mieście/miejscu zamieszkania uprawiać sport.

Unsere Stadt heißt ... . Man kann hier auf den ... / in den ... / in die ... / ins ... und Sport machen. Man kann Fußball / Basketball / ... spielen / ... . Im Park kann man ... .

Aussprache

Kapitel 1

ä 8

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ei	aj	mein
ie	i	wie
tsch	cz	tschüs
au	ał	Klaus
eu	oj	Deutschland
ch (miękkie)	podobne do ś	ich
sch	sz	Warschau

Kapitel 2

ä 24

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
sch	sz	Englisch
th	t (t miękkie, h nieme)	Mathematik, Ethik
ch	ch (ch miękkie, tylna część języka zbliżona do podniebienia)	Chemie
ph	f	Physik

Kapitel 3

ä 33

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
sp	szp	spät
r	r na końcu wyrazu	Uhr
eu	oj	Europa
ä	e	Ägypten
ch	ch (ch miękkie, tylna część języka zbliżona do podniebienia)	China

Kapitel 4

ä 40

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	Frühstück
ch	ś	Brötchen
qu	kw	Quark
z	c	Schwarzbrot
sch	sz	Schinken

ä 44

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ä	e	Käse
s	z	Suppe, Saft
g	ż	Orangensaft
ch	ś	möchte, Brötchen, Milch
tz	c	Schnitzel

Kapitel 5

ä 49

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ey	ej	Hockey
sp	szp	Sport
x	ks	Boxen
ei	aj	einmal, Verein
ig	iś	regelmäßig
lich	liś	täglich
ie	długie i	Lieblingssport, trainieren

Kapitel 6

ä 58

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	Frühling
s	z	Sommer
ai	aj	Mai
ä	e (otwarte)	März
z	c	Dezember
au	ał	August

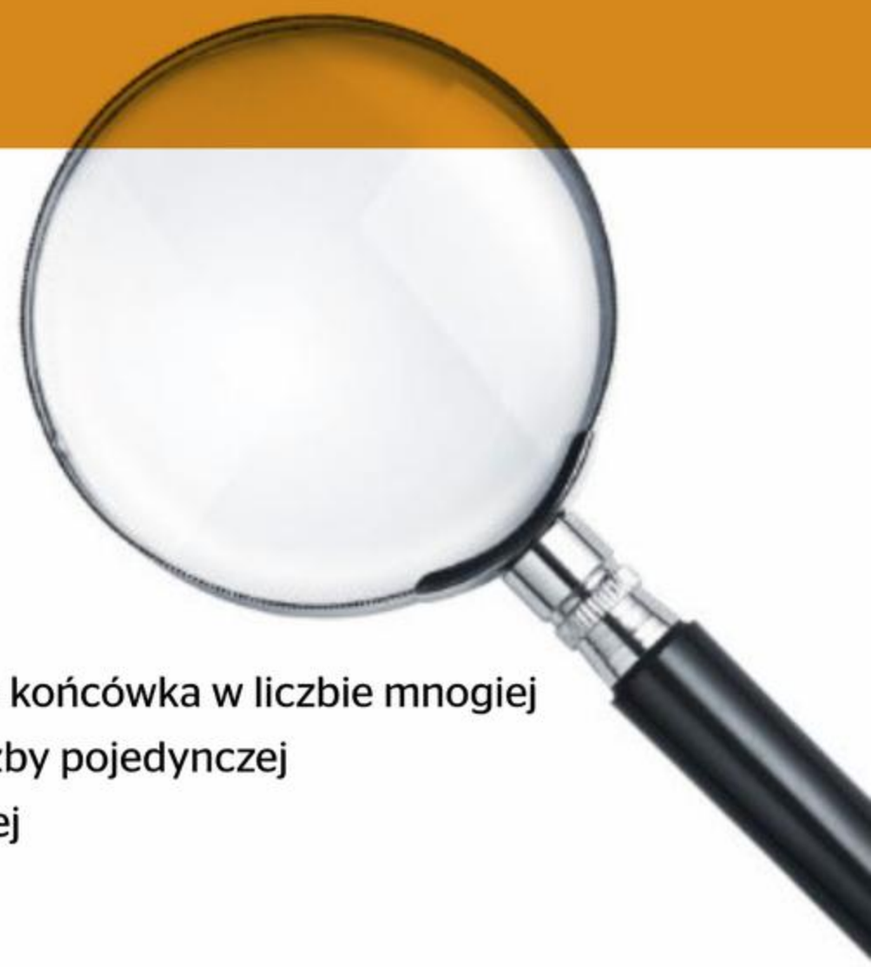
ä 61

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ig	iś	frostig
ei	aj	scheint
sch	sz	schneit
nn	n	donnert
tz	c	blitzt

ä 65

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ch (miękkie)	podobne do ś	Meerschweinchen
ö	e (przy zaokrąglonych ustach)	Löwe
z	c	Zebra
tz	c	Katze
sch	sz	Schlange
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	füttern

Wörterbuch

Objaśnienia

Rzeczowniki:

Abend, der, -e – mianownik liczby pojedynczej wraz z rodzajnikiem; **-e** – końcówka w liczbie mnogiej
Abendessen, das, – – forma liczby mnogiej jest taka sama jak forma liczby pojedynczej
Boxen, das (tylko lp.) – rzeczownik występuje tylko w liczbie pojedynczej
Alpen, die (tylko lm.) – rzeczownik występuje tylko w liczbie mnogiej
Blog, der / **das** – rzeczownik funkcjonuje z różnymi rodzajnikami
Afrika, (das) – rzeczownik jest używany najczęściej bez rodzajnika
Wetter, das – rzeczownik w znaczeniu użytym w podręczniku nie ma liczby mnogiej

Czasowniki:

aufräumen sprzątać – czasownik rozdzielnie złożony

Przymiotniki/Przysłówki:

alt stary – także: stara, stare, starzy, staro

A

Abend, der, -e wieczór
Abendessen, das, – kolacja
abends każdego wieczora
aber ale
Abkürzung, die, -en skrót
achten auf (+Akk.) uważać na
Aerobic, das (tylko lp.) aerobik
Affe, der, -n małpa
Afrika, (das) Afryka
Ägypten, (das) Egipt
Aikido, das (tylko lp.) aikido
alles wszystko
Alltag, der, -e dzień powszedni
Alpen, die (tylko lm.) Alpy
alt stary
amüsieren, sich bawić się
anderswo gdzie indziej
Apfel, der, Äpfel jabłko
Apfelsaft, der, Apfelsäfte sok jabłkowy
Apfelstrudel, der, – strucla jabłkowa
April, der kwiecień
Aquarium, das, Aquarien akwarium
Arbeit, die, -en praca
arbeiten pracować
Arbeitsgemeinschaft, die, -en / **AG, die, AGs** koło zainteresowań
Architekt, der, -en architekt
Artikel, der, – artykuł, rodzajnik
Arzt, der, Ärzte lekarz
Asien, (das) Azja
auch również
aufräumen sprzątać
aufstehen wstawać
August, der sierpień
aus z
ausführen wyprowadzać (np. psa)
ausgehen wychodzić
Australien, (das) Australia
Auto, das, -s samochód

B

Badeanzug, der, Badeanzüge strój kąpielowy
Badehose, die, -n spodenki kąpielowe
Ball, der, Bälle piłka
Banane, die, -n banan
Bar, die, -s bar
Basketball, der koszykówka
Basketballspieler, der, – koszykarz
Baum, der, Bäume drzewo
beeilen, sich spieszyć się
befinden, sich znajdować się
befragen przepytywać, przeprowadzać ankietę
beginnen zaczynać (się)
beliebt ulubiony
Bernhardiner, der, – bernardyn
Beruf, der, -e zawód
besichtigen zwiedzać
besuchen uczęszczać, odwiedzać
Bett, das, -en łóżko
bewusst świadomy

Bibliothek, die, -en biblioteka
Bild, das, -er obraz
Biologie, die biologia
bitten prosić
blau niebieski
Blauwal, der, -e płetwal błękitny
Bleistift, der, -e ołówek
blitzen błyskać się; **Es blitzt.** Błyska się.
Blog, der / **das, -s** blog
Blume, die, -n kwiat
Bodensee, der (tylko lp.) Jezioro Bodeńskie
Bohne, die, -n fasolka
Boot, das, -e łódka
Boxen, das (tylko lp.) boks
Boxhandschuh, der, -e rękawica bokserska
Brasilien, (das) Brazylia
Bratkartoffel, die, -n smażony ziemniak
Bratwurst, die, Bratwürste pieczona kiełbasa
brauchen für (+Akk.) potrzebować do
braun brązowy
Brezel, die, -n precel
Brot, das, -e chleb
Brötchen, das, – bułka
Bruder, der, Brüder brat
Brühe, die, -n rosół
Buch, das, Bücher książka
bunt kolorowy
Buntstift, der, -e kredka
Busfahrer, der, – kierowca autobusu
Butter, die (tylko lp.) masło

C

Café, das, -s kawiarnia
Cafeteria, die, Cafeterias / **Cafeterien** kafejka
chatten rozmawiać na czacie, czatować
Chemie, die chemia
China, (das) Chiny
Clique, die, -n klika, paczka
Comic, der / **das, -s** komiks
Computer, der, – komputer
Computerraum, der, Computerräume pracownia komputerowa
cool super
Cornflakes, die (tylko lm.) płatki kukurydziane
Cousin, der, -s kuzyn
Cousine, die, -n kuzynka

D

Dalmatiner, der, – dalmatyńczyk
danach potem
danken dziękować; **Danke schön.** Dziękuję bardzo.
dann potem, wtedy
darum dlatego
dauern trwać
denn bo, ponieważ
deshalb dlatego
Deutsch, das język niemiecki
Dezember, der grudzień
dick gruby
Dienstag, der, -e wtorek
Diskothek, die, -en dyskoteka
donnern grzmieć; **Es donnert.** Grzmi.
Donnerstag, der, -e czwartek
Dose, die, -n puszka
Drehrestaurant, das, -s restauracja obrotowa
dürfen mieć pozwolenie
Durst, der (tylko lp.) pragnienie
durstig spragniony

E

Ei, das, -er jajko
Einkauf, der, Einkäufe zakup;
Einkäufe machen robić zakupy
einkaufen robić zakupy
einmal jeden raz
einpacken pakować
einschlafen zasypiać
Eintopf, der, Eintöpfe potrawa jednogarnkowa, rodzaj gęstej zupy z mięsem i jarzynami
Eishockey, das (tylko lp.) hokej na lodzie
Eistee, der, -s herbata mrożona
Elefant, der, -en słoń
Eltern, die (tylko lm.) rodzice
England, (das) Anglia
Englisch, das język angielski
Englischtag, der, -e dzień angielski
Enkel, der, – wnuczek
Enkelin, die, -nen wnuczka
Enkelkind, das, Enkelkinder wnuki
Entschuldigung, die, -en przeprosiny;
Entschuldigung. Przepraszam.
Erdkunde, die geografia
ernähren, sich odżywiać się
essen jeść
Erwachsene, der, -n dorosły

Essen, das (tylko lp.) jedzenie
Ethik, die etyka
etwas coś
Europa, (das) Europa
Experiment, das, -e eksperyment

F

fahren jechać
Fahrer, der, – kierowca
Familie, die, -n rodzina
Fan, der, -s fan
Februar, der luty
Federtasche, die, -n piórnik
fernsehen oglądać telewizję
Fernsehserie, die, -n serial telewizyjny
Fernsehturm, der, Fersehtürme wieża telewizyjna
fett tłusty
Film, der, -e film
finden sądzić, uważać, znajdować
Fisch, der, -e ryba
Fleisch, das (tylko lp.) mięso
fliegen latać
Flusspferd, das, -e hipopotam
Fondue, das, -s fondue
Foto, das, -s zdjęcie
Fotograf, der, -en fotograf
Frankreich, (das) Francja
Französisch, das język francuski
Frau, die, -en żona, kobieta, pani
frei wolny
Freitag, der, -e piątek
Freizeit, die, -en czas wolny
fressen żreć
freuen, sich cieszyć się
Freund, der, -e przyjaciel
Freundin, die, -nen przyjaciółka
freundlich miły
Friseur, der, -e fryzjer
frostig mroźny
Früchtetee, der, -s herbata owocowa
Fruchtjoghurt, der / **das, -s** jogurt owocowy
früh wczesny
Frühling, der, -e wiosna
Frühstück, das, -e śniadanie
frühstücken jeść śniadanie
fühlen, sich czuć się
Füller, der, – pióro
Fußball, der piłka nożna
Fußballspieler, der, – piłkarz
füttern karmić

G

ganz cały, całkiem
Garten, der, Gärten ogród
Gast, der, Gäste gość
gegen około
gehen iść, chodzić
Gehen, das (tylko lp.) chód sportowy
gelb żółty
gemeinsam wspólny
Gemüse, das, – warzywa, jarzyny
Geografie, die geografia
Gepard, der, -en gepard
gern chętnie
Geschäft, das, -e sklep
Geschichte, die historia
Geschwister, die (tylko lm.) rodzeństwo
gesund zdrowy
Getränk, das, -e napój
Giraffe, die, -n żyrafa
Gitarre, die, -n gitara
Glas, das, Gläser szklanka, kieliszek, słoik
Grapefruit, die, -s grejpfrut
grau szary
Griechenland, (das) Grecja
groß duży, wysoki
Großbritannien, (das) Wielka Brytania
Großeltern, die (tylko lm.) dziadkowie
Großmutter, die, Großmütter babcia
Großvater, der, Großväter dziadek
grün zielony
Grundschule, die, -n szkoła podstawowa
Gruß, der, Grüße pozdrowienie
Gurke, die, -n ogórek
gut dobry
Gymnasium, das, Gymnasien gimnazjum
Gymnastik, die, -en gimnastyka

H

haben mieć
halb pół
Hamburger, der, – hamburger
Handball, der piłka ręczna
Handy, das, -s telefon komórkowy
hassen nienawidzić
Haus, das, Häuser dom
Hausaufgabe, die, -n praca domowa
Hausfrau, die, -en gospodyni

Haustier, das, -e zwierzę domowe
Heft, das, -e zeszyt
heiß gorąco
heißen nazywać się
helfen pomagać
Herbst, der, -e jesień
heute dzisiaj
hier tutaj
Himmel, der, – niebo
Hit, der, -s hit, przebój
Hobby, das, -s hobby
hoch wysoki
hochspringen skakać wzwyż
Hochsprung, der skok wzwyż
Hockey, das (tylko lp.) hokej
Hockeyschläger, der, – kij do hokeja
Honig, der, -e miód
hören słuchać
Hotel, das, -s hotel
humorlos bez poczucia humoru
humorvoll z poczuciem humoru
Hund, der, -e pies
Hundefutter, das, – karma dla psów
Hunger, der (tylko lp.) głód
hungrig głodny

I

Imbissbude, die, -n budka z jedzeniem
in w
Informatik, die informatyka
Informatiker, der, – informatyk
inlineskaten jeździć na rolkach
intelligent inteligentny
interessant interesujący
interessieren, sich für (+Akk.) interesować się czymś
Internet, das (tylko lp.) Internet

J

ja tak
Jahr, das, -e rok
Jahreszeit, die, -en pora roku
jährlich każdego roku
Januar, der styczeń
Jazz, der (tylko lp.) jazz
jetzt teraz
Joghurt, der / **das, -s** jogurt
Journalist, der, -en dziennikarz
Judo, das (tylko lp.) judo
Jugendliche, der, -en nastolatek
Jugendsprache, die, -n język młodzieżowy
Juli, der lipiec
jung młody
Junge, der, -n chłopiec
Juni, der czerwiec

K

Kaffee, der, -s kawa
Kakao, der, -s kakao
kalt zimny
kämmen, sich czesać się
Kaninchen, das, – królik
Karaoke-Show, die, -s konkurs śpiewania karaoke
Karate, das (tylko lp.) karate
Karotte, die, -n marchew
Kartoffel, die, -n ziemniak
Käse, der, – ser żółty
Katze, die, -n kot
Kellner, der, – kelner
Ketchup, der / **das, -s** keczup
Kind, das, -er dziecko
Kino, das, -s kino
Klassenlehrer, der, – wychowawca klasy
Klassenlehrerstunde, die, -n godzina wychowawcza
Klassenzimmer, das, – sala lekcyjna
Klavier, das, -e pianino
klein mały
Koch, der, Köche kucharz
kochen gotować
kommen pochodzić, przychodzić
Kommissar, der, -e komisarz
Komödie, die, -n komedia
können móc, umieć, potrafić
Konzert, das, -e koncert
kosten kosztować
Krokodil, das, -e krokodyl
Küche, die, -n kuchnia
Kuchen, der, – ciasto
Kugelschreiber, der, – długopis
Kuli, der, -s długopis
Kunst, die plastyka
kurz krótki
Kuss, der, Küsse buziak

L

Labor, das, Labors / **Labore** laboratorium
Land, das, Länder kraj, państwo
Landtier, das, -e zwierzę lądowe

Wörterbuch

lang długi
langweilig nudny
laufen biegać
Laufen, das (tylko lp.) biegi
Läufer, der, – biegacz
Lawine, die, -n lawina
leben żyć
Leben, das, – życie
Lehrer, der, – nauczyciel
Lehrerzimmer, das, – pokój nauczycielski
Leichtathletik, die (tylko lp.) lekkoatletyka
lernen uczyć się
lesen czytać
lieb drogi, kochany
lieben uwielbiać, kochać
Lieblingsessen, das, – ulubione danie
Lieblingsfach, das, Lieblingsfächer ulubiony przedmiot
Lieblingsgetränk, das, -e ulubiony napój
Lieblingsspeise, die, -n ulubione danie
Lieblingssportler, der, – ulubiony sportowiec
liegen leżeć
Limonade, die, -n lemoniada, oranżada
Lineal, das, -e linijka
Lipgloss, der / **das, Lipglosse** / **Lipglosses** błyszczyk do ust
lösen rozwiązywać
Löwe, der, -n lew
Lust auf etwas (+Akk) haben mieć na coś ochotę
lustig wesoły

M

machen robić
Mädchen, das, – dziewczyna
Mai, der maj
malen malować
Maler, der, – malarz
Malkasten, der, Malkästen pudełko z farbami
Mann, der, Männer mąż, mężczyzna
Marathon, der, -s maraton
Marathonläufer, der, – maratończyk
Marker, der, – / **-s** marker
Marmelade, die, -n marmolada
März, der marzec
Mathematik, die matematyka
Medizinstudent, der, -en student medycyny
Meerschweinchen, das, – świnka morska
meinen uważać, być zdania
Milch, die mleko
Milchkaffee, der, -s biała kawa, kawa z mlekiem
Mineralwasser, das, Mineralwässer woda mineralna
Mittag, der, -e południe
Mittagessen, das, – obiad
mittags w każde południe
Mittwoch, der, -e środa
Model, das, -s model/modelka
mögen lubić
Monat, der, -e miesiąc
Montag, der, -e poniedziałek
montags w każdy poniedziałek
morgen jutro
Morgen, der, – ranek
morgens każdego ranka
Museum, das, Museen muzeum
Musik, die, -en muzyka
musikalisch umuzykalniony
Musikinstrument, das, -e instrument muzyczny
müssen musieć
Mutter, die, Mütter mama

N

nach po, do (kraju, miasta)
Nachmittag, der, -e popołudnie
nachmittags każdego popołudnia
Nacht, die, Nächte noc
Nachtisch, der, -e deser
nachts każdej nocy
Nähe, die (tylko lp.) bliskość; **in der Nähe** w pobliżu
Name, der, -n nazwisko, imię, nazwa
Natur, die, -en natura
nehmen brać, wziąć
nein nie
nervös nerwowy
noch jeszcze
Nordamerika, (das) Ameryka Północna
Note, die, -n ocena
November, der listopad

O

Obst, das (tylko lp.) owoce
oder albo, lub
oft często
Oktober, der październik
Olympiade, die, -n olimpiada, konkurs
Oma, die, -s babcia
Onkel, der, – wujek

Opa, der, -s dziadek
orange pomarańczowy
Orange, die, -n pomarańcza
Orangensaft, der, Orangensäfte sok pomarańczowy
Ostsee, die (tylko lp.) Morze Bałtyckie

P

Packung, die, -en paczka
Papagei, der, -en / **-e** papuga
Paprika, der / **die, –** / **-s** papryka
Park, der, -s park
Pausenbrot, das, -e śniadanie do szkoły
Person, die, -en osoba
Pflicht, die, -en obowiązek
Physik, die fizyka
Pinguin, der, -e pingwin
Pinsel, der, – pędzel
Pizza, die, Pizzas / **Pizzen** pizza
Pizzeria, die, Pizzerias / **Pizzerien** pizzeria
Politiker, der, – polityk
Polizei, die -en policja
Polizist, der, -en policjant
Pommes frites, die (tylko lm.) frytki
Popmusik, die, -en muzyka pop
populär popularny
Problem, das, -e problem
Programmierer, der, – programista
Puck, der, -s krążek do hokeja
putzen myć, szorować

Q

Quark, der (tylko lp.) ser biały
Quiz, das, – quiz

R

Rad, das, Räder rower, koło
Rad fahren jeździć na rowerze
Radiergummi, der, -s gumka do ścierania
Radio, das, -s radio
Rätsel, das, – zagadka
Rechnung, die, -en rachunek
regelmäßig regularny
regnen padać (deszcz); **Es regnet.** Pada deszcz.
Reis, der, -e ryż
Religion, die religia
Rennfahrer, der, – kierowca wyścigowy
Rentner, der, – rencista, emeryt
Restaurant, das, -s restauracja
retten ratować
Rettungshund, der, -e pies ratownik
Rockmusik, die, -en muzyka rockowa
Rösti, die (tylko lp.) placek ziemniaczany
rot czerwony
ruhig cichy, spokojny

S

Sachertorte, die, -n tort Sachera
Saft, der, Säfte sok
sagen mówić
Salat, der, -e sałata
Salatbar, die, -s bar sałatkowy
Salz, das sól
Samstag, der, -e sobota
Sauerkraut, das (tylko lp.) kiszona kapusta
Sauna, die, Saunas / **Saunen** sauna
Saxophon, das, -e saksofon
Schäferhund, der, -e owczarek alzacki (niemiecki)
Scheibe, die, -n plasterek
scheinen świecić;
Die Sonne scheint. Świeci słońce.
Schere, die, -n nożyczki
Schinken, der, – szynka
schlafen spać; **schlafen gehen** iść spać
Schlange, die, -n wąż
schlank szczupły
schlecht zły
Schlittschuh, der, -e łyżwa
Schloss, das, Schlösser zamek
schmecken smakować
Schnauzer, der, – sznaucer
schneiden kroić, ciąć
schneien padać (śnieg); **Es schneit.** Pada śnieg.
schnell szybki
Schokolade, die, -n czekolada
schön ładny, piękny
schreiben pisać
Schulband, die, -s szkolny zespół muzyczny
Schulcafeteria, die, Schulcafeterias / **Schulcafeterien** stołówka szkolna
Schule, die, -n szkoła
Schüler, der, – uczeń
Schülercafé, das, -s kawiarenka szkolna
Schulessen, das (tylko lp.) jedzenie szkolne
Schulfest, das, -e święto szkolne
Schulsachen, die (tylko lm.) przybory szkolne
Schultasche, die, -n torba do szkoły, teczka
schwarz czarny

Schwarzbrot, das, -e ciemny chleb
Schweinshaxe, die, -n golonka
schwer ciężki
Schwester, die, -n siostra
Schwimmbad, das, Schwimmbäder basen
Schwimmbrille, die, -n okulary pływackie
schwimmen pływać
Schwimmen, das (tylko lp.) pływanie
See, der, -n jezioro
segeln żeglować
sehen oglądać, widzieć
Sehenswürdigkeit, die, -en zabytki, atrakcje turystyczne, rzeczy godne zobaczenia
sehr bardzo
sein być
September, der wrzesień
setzen, sich siadać
singen śpiewać
Skatepark, der, -s skate park
Ski, der, – / **-er** narta; **Ski fahren** jeździć na nartach
Ski alpin narciarstwo alpejskie
Skispringen, das, – skoki narciarskie
Snack, der, -s przekąska
sofort natychmiast
Sohn, der, Söhne syn
so lala tak sobie
sollen mieć powinność
Sommer, der, – lato
Sommerferien, die (tylko lm.) wakacje
sondern lecz
Sonne, die, -n słońce
sonnig słoneczny
Sonntag, der, -e niedziela
sonst w przeciwnym razie
Soße, die, -n sos
Souvenir, das, -s pamiątka
Sozialkunde, die wiedza o społeczeństwie
Spanien, (das) Hiszpania
Spanisch, das język hiszpański
Spaß, der przyjemność, żart;
Das macht Spaß. To sprawia przyjemność.
spät późny
Speisekarte, die, -n karta dań, menu
Spiel, das, -e mecz, gra
spielen grać
Spielplatz, der, Spielplätze plac zabaw
Spitzer, der, – temperówka
Sport, der sport, wychowanie fizyczne
Sportart, die, -en dyscyplina sportu
Sportfest, das, -e święto sportu
Sporthalle, die, -n hala sportowa
Sportkleidung, die, -en strój sportowy
Sportler, der, – sportowiec
sportlich wysportowany
Sportplatz, der, Sportplätze boisko
Sportschuh, der, -e but sportowy
Sportunterricht, der (tylko lp.) lekcja wychowania fizycznego
Sprache, die, -n język
sprechen mówić, rozmawiać
springen skakać
Stadion, das, Stadien stadion
Stadt, die, Städte miasto
Stadtzentrum, das, Stadtzentren centrum miasta
Star, der, -s gwiazda filmowa
sterben umierać
Stück, das, -e kawałek, sztuka
Student, der, -en student
Stundenplan, der, Stundenpläne plan lekcji
Südamerika, (das) Ameryka Południowa
Supermarkt, der, Supermärkte supermarket
Suppe, die, -n zupa
surfen serfować
sympathisch sympatyczny

T

Tafel, die, -n tabliczka
Tag, der, -e dzień
Tageszeit, die, -en pora dnia
täglich codzienny
Tante, die, -n ciocia
Tanzturnier, das, -e turniej tańca
Tasche, die, -n torba
Taschenrechner, der, – kalkulator
Tatra, die (tylko lp.) Tatry
Tee, der, -s herbata
Tennis, das (tylko lp.) tenis
Tennisplatz, der, Tennisplätze kort tenisowy
Tennisschläger, der, – rakieta do tenisa
Terrarium, das, Terrarien terarium
Text, der, -e tekst
Theater, das, – teatr
Thriller, der, – thriller
Thunfisch, der, -e tuńczyk
Tier, das, -e zwierzę
Tierarzt, der, Tierärzte weterynarz
Tierärztin, die, Tierärztinnen kobieta weterynarz
Tierpark, der, -s ogród zoologiczny

Tiger, der, – tygrys
Toast, der, -s tost
Tochter, die, Töchter córka
Tomate, die, -n pomidor
Tomatensuppe, die, -n zupa pomidorowa
Tourist, der, -en turysta
Trainer, der, – trener
trainieren trenować
Training, das, -s trening
treffen, (sich) spotykać (się)
treiben uprawiać;
Sport treiben uprawiać sport
trinken pić
Trinken, das (tylko lp.) picie
trotzdem mimo to
Turm, der, Türme wieża
Turnhalle, die, -n sala gimnastyczna
Turnzeug, das (tylko lp.) strój gimnastyczny

U

übermorgen pojutrze
um o, wokół
Umfrage, die, -n ankieta
und i, a
unfreundlich niemiły
ungesund niezdrowy
unsympathisch niesympatyczny
USA, die (tylko lm.) USA

V

Vater, der, Väter tata
verabreden, sich umawiać się
verbringen spędzać
Verein, der, -e związek
Verkäufer, der, – sprzedawca
verspäten, sich spóźniać się
verstehen rozumieć
viel dużo
Viertel, das, – kwadrans
Vogel, der, Vögel ptak
Volleyball, der (tylko lp.) siatkówka
vor przed
Vormittag, der, -e przedpołudnie
vormittags każdego przedpołudnia

W

Wald, der, Wälder las
wandern wędrować
wann kiedy
warm ciepły
was co
waschen, sich myć się
Wasser, das, – / **Wässer** woda
weiß biały
weit daleki
weitspringen skakać w dal
Weitsprung, der skok w dal
Welt, die, -en świat
Weltrekord, der, -e rekord światowy
wen kogo
wer kto
werden stawać się, zostawać
Wetter, das (tylko lp.) pogoda
wichtig ważny
wie jak
wiegen ważyć
Wiener Schnitzel, das, – sznycel po wiedeńsku
windig wietrzny
Winter, der, – zima
Winterferien, die (tylko lm.) ferie zimowe
wo gdzie
Woche, die, -n tydzień
Wochenende, das, -n weekend
woher skąd
wohin dokąd
wohnen mieszkać
wollen chieć
Wort, das, Wörter słowo
wünschen życzyć
Wurst, die, Würste kiełbasa
würzen przyprawiać

Z

Zebra, das, -s zebra
Zeit, die, -en czas; **Zeit haben** mieć czas
Zimmer, das, – pokój
Zirkel, der, – cyrkiel
Zitrone, die, -n cytryna
Zoo, der, -s zoo
Zootier, das, -e zwierzę żyjące w zoo
zubereiten przyrządzać (jedzenie)
Zucker, der cukier
zurückkommen wracać
zusammen razem
zweimal dwa razy
Zwiebel, die, -n cebula

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów:

Krzysztof Mrawiński: rysunek s. 2 okładka, **zespół**: mapa s. 3 okładka

BE&W Agencja Fotograficzna: Schütze/Rodemann/Bildarchiv Monheim s. 15/2

Getty Images: Robin Skjoldborg s. 10-11; **Inga Nielsen** s. 15/4; **Ian Walton** s. 18/3; **Compassionate Eye Foundation/Rennie Solis** s. 21; **Bim** s. 42-43; **changered** s. 53 ćw. 6/4; **Dejan_Dundjerski** s. 53 ćw. 6/1; **khvost** s. 53 ćw. 6/3; **Purestock** s. 53 ćw. 6/2; **Antenna** s. 82-83; **Solar Garia** s. 84/talerz i sztućce; **Aitormmfoto** s. 84/woda; **msk.nina** s. 84/ogórek; **AlinaMD** s. 84/warzywa; **Denira777** s. 84/sałata; **ajafoto** s. 84/szynka; **Kim Reinick** s. 84/kakao; **GrishaL** s. 84/napój; **anna1311** s. 84/pomidor; **Wavebreakmedia Ltd** s. 84/owoce; **VvoeVale** s. 84/chleb razowy, marmolada; **Vadim Kozlovsky** s. 84/kiełbasa; **Valentyn Volkov** s. 84/mleko; **Friday909** s. 84/kawa; **Serghei Platonov** s. 84/herbata; **Natikka** s. 84/jajko; **Frans Rombout** s. 84/ser; **Andrii Gorulko** s. 84/miód; **popovaphoto** s. 84/twaróg, jogurt; **egal** s. 84/masło; **Zeljko Bozic** s. 84/płatki śniadaniowe; **kgfoto** s. 84/bułka; **Martina_L** s. 84/chleb żytni; **Digital Vision** s. 107/3; **aureliano1704** s. 107/1; **Lumi Images/Robert Niedring** s. 122-123; **Robert Hoetink** s. 127 ćw. 7

Shutterstock: s4svisuals okładka 1; **RossHelen** s. 3; **George Muresan** s. 4, 24/chłopaki; **Antonio Guillem** s. 4, 24/przyjaciółki, s. 69 ćw. 3/powitanie; **Rido** s. 4, 24/matka z synem, s. 93 ćw. 5/3; **Vjom** s. 4, 24/kobieta z zegarem; **imtmphoto** s. 4, 24/chłopak i drzwi; **Nejron Photo** s. 4, 24/para pod parasolem; **wavebreakmedia** s. 4, 24/nauczycielka, s. 31/1, s. 64/śniadanie, s. 91 ćw. 6/B; **Its design** s. 4, 24/Berlin; **Filip Bjorkman** s. 4, 13, 25/klucz wiolinowy; **Laralova** s. 4, 25/neon; **zentilia** s. 4, 13, 25/auto; **Svetlana Foote** s. 4, 13, 25/kakao; **Kaspri** s. 4, 13, 25/znak drogowy; **Kokhanchikov** s. 4, 25/piłka do siatkówki; **Kirill Demchenko** s. 4, 13, 25, 109/piłka do koszykówki; **Igor Lateci** s. 4, 13, 25/laptop; **mama_mia** s. 4, 13, 25/kawa; **ngaga** s. 4, 25/ikona hotel; **elen 418** s. 4, 25/odbiornik radiowy; **Oksana Shufrych** s. 4, 13, 25/dżem; **Grommik** s. 4, 25/baner; **Ollie The Designer** s. 4, 25/ ikony z numerami; **Dean Drobot** s. 4, 36/dziewczyna z laptopem, s. 54 ćw. 4, s. 87 ćw. 5, s. 93 ćw. 6, s. 117; **Piyapong89** s. 4, 36/ilustracja żarówka; **Maksym Povozniuk** s. 4, 37/rodzina w objęciach; **LINE ICONS** s. 4, 37/dymki; **Roman Samborskyi** s. 4, 38/dziewczyna w ogrodniczkach, s. 29 ćw. 9, s. 49, s. 81, s. 107 ćw. 9; **Evgeny Atamanenko** s. 4, 40/rodzina w stylizacji domu, s. 111/czteroosobowa rodzina; **gillmar** s. 4, 40/snowboarder; **TijanaM** s. 5, 144/kobieta z hamburgerem; **anna.q** s. 5, 144/dziewczyna z liściem; **VH-studio** s. 5, 144/dziewczyna z czekoladą; **Mike_shots** s. 5, 144/chłopak z hamburgerem; **Naty.M** s. 5, 145/blogerka z warzywami; **Spectral-Design** s. 5, 145/kobieta z laptoem; **FamVeld** s. 5, 148/dziewczyna z rożkiem, s. 69 ćw. 7; **Bob Cheung** s. 5, 149/park olimpijski; **Vitaly Korovin** s. 5, 152/lupa; **irin-k** s. 12, s. 13/7, s. 108/6; **Sandra van der Steen** s. 13/10; **Atlaspix** s. 14, 27/herb Berlina; **g_tech** s. 14/3; **Little Hand Creations** s. 14/2; **Victor Soares** s. 14/5; **qvist** s. 14/1; **MPanchenko** s. 14/4; **Sweet Honey** s. 14/mapa Niemiec; **S.Borisov** s. 15/3, s. 74/5; **Noppasin Wongchum** s. 15/1; **Adrian Bud** s. 16/flaga Austrii; **canadastock** s. 16/3; **saiko3p** s. 16/2; **SSKH-Pictures** s. 16/1; **Schwabenblitz** s. 16 ćw. 1; **Miti74** s. 17/3; **mokokomo** s. 17/2; **Scott Rothstein** s. 17/1; **50u15pec7a70r** s. 18/4; **BrendanDias** s. 18/2; **Bertl123** s. 18/1; **The Hornbills Studio** s. 18 ćw. 2; **Lukasz Stefanski** s. 19/ikona flaga Liechtenstein; **Matyas Rehak** s. 19/D; **Sofron** s. 19/B; **fckncg** s. 19/C; **Darryl MONTREUIL** s. 19/A; **Hassun Waleedong** s. 19/mapa Liechtenstein; **frantic00** s. 22-23, s. 94/D; **angkana** s. 26/mapa Niemiec; **Vladimir Sviracevic** s. 26, 27/herb Monachium; **iordani** s. 27/dziewczyny; **abstract** s. 28; **StockLite** s. 29/Marek; **Dmytro Buianskyi** s. 29/Katrin; **nektofadeev** s. 29/Sven; **BrunoWeltmann** s. 29/Simone; **Sanchik** s. 30; **dotshock** s. 31/4, s. 44/4, s. 102-103; **Neale Cousland** s. 31/3; **IVASHstudio** s. 31/2; **4 PM production** s. 32; **George Rudy** s. 33, s. 71 ćw. 8.4, s. 73; **michaeljung** s. 34/4, s. 44/1; **Kzenon** s. 34/3; **Catwalk Photos** s. 34/1; **ded pixto** s. 34/2; **Ermolaev Alexander** s. 34/5; **Alexander Mak** s. 34 ćw. 1; **OrangeVector** s. 35 ćw. 7; **non c** s. 35 ćw. 9/4; **aodaodaodaod** s. 35 ćw. 9/3; **vectorfusionart** s. 35 ćw. 9/ręka z piłką; **Brocreative** s. 35 ćw. 9/1; **Val Thoermer** s. 35 ćw. 9/2; **DrAndY** s. 39; **Pikoso.kz** s. 44 ćw. 4; **Pressmaster** s. 44/5, s. 64/mycie zębów, kolacja, s. 71 ćw. 7.4; **DGLimages** s. 44/2; **Poznyakov** s. 44/3, s. 45 ćw. 7/2; **Monkey Business Images** s. 45 ćw. 5/lekcja, ćw. 7/1, 4, s. 64/obiad, s. 111/sześcioosobowa rodzina, s. 129 ćw. 4; **DavidPinoPhotography** s. 45 ćw. 5/3, ćw. 7/biblioteka; **PV productions** s. 46; **Christian Horz** s. 47 ćw. 4; **Gorodenkoff** s. 47 ćw. 7; **Tuzemka** s. 48/Kati; **Max Topchii** s. 48/Andi; **Paul Hakimata Photography** s. 48/Nicki; **ene** s. 50 ćw. 1/7; **SeDmi** s. 50 ćw. 1/16; **Chukov** s. 50 ćw. 1/15, 3/3; **maradonna 8888** s. 50 ćw. 1/14; **Zvyagintsev Sergey** s. 50 ćw. 1/13; **Africa Studio** s. 50 ćw. 1/9, ćw. 3/2, s. 146/nastolatkowie; **tescha555** s. 50 ćw. 1/5; **studioVin** s. 50 ćw. 1/4, s. 52 ćw. 1/4; **jeka84** s. 50 ćw. 1/3; **Andrey Shtanko** s. 50 ćw. 1/1, s. 52 ćw. 1/10; **TLpixs** s. 50 ćw. 1/6; **lanych** s. 50 ćw. 1/12; **mihalec** s. 50 ćw. 1/8, 3/1; **artproem** s. 50 ćw. 1/10; **MichaelJayBerlin** s. 50 ćw. 1/11, 3/cyrkiel; **ArtemSh** s. 50 ćw. 2/piórnik; **JpegPhotographer** s. 50 ćw. 2/plecak; **Gunnar Pippel** s. 50 ćw. 1/2; **Sean Locke Photography** s. 52 ćw. 3; **Ivonne Wierink** s. 52 ćw. 1/9; **vichie81** s. 52 ćw. 1/8; **Butterfly Hunter** s. 52 ćw. 1/6; **Anatoly Maslennikov** s. 52 ćw. 1/5; **SmileStudio** s. 52 ćw. 1/3; **Oleksiy Mark** s. 52 ćw. 1/2; **Dja65** s. 52 ćw. 1/1; **Nanisimova** s. 52 ćw. 1/7; **rawf8** s. 53 ćw. 7; **Romariolen** s. 53 ćw. 4, s. 93 ćw. 7; **Maria Svetlychnaja** s. 54/4; **Aleksandr Fostic** s. 54/3; **tarczas** s. 54/2; **Odua Images** s. 54/1; **LianeM** s. 55 ćw. 5; **Kasefoto** s. 55/5; **Robert Kneschke** s. 55/6; **The Art of Pics** s. 55/4; **4Max** s. 55/2; **Ales Munt** s. 55/3; **Luis Molinero** s. 55/1; **Attl Tibor** s. 55 ćw. 7/rowerzysta; **Ramona Heim s.** 56/dziewczyna; **Rona_65** s. 56 ćw. 3; **Pixel-Shot** s. 57; **Creativa Images** s.62-63; **Lisovskaya Natalia** s. 64/plecak; **Svitlana-ua** s. 64/sen; **CandyBox Images** s. 64/zakupy; **Tom Wang** s. 64/oglądanie telewizji; **Solovyova Lyudmyla** s. 64/spacer z psem; **number-one** s. 64/pobudka; **Ilike** s. 64/odkurzanie; **XiXinXing** s. 64/powitanie; **AA Studios** s. 65; **luzvykova laroslava** s. 66; **MimaCZ** s. 67 ćw. 9; **Nathapol Kongseang** s. 67 ćw. 7; **Piotr Marcinski** s. 68; **uzhursky** s. 69 ćw. 3/hulajnoga; **Jacek Chabraszewski** s. 69 ćw. 3/bieganie, s. 71 ćw. 7.1, s. 89 ćw. 5/A; **Khomenko Maryna** s. 69 ćw. 3/książka na twarzy; **studiostoks** s. 69 ćw. 4; **Digital Storm** s. 70/bolid; **Paket** s. 70, 86/tablet mockup; **Zoriana Zaitseva** s. 71 ćw. 8.3; **GaudiLab** s. 71 ćw. 8.2; **Romrodphoto** s. 71 ćw. 8.1; **Helen Sushitskaya** s. 71 ćw. 7.3; **Dejan Dundjerski** s. 71 ćw. 7.2; **Cookie Studio** s. 72 ćw. 3; **CRStocker** s. 72 ćw. 1; **Anastasiia Maiboroda** s. 74/6; **Vitaly Goncharov** s. 74/3; **Bildagentur Zoonar GmbH** s. 74/2; **elxeneize** s. 74/4; **Claudio Divizia** s. 74/1; **Novikov Aleksey** s. 74 ćw. 3; **springsky** s. 75; **Syda Productions** s. 76, s. 91 ćw. 5, s. 93 ćw. 5/4, s. 142-143, s. 146/chłopak; **Yeko Photo Studio** s. 77; **Kekyalyaynen** s. 79; **Ariwasabi** s. 80, s. 147; **Billion Photos** s. 85 ćw. 6.4; **photominer** s. 85 ćw. 6.3; **ShadowBird** s. 85 ćw. 6.2, s. 89 ćw. 5.B; **CGissemann** s. 85 ćw. 6.1; **Natasha Breen** s. 85 ćw. 6/jajko; **WAYHOME studio** s. 86 ćw. 2/dziewczyna; **Lubo Ivanko** s. 86 ćw. 2/emotikony s. 130 ćw. 1; **hlphoto** s. 86/3, s. 89 ćw. 6/5, 6, 7; **joanna wnuk** s. 86/5; **Andre S** s. 86/2; **MaraZe** s. 86/4; **Paulo Vilela** s. 86/1; **jultud** s. 87 ćw. 6; **Nizwa Design** s. 88 ćw. 2; **279photo Studio** s. 88 ćw. 1/4; **ESB Professional** s. 88 ćw. 1/3; **Photographee.eu** s. 88 ćw. 1/2; **Rawpixel.com** s. 88 ćw. 1/1, s. 97/zupa; **Vladimir Volodin** s. 88 ćw. 4; **Anniepunyakorn** s. 89 ćw. 5.4; **Brent Hofacker** s. 89 ćw. 5.3/kotlet; **Oksana Mizina** s. 89 ćw. 5.3/zupa; **Hayati Kayhan** s. 89 ćw. 5.2; **Tatiana Volgutova** s. 89 ćw. 5.1; **juefraphoto** s. 89 ćw. 6/8; **PHB.cz (Richard Semik)** s. 89 ćw.6/4; **Stepanek Photography** s. 89 ćw. 6/3; **stockcreations** s. 89 ćw. 6/2; **Ronald Sumners** s. 89 ćw. 5/1; **antoniodiaz** s. 91 ćw. 6/A, s. 104/boks; **Olha Povozniuk** s. 92/3; **Dmitry Kalinovsky** s. 92/2; **fizkes** s. 92/1; **And-One** s. 93 ćw. 5/2; **Marian Fil** s. 93 ćw. 5/1; **Tomas1111** s. 94/B; **kasakphoto** s. 94/E; **Alexander Tolstykh** s. 94/C; **Emi Cristea** s. 94/A; **Estrada Anton** s. 94 ćw. 2; **TierneyMJ** s. 95/dziewczyna; **MarySan** s. 95/czekolada; **Tribalium** s. 95/corn flakes; **LightField Studios** s. 96; **LanaSweet** s. 97 ćw. 3; **Sergey Novikov** s. 104/hokej, siatkówka, s. 107/5; **Christian Kieffer** s. 104/piłka nożna; **EpicStockMedia** s. 104/pływanie; **Novoselov** s. 104/aikido; **Master1305** s. 104/judo; **Focus and Blur** s. 104/piłka ręczna; **FabrikaSimf** s. 105; **Artur Didyk** s. 106; **lunamarina** s. 107/2; **Peshkova** s. 107/4; **Flipser** s. 108/5; **noophoto** s. 108/8; **monticello** s. 108/4; **mexrix** s. 108/3; **grafvision** s. 108/1; **Olga Popova** s. 108/7 szorty; **PRAIRAT FHUNTA** s. 108/2; **ADELART** s. 108/7 kostium, s. 109/kostium; **Photoongraphy** s. 109/trampki; **Rohappy** s. 109 ćw. 5; **Kitch Bain** s. 109/okulary; **nwdph** s. 112/2; **Joel Shawn** s. 112/3; **v.s.anandhakrishna** s. 112/4; **PAG Photos and Designs** s. 112/5; **linerpics** s. 112/1; **SubstanceTproductions** s. 114/5; **anyaivanova** s. 114/3; **gary718** s. 114/4; **Ninelle** s. 114/2; **Matej Kastelic** s. 115/nad rzeką; **Oleksii Arseniuk** s. 115, 134/kartka pocztowa; **KenoKickit** s. 115 ćw. 8; **Ljupco Smokovski** s. 116; **Lightspring** s. 118; **Eugene Onischenko** s. 119; **AlinaMD** s. 124/3; **wizdata** s. 124/5; **JeniFoto** s. 124/2; **Serg64** s. 124/4; **Ensuper** s. 124/1; **Iryna Imago** s. 124/ dziewczyna w parku; **Johnny Adolphson** s. 124/narciarz; **Diana_Badmaeva** s. 124/kobieta na łące; **kryzhov** s. 124/oblewanie wodą; **Arcady** s. 125 ćw. 8; **MVelishchuk** s. 125 ćw. 10; **Alexey Fetisov** s. 126 ćw. 3; **LedyX** s. 127 ćw. 9; **l i g h t p o e t** s. 129/łyżwiarka; **granata68** s. 129/plaża; **fokke baarssen** s. 129/basen; **eamesBot** s. 129 ćw. 7; **Kati Finell** s. 130 ćw. 3; **Mr.Soonthorn Thonglor** s. 130 ćw. 2; **Mark Rademaker** s. 130/kotek z kłębkiem; **Yakov Oskanov** s. 131/D; **Juriah Mosin** s. 131/B; **Grigorita Ko** s. 131/C; **nd3000** s. 131/A; **Daria Serdtseva** s. 132/owczarek niemiecki; **Mila Drumeva** s. 132/bernardyn; **Olga Miller** s. 132/dalmatyńczyk; **Sukhareva Aleksandra** s. 133/pies z piłką; **Alexander Geiger** s. 133/akwarium; **Christian Mueller** s. 133/rowerzysta; **Susan Schmitz** s. 133 ćw. 8; **Viacheslav Lopatin** s. 134/zamek; **Alexander Raths** s. 134 ćw. 2; **Kai Brosinski** s. 135 ćw. 5; **Anna Ivanovskaya** s. 135/F; **Michelle Sole** s. 135/D; **Duba DP** s. 135/E; **Jan Stria** s. 135/C; **vladsilver** s. 135/B; **Tidewater Teddy** s. 135/A; **Delpixel** s. 135 ćw. 7; **Budimir Jevtic** s. 136/pies w ogrodzie; **Vitaly Titov** s. 136 ćw. 3; **Vadim Georgiev** s. 137; **Nadiia Korol** s. 138; **Suzanne Tucker** s. 141

Źródła: www.destatis.de: s. 14; www.statistik.at; s. 16; www.bfs.admin.c: s. 18; www.liechtenstein.li; s. 19.

NORDSEE
OSTSEE
DÄNEMARK
Odense
Seeland
Bornholm
(zu Dänemark)
Nordfriesische Inseln
Alsen
Møn
Lolland
Falster
Flensburg
Fehmarn
Rügen
(zu Schleswig-Holstein)
Helgoland
Kiel
Stralsund
Rostock
(zu Hamburg)
Schleswig-Holstein
Ostfriesische Inseln
Mecklenburg-Vorpommern
Cuxhaven
Bremerhaven
Hamburg
Wilhelmshaven
Schwerin
Neubrandenburg
Emden
Hamburg
Stettin
Groningen
Oldenburg
Bremen
Bremen
Lüneburg
Elbe
Müritz
Netze
Niedersachsen
Uelzen
Landsberg
Oder
Warthe
Stendal
Zwolle
Berlin
Posen
Tangermünde
Potsdam
BERLIN
Hannover
Enschede
Osnabrück
Weser
Aller
Brandenburg
Münster
Hildesheim
Magdeburg
Grünberg
Sachsen-Anhalt
Nordrhein-Westfalen
Göttingen
Spree
Hagen
Ruhr
Halle
Leipzig
Breslau
Kassel
Maas
Düsseldorf
DEUTSCHLAND
Dresden
Görlitz
Köln
Erfurt
Weimar
Sachsen
Aachen
Eisenach
Gera
Hessen
Thüringen
Chemnitz
Lüttich
Bonn
Rhein
Zwickau
Gießen
Saale
Koblenz
Elbe
Wiesbaden
Frankfurt am Main
Hof
Schweinfurt
Main
Rheinland-Pfalz
Bingen am Rhein
Mainz
Darmstadt
Bamberg
PRAG
Würzburg
Pilsen
TSCHECHISCHE REPUBLIK
Olmütz
Mosel
Trier
Fürth
Merzig
Ludwigshafen
Mannheim
Saarland
Speyer
Heidelberg
Saarbrücken
Brünn
Metz
Neckar
Regensburg
Karlsruhe
Stuttgart
Ingolstadt
Nancy
Baden-Württemberg
Tübingen
Ulm
Passau
Straßburg
Augsburg
München
Linz
Donau
Ober-österreich
Steyr
St. Pölten
WIEN
Wien
Mülhausen
Freiburg im Breisgau
Lech
Isar
Inn
Chiemsee
Salzach
Eisenstadt
Konstanz
Basel
Rhein
Bodensee
Salzburg
Bregenz
Leoben
Besançon
Zürich
Thurgau
Innsbruck
Steiermark
Jura
Aargau
Solothurn
Vorarlberg
Enns
Aare
Zug
Luzern
Schwyz
VADUZ
LIECHTENSTEIN
Tirol
Graz
Neuchâtel
BERN
Nidwalden
Glarus
Neuchâtel See
Obwalden
Uri
Bern
Rhein
(Tirol)
Kärnten
Lausanne
Fribourg
Vaud
Villach
Klagenfurt
Graubünden
Genf
Genève
Tessin
Rhone
Wallis
Lago Maggiore
Comer See
Adda
Oglio
Brescia
Novara
Mailand
Tagliamento
Maßstab 1 : 4 500 000
50 0 50 100 km
Orte
über 1 000 000 Einwohner
500 000 – 1 000 000 Einwohner
100 000 – 500 000 Einwohner
unter 100 000 Einwohner
SCHWEIZ Staat
BERN Hauptstadt eines Staates
Bayern Tirol Bundesland
Aargau Kanton
Kiel Graz Landeshauptstadt
Staatsgrenze
Grenze der Bundesländer und Kantone
Kanal
Fluss; See

Deutschtour FIT

seria dla klas 7-8, która elastycznie dopasowuje się do potrzeb wszystkich nauczycieli.
Gwarancja skutecznej nauki języka niemieckiego dzięki efektywnej metodzie nauczania gramatyki oraz inspirującym materiałom kulturoznawczym.

A1

Odmiana czasowników regularnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

lernen

lp.	lm.
ich lern**e**	wir lern**en**
du lern**st**	ihr lern**t**
er / sie / es lern**t**	sie / Sie lern**en**

Odmiana czasowników *sein* i *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens*

sein

lp.	lm.
ich bin	wir sind
du bist	ihr seid
er / sie / es ist	sie / Sie sind

lp.	lm.
ich habe	wir haben
du hast	ihr habt
er / sie / es hat	sie / Sie haben

Odmiana czasowników modalnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

dürfen (> ich / er darf) – móc, mieć pozwolenie
können (> ich / er kann) – móc, umieć, potrafić
mögen (> ich / er mag) – lubić
müssen (> ich / er muss) – musieć
sollen (> ich / er soll) – mieć powinność
wollen (> ich / er will) – chcieć

	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ich	darf !	kann !	mag !	muss !	soll !	will !
du	darfst	kannst	magst	musst	sollst	willst
er / sie / es	darf !	kann !	mag !	muss !	soll !	will !
wir	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ihr	dürft	könnt	mögt	müsst	sollt	wollt
sie / Sie	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen

Szyk wyrazów w zdaniu

die Schüler – podmiot
lernen – orzeczenie
wo? – zaimek pytający

Szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym

1 2
Die Schüler lernen Mathe im Klassenzimmer.
1 2 3
Im Klassenzimmer **lernen die Schüler** Mathe.

Szyk wyrazów w zdaniu pytającym wymagającym rozstrzygnięcia

1 2
Lernen die Schüler Mathe im Klassenzimmer?

Szyk wyrazów w zdaniu pytającym z wykorzystaniem zaimka pytającego

1 2 3
Wo lernen die Schüler Mathe?

Nowa Era Sp. z o.o.
Centrum Kontaktu: 58 721 48 00
www.nowaera.pl/deutschtourfit www.nowaera.pl/kontaktniemiecki
Nowa Era niemieckiego – odwiedź nas na Facebooku, Instagramie i YouTubie

ISBN 978-83-267-4649-9